

AURAN KUNTA
TALOUSARVIO 2026
TALO USSUUNNITELMA 2026–2028

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEINEN OSA.....	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	1
1.2. KUNTASTRATEGIA	3
1.3. TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS	3
1.3.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	3
1.3.2. KUNTATALOUDEN KEHITYS VUOSINA 2025–2028	4
1.3.3. HENKILÖSTÖMENOT	4
1.3.4. KUNTIEN TULOT VUOSINA 2025–2027	5
1.3.5. YHTEISKUNNALLISET MUUTOKSET	5
1.3.6. KUNTALAKI.....	5
1.3.7. AURAN KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖN TEKIJÄT	5
1.3.8. AURAN KUNNAN TALOUDEN KEHITYS JA TASAPAINOTTAMINEN	6
1.4. HENKILÖSTÖ	7
1.5. RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT	8
1.6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	9
1.7. KONSERNIOHJEET JA TAVOITTEET	10
1.7.1. VUODEN 2026 TALOUSARVIO	10
1.7.2. VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN KEHITYS.....	12
1.8. TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA SEKÄ TILIVELVOLLISET	13
1.8.1. KUNTALAIN SÄÄNTELY TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN SUHTEEN.....	13
1.8.2. TALOUSARVION HYVÄKSYMINEN JA SEN NOUDATTAMINEN.....	14
1.8.3. TALOUSARVION SITOVUUS.....	14
2. KÄYTTÖTALOUS.....	16
2.1. KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	16
2.2. TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	17
2.2.1. TARKASTUSTOIMI.....	17
2.3. KUNNANHALLITUS.....	18
2.3.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	18
2.3.2. KESKUSHALLINTO	19
2.3.3. YLEIS-, TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO.....	20
2.3.4. ELINKEINOTOIMI.....	22
2.3.5. KAAVOITUSTOIMI	25
2.4. HYVINVOINTILAUTAKUNTA.....	25
2.4.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	25
2.4.2. PERUSOPETUS	26
2.4.3. KIRJASTOTOIMI	29
2.4.4. VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS.....	31
2.4.5. HYVINVOINTIPALVELUT	33
2.5. TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	38
2.5.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	38
2.5.2. KIINTEISTÖTOIMI	42
2.5.3. LIIKENNEVÄYLÄT	47
2.5.4. YLEISET ALUEET	50
2.5.5. VESIHUOLTOLAITOS.....	53
2.5.6. JÄTEHUOLTO	58
2.5.7. TIETOIMI.....	62
2.5.8. LUPAJAOSTO	64

SISÄLLYSLUETTELO

2.5.9. YMPÄRISTÖNSUOJELU	68
2.5.10. YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	71
2.5.11. TURVALLISUUS JA VARAUTUMINEN	74
3. TULOSLASKELMAOSA	75
4. INVESTOINTIOSA	76
5. RAHOITUSOSA	81

1. YLEINEN OSA

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2026 talousarvion valmistelu starttasi elokuussa varovaisen toiveikkaissa tunnelmissa. Tiukka kulkuri ja tasapainottamisohjelman toteutetut toimenpiteet näyttivät alkaneen tuottaa tulosta. Vaikka iso laiva kääntyy hitaasti, suunta on oikea. Talouden tasapainottamisohjelman tällä tietoa viimeinen vuosi saatiin raamivaiheessa käännettyä tuloksen osalta ylijäämäiseksi. Kireään raamiin pääseminen osoittautui valmistelun edetessä kuitenkin haastavaksi ja nyt esitettävän tuloksen aikaansaamiseksi on tehty hartiavoimin työtä. Vuoden 2025 alusta kunnille siirtyneiden te-palveluiden kustannusarvio nousi tulevalle vuodelle jo yli 600 000 euroon. Kustannukset kasvavat myös sivistystoimessa esimerkiksi oppimisen tuen uudistuksen myötä. Tulopohja ei kuitenkaan kasva samassa suhteessa.

Julkisen talouden sopeuttamiseen ja kasvu-uralle pääsemiseen pyritään Auran, ja monen muun kunnan, lisäksi myös valtakunnan tasolla. Maan hallitus on monilla radikaaleillakin säästötoimilla pyrkinyt tekemään korjausliikkeitä. Globaali poliittinen epävakaus ja epävarmuus tulevista kehityssuunnista näkyy kuitenkin meillä Suomessakin. Työllisyys on viimeisen reilun vuoden aikana heikentynyt ja esimerkiksi pk-yritysbarometrin mukaan odotukset ovat synkistyneet. Kun kulutusta hidastetaan orastavan kasvun vaiheessa, on riskinä negatiiviseen kierteseen ajautuminen. Tätä pitäisi pystyä hillitsemään niin valtakunnallisesti kuin paikallisesti ja sekä yksilö- että organisaatiotasolla. Tästäkin selvittää!

Pienen kunnan mahdollisuudet vahvistaa tulopohjaa ovat rajalliset mutta siihen vuonna 2026 keskitytään. Kesäkuussa aloittaneella valtuustolla on edessään paitsi kuntastrategian päivitys, myös liuta tärkeitä strategisiakin ratkaisuja. Ensimmäisen talousarvionsa kanssa uuden valtuuston pitäisi antaa siunaus massiiviselle perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tilauudistukselle, jolla turvataan riittävät ja asianmukaiset tilat auralaisille lapsille vuosikymmeniksi eteenpäin. Kasvua ja tulopohjan vahvistamista haetaan myös uuden kehittämispäällikön viran perustamisella. Elinkeinoelämän ja maankäytön suunnittelun välisen yhteyden tiivistämisellä pyritään nimenomaan tuomaan uutta virtaa kunnan vetovoiman vahvistamiseen sekä yritysten että uusien asukkaiden houkuttelemiseksi.

Kuluvana vuonna Aurassa vietetään hyvinvoinnin teemavuotta. Tämä on näkynyt erityisesti viestinnässä sekä ulkoisesti että sisäisesti. Henkilöstö on ollut mukana teemavuotta tekemässä. Toivottavasti oivalluksia hyvinvoinnin ylläpitämiseksi jää arkeen jatkossakin. Kunta on satsannut henkilöstön työkyvyn parantamiseen monin tavoin. Esimerkiksi aiempaa kattavammalla työterveys sopimuksella on parannettu työterveyspalveluiden laatua, saatavuutta ja kattavuutta, mikä toivottavasti alkaa näkyä myös koetun työkyvyn mitareissa. Työtyytyväisyyskyselyssä moni mitattava asia on kääntynyt positiiviseen suuntaan, mikä viestii aiempien satsausten positiivisesta vaikutuksesta. Arjen työstä vastaaville yksiköiden esihenkilöille täytyykin lausua kiitokset tsemppaamisesta ja hyvästä työstä monesta suunnasta tulevien paineiden keskellä. Jatketaan samaan malliin, yhdessä.

Auralla on edelleen kaikki edellytykset pärjätä ja päästä sinne toivotulle kasvu-uralle yli 4 000 asukkaan haamurajan, jos ei tällä, niin jo seuraavalla vuosikymmenellä hyvinkin. Taloudellisesti tiukkoja aikoja on ollut ja tulee olemaan jatkossakin. Isoja uudistuksia on tehty ja muutoksia tulee jatkossakin. Muutos on jatkuvaa. Paljon on kiinni meistä itsestämme ja asennoitumisestamme. Vaivummeko synkkyteen ja maksimoimme kurjuuden vellomalla jatkuvassa negatiivisuudessa vai katsommeko rohkeasti eteenpäin? Uskommeko tulevaisuuteen ja positiivisuuden voimaan?

Odotan luottavaisin mielin tulevaa vuotta. Kertynyt kokemus tuo jo varmuutta johtamiseen ja sitoutunut henkilöstö sekä motivoituneet päättäjät vahvistavat tätä tunnetta.

Aurassa on sitä jotakin!

Terhi Källi

1.2.Kuntastrategia

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

1. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
2. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
3. kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetty palvelutavoitteet;
4. omistajapolitiikka;
5. henkilöstöpolitiikka;
6. kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
7. elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Auran kunnan visio on vahva: Elävän virran kunta. Elävän virran kunta viestii niin Aurajoen siivittämästä kauniista maalaisidyllistä mutta yhtä aikaa eläväisestä ja aktiivisesta kunnasta. Aura on kuntana nuorekas, nykyaikainen, kasvava, yrittäjämysteinen ja ihmisläheinen. Elävän virran kunnan strategiset päämäärät kuvataan neljän virran kautta. Työn, tiedon, terveyden ja talouden virran kautta. Strategisista päämääristä johdetut tavoitteet ja toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä koko kunnan organisaation ja kuntalaisten kanssa strategian läpiviennin aikana. Elinvoimaa ja hyvinvointia vahvistava organisaatiokulttuuri läpileikkaa koko organisaation.

Vuoden 2026 talousarvion strategisina painopisteinä kaikilla toimialoilla ovat seuraavat palvelulupaukset:

- Työn virtaa: Sujuvoitamme toimintaamme (liittyy mm. valtuustoaloitteeseen asiakaskokemuksesta)
- Tiedon virtaa: Teemme Auraa tunnetuksi vahvalla viestintä- ja brändityöllä
- Terveystien virtaa: Kannustamme terveisiin elämäntapoihin ja liikunnallisuuteen
- Talouden virtaa: Tuemme alueen yrittäjien menestystä

Kuntastrategia on päivitettävä vähintään kerran valtuustokaudessa. Nykyinen strategia on tarkoitus päivittää vuoden 2026 aikana.

1.3.Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

1.3.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Suomen talous kääntyi vuoden 2024 aikana taantuman pohjalta kasvuun. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Kulutuksen kasvua hidastaa kuitenkin yhä talouden epävarmuus ja korkealla pysynyt työttömyys. Investoinnit sen sijaan kasvavat ripeämmin, sillä rakentamisen elpymisen sekä energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi ennustejaksolla.

Taloukskasvua hidastavat Yhdysvaltojen asettamat tullit, muiden maiden vastatoimet sekä kauppapolitiikkaan liittyvä epävarmuus. Toisaalta kysyntää tukevat Euroopan kasvavat panostukset puolustukseen ja

infrastruktuuriin. Vuonna 2025 bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 1,0 prosenttia, 1,5 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027.

Euroalueen kasvunäkymät ovat varovaisen myönteiset reaalityulojen elpyessä, mutta kauppasodan uhka aiheuttaa epävarmuutta. Yhdysvallat on euroalueen keskeinen kauppakumppani. Toisaalta ennustekuvaa vahvistaa teollisuuden näkymien hienoinen koheneminen. Palveluiden osalta näkymä on kaksijakoinen: Italiassa ja Ranskassa positiivisempi, mutta Espanjassa ja Saksassa heikompi kuin aiemmin. Heikko kuluttajien luottamus hidastaa yksityisen kulutuksen elpymistä. Toisaalta Saksan mittavat panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin vahvistavat investointeja. Talouskasvu on 0,9 prosenttia vuonna 2025 ja kasvu elpyy 1,2 prosenttiin vuonna 2026.

Työmarkkinoiden tilanne on vähitellen vakautumassa. Huhtikuussa työllisten määrä oli hieman vuodenvaihdetta ja vuoden takaista suurempi. Myös työllisyysasteen lasku on päättynyt ja taso on parin vuoden laskun jälkeen historiaan nähden yhä korkea. Alkuvuonna työllisten määrä on viime vuodesta lisääntynyt rahoitus- ja vakuutuspalveluissa sekä rakennusallalla. Toisaalta työllisiä on vuodentakaista selvästi vähemmän julkishallinnossa, kemian teollisuudessa sekä kaupan alalla. Palkkojen nousuvauhti ylitti inflaation alkuvuonna ja nopeutuu ensi vuonna uusien työehtosopimusten seurauksena. Reaalipalkkojen odotetaan saavuttavan vuoden 2021 tason vuonna 2027. (Lähde: VM Taloudellinen katsaus, kesä 2025)

1.3.2. Kuntatalouden kehitys vuosina 2025–2028

Kuntien taloustuntemien iso kuva syksyllä 2025 näyttäytyy heikkenevänä, mutta Kuntaliiton selvityksen mukaan veronkorotuspaineiden laajuus on tänä syksynä poikkeuksellisen maltillista. Kunnissa tiedostetaan, että pidemmällä aikavälillä kunnan taloudelliset raamit kiristyvät. Kuntien taloustilanne näyttää tulevina vuosina menojen ja tulojen kasvavan epätasapainon vuoksi entistä haastavammalta. Kuntahallinnon kulu- tusmenot kasvavat ennustevuosina pääasiassa hintojen nousun seurauksena. Henkilöstövaltaisella kunta- sektorilla palkkaratkaisulla on merkittävä vaikutus kustannuskehitykseen. Palkkaratkaisun seurauksena työvoimakustannusten arvioidaan nousevan 2,78 % vuonna 2025, 3,18 % vuonna 2026 ja 3,85 % vuonna 2027.

Sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten osittainen päätyminen sekä investointipaineet kunnissa lisäävät kuntien talouden haasteita. TE-palvelu-uudistus kasvattaa kuntien valtiolta saamia tulonsiirtoja vuonna 2025. Valtionosuuksiin tehdään kuitenkin samanaikaisesti tuntuvia leikkauksia muun muassa sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien ja hallituksen säätötoimenpiteiden vuoksi. Kun määräaikaiset valtionosuusleikkaukset päättyvät vuoden 2027 jälkeen, kuntahallinnon alijäämä supistuu hieman, ensin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2028 ja edelleen 0,4 prosenttiin vuonna 2029. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa, ja velkasuhde jatkaa kasvuaan tarkasteluvuosina.

Verotulot ovat kuntien tärkein tulonlähde. Vuonna 2025 niiden kasvua jarruttaa yhteisöverotulojen supistuminen, ja kuntien verotulojen kasvun arvioidaan jäävän noin 1,4 prosenttiin. Kun suhdannetilanne kohenee, verotulojen kasvu piristyy arviolta kuuteen prosenttiin vuonna 2026 ja pysyy keskimäärin hieman alle neljässä prosentissa vuosina 2027–2029.

1.3.3. Henkilöstömenot

KT, JAU ja JUKO pääsivät sopimukseen kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksista vuosille 2025–2028. Kunta- ja hyvinvointialan uudet työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025–29.2.2028. Sopimuskauden pituus on 34 kuukautta, eikä sopimusta voi irtisanoa. Perusratkaisun palkankorotukset ovat

sopimuskauden aikana yhteensä 7,37 prosenttia. Lisäksi kehittämisohjelman korotukset nostavat palkkasummaa 1,8 prosenttia.

1.3.4. Kuntien tulot vuosina 2025–2027

Kuntien tulevien vuosien tuloista kuntaveron on ainoa kuntien taloutta tasapainottava tulolaji. Yhteisöveron ja kiinteistöveron hitaalla nousulla ei pystytä kuntataloutta paikkaamaan. Toimintatuotoissa ei ole näkyvässä merkittävää kasvua. Valtionosuudet eivät ole noususuhteisia, vaikka uusien tehtävien antaminen kunnille valtion laskelmissa tehdäänkin kustannusneutraalisti. Kuntien kokonaistulot eivät riitä kattamaan kokonaismenoja lähivuosina ja siten kuntien velkaantuminen kasvaa vuosina 2025–2028.

1.3.5. Yhteiskunnalliset muutokset

Kuntien toimintaympäristöissä on tapahtunut rajuja muutoksia. Nyt on toiveissa saada työrauhaa ja sopeutusaikaa kuntien palvelujen järjestämiseksi niukkenevilla tulokertymillä. Väestö ikääntyy vauhdilla ja muutoliike kohdistuu kasvukeskuksiin. Valtion tiukka säästökuuri suomii etenkin kuntasektoria. Taloudelliset vaikutukset näkyvät myös maailmanlaajuisesti monella tavalla heijastaen vaikutuksensa eri hallinnon tasoilta aina yksittäisiin kuntalaisiin asti. Maailman politiikan epävakaus lisää epävakautta myös Suomen kuntien toiminnassa.

1.3.6. Kuntalaki

Kuntalain tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa. Lain tarkoituksena on myös edistää kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä. Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Taloussuunnitelman on oltava lain mukaan tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan, mutta erillistä suunnitelmaa ei enää tarvitse tehdä. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

1.3.7. Auran kunnan toimintaympäristön tekijät

Kunnan väkiluku on pitkässä juoksussa kehittynyt positiivisesti. Noin 20 vuotta sitten auralaisia oli hieman alle 3 300. Tämän jälkeen väkiluku on kasvanut maltillisesti ja joinain vuosina on tullut väestötappiota. Vuoden 2010 lopussa auralaisia oli yli 3 900. Tämän jälkeen väkiluvun kehitys näyttää pysähtyneen alle 4 000 asukkaaseen. Väkiluku oli vuoden 2024 lopussa 3965. Elokuun 2025 ennakkotiedon mukaan kunnan väkiluku oli 3948. Tavoitteena on ylittää 4000 asukkaan raja viimeistään 2030-luvun alkupuolella.

Kunnan asukkaista yli 70 prosenttia asuu taajamassa. Kehitys on ollut nopeaa vuoden 1987 jälkeen, jolloin taajamassa asui 56 prosenttia väestöstä. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden kuntalaisten osuus väestöstä on noin 24 prosenttia, kun se vielä reilut 30 vuotta sitten oli alle kymmenen prosenttia. Alkutuotannon työpaikkojen määrä on pysynyt alle kymmenessä prosentissa. Jalostuksen työpaikkoja on noin 25 prosenttia ja palveluiden osuus työpaikoista on 65 prosenttia.

Varsinais-Suomen kuntien työllisyyspalveluissa oli elokuun lopussa 26 500 työtöntä työnhakijaa. Elokuun aikana työttömien määrä tippuu normaalivuosina reippaasti heinäkuuhun verrattuna, kuten nytkin, työttömien määrän supistuessa 2 500 hengellä edelliseen kuukauteen verrattuna. Vuotta aiemmasta on työttömien määrä noussut 3 300 henkilöllä eli 14 %, kun koko maan työttömien määrä on noussut samassa ajassa vain 11 %. Varsinais-Suomessa lomautettujen määrä tippui 500 hengellä verrattuna vuodentakaiseen. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli elokuun lopussa Varsinais-Suomessa 11,1 % eli 1,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten. Työttömien osuus työvoimasta oli kuitenkin edelleen pienempi kuin koko maassa (11,5 %) keskimäärin. Elokuussa työttömiä oli Varsinais-Suomen seutukunnissa viime vuotta enemmän kaikissa viidessä seutukunnassa. Pitkäaikaisia työttömiä on nyt enemmän kuin vuotta aiemmin.

LOIMAAN JA AURANMAAN TYÖTTÖMYYS ELOKUUSSA 2025

Kunta	Työvoima	Työttömät, %	Työttömät yht.	Alle 20-v	Alle 25-v	Yli 50-v	Pitkäaik.työttömät	Avoimet työpaikat
Aura	1 921	7,0	134	-	15	66	58	10
Koski Tl	924	8,7	80	-	8	36	33	7
Loimaa	6 571	10,3	677	24	92	271	259	45
Marttila	884	10,2	90	-	10	36	26	-
Oripää	592	7,6	45	-	6	24	18	-
Pöytyä	3 642	8,6	312	10	33	146	141	21

1.3.8. Auran kunnan talouden kehitys ja tasapainottaminen

YLIJÄÄMIEN JA LAINAMÄÄRÄN KEHITYS

Auran kunnan talous on ollut tiukassa seurannassa viimeiset kymmenen vuotta. Tänä aikana kolmen miljoonan alijäämästä ja 16 miljoonan euron lainamäärästä on päästy neljän miljoonan euron ylijäämään ja lainamäärän puolittumiseen. Kunnan verotulot ja valtionosuudet pienenivät hyvinvointialueuudistuksen vuoksi merkittävästi vuoden 2023 alusta, kun tuloveroprosentista leikattiin 12,61 ja suuri osa valtionosuuksista poistettiin kunnilta. Vuonna 2024 lainamäärä kasvoi miljoonalla eurolla ollen kokonaisuutena yhdeksän miljoonaa. Vuoden 2025 alusta TE-palveluiden kustannukset kulkevat kunnan kautta, mikä on lisännyt edelleen talouden haastetta.

TALouden TASAPAINOTTAMISOHJELMA

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.6.2024 § 17 talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2024 – 2026. Ohjelman aikana taloutta tasapainotetaan koko kunnan organisaatiota koskien kaikista toiminnoista yhteensä 1,7 miljoonalla eurolla. Talous on suunnitelman mukaan tasapainossa ohjelman jälkeen vuonna 2027. Valtionhallinnon tekemät uudistukset lisäävät kunnan menopainetta, esimerkiksi oppimisen tuen uudistus on nostanut kunnan erityisopetuksen kustannuksia merkittävästi.

1.4.Henkilöstö

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kunnan henkilöstö on mitoitettu siten, että lakisääteisten palveluiden lisäksi voidaan tuottaa suurin osa tukipalveluista sekä kuntalaisten hyvinvointiin liittyviä vapaa-ajan palveluita. Kunnan tilivelvolliset viranhaltijat ovat kunnanjohtaja, hallintojohtaja, hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö, kirjastotoimenjohtaja, rehtori, apulaisrehtori, varhaiskasvatuspäällikkö ja vastaava varhaiskasvatuksen opettaja.

Talousarviossa on varauduttu kaikkien toistaiseksi palkattujen ja suurimman osan määräaikaisten henkilöiden palkkoihin. Sopimuskorotukset nostavat palkkoja vuoden 2026 aikana vähintään 2,5 prosenttia lasketuna lokakuun palkoista.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA, KESKUSHALLINTO

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Keskushallinto					
Kunnanjohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Elinvoimajohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Hankekoordinaattori	0,00	0,70	0,00	0,00	0,00
Viestintäsihteeri	0,80	1,00	1,00	1,00	1,00
Keskushallinto yhteensä	2,80	3,70	3,00	3,00	3,00
Hallintotoimisto					
Hallintojohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
IT-vastaava	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Talous- ja palkkahallinto	3,00	2,50	2,50	2,00	2,00
Toimistos sihteeri	1,20	1,00	1,00	1,00	1,00
Hallintotoimisto yhteensä	6,20	5,50	5,50	5,00	5,00

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA, HYVINVOINTIPALVELUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Hyvinvointipalvelut					
Hyvinvointijohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Hyvinvointikoordinaattori	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Nuorisotyöntekijä	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Nuoriso-ohjaaja	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Perusopetus					
Rehtori	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Toimistosihteeri	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Laaja-alainen erityisopettaja	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Erytislukanopettaja	6,00	8,00	8,00	8,00	8,00
Luokanopettaja	18,00	15,00	15,00	15,00	15,00
Aineenopettaja	14,00	14,00	14,00	14,00	14,00
Koulunkäynninohjaaja	13,00	13,00	13,00	13,00	13,00
Varhaiskasvatus ja esiopetus					
Varhaiskasvatuspäällikkö	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Vastaava varhaiskasvatuksen opettaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Varhaiskasvatuksen opettaja	14,00	14,00	10,00	10,00	10,00
Varhaiskasvatuksen sosionomi	3,00	1,00	3,00	3,00	3,00
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	19,00	18,00	13,00	13,00	13,00
Ryhmäavustaja	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Perhepäivähoitaja	5,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Toimistosihteeri	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
Kirjastotoimi					
Kirjastonjohtaja	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Kirjastonhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kirjastovirkailija	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Hyvinvointipalvelut yhteensä	110,00	108,00	96,00	96,00	96,00

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA, TEKNINEN TOIMI

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tekninen toimi					
Tekninen johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Yhdyskuntatekniikan päällikkö	1,00	0,80	0,60	0,60	0,60
Toimistosihteeri	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Huoltomies	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Puistotyöntekijä	0,60	0,50	0,60	0,60	0,60
Laitosmies	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Tekninen toimi yhteensä	7,50	7,20	7,10	7,10	7,10

1.5.Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Kunnanjohtaja vastaa kunnan varautumisesta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Kunnan johtoryhmä osallistuu laajennettuna mahdollisissa kriisitilanteissa kunnanjohtajan johtaman johtokeskuksen toimintaan. Varautumissuunnitelmaa pidetään ajantasaisena ja varautumisasiat kirjataan myös kunnan tekemiin keskeisiin sopimuksiin.

Kunnanhallitus on hyväksynyt kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 11.12.2023 § 253:ssa noudatettavaksi koko kunnan organisaatiossa 1.1.2024 alkaen. Ohjeessa käydään läpi kaikki keskeiset riskitekijät ja niiden hallinta taloudesta, rahoituksesta, henkilöstöstä, ympäristötekijöistä, päätöksenteosta, investoinneista, sopimuksista, tietosuojasta ja tietoturvasta. Strategian tavoitteet sisältävät elementtejä kaikista edellä mainituista kokonaisuuksista. Keskeistä on tunnistaa mahdolliset riskit eri toiminnan osa-alueilla ja pystyä minimoimaan ja estämään riskikuvien toteutuminen. Kunnan työyksiköissä harjoitellaan reagoimista poikkeaviin tilanteisiin ja poikkeusoloihin säännöllisesti. Kunta osallistuu säännöllisesti alueellisiin ja valtakunnallisiin valmiusharjoituksiin.

Varautumisen ja turvallisuuden yhdyspinnoilla tarkoitetaan palveluiden jatkuvuudenhallinnan sekä yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä ja valmiutta, jotka samanaikaisesti koskevat sekä kuntia että hyvinvointialueita ja muita viranomaisia. Rikosten, onnettomuuksien ja tapaturmien ennaltaehkäisy sekä ihmisten turvallisuuden tunteen parantaminen ovat sekä kuntien, hyvinvointialueiden ja muiden turvallisuusviranomaisten ennaltaehkäisevää työtä. Keskushallinnossa tehdään varautumiseen liittyvää työtä jatkuvana prosessina.

1.6.Kuntakonsernin toiminta ja talous

Auran kunnan konsernirakenne on seuraavanlainen:

- Tytäryhteisöt:
 - o Kiinteistö Oy Horsmanhaka (54,25 %)
 - o Kiinteistö Oy Auran Vuokra-asunnot (100 %)
 - o Auranmaan Tukipalvelut Oy (33 %) 1.9.2025 alkaen
- Kuntayhtymät:
 - o Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä (2,00 %)
 - o Varsinais-Suomen liitto (0,63 %)
- Lisäksi kunnalla on neljä osakkuusyhteisöä, jotka on yhdistelty vuodesta 2018 alkaen konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä:
 - o Asunto Oy Halavanpuisto (omistus 30,77 %),
 - o As Oy Hannunportti (22,86 %)
 - o Kiinteistö Oy Auran Tuulenpuisto (26,43 %)
 - o Kiinteistö Oy Auran Puusepänpuisto (25,85 % A-osakkeista)

Konserniohjauksesta annetaan määräykset kunnan hallintosäännössä. Tytäryhtiöiden hallituksiin kunta on nimennyt edustajansa. Konsernikokonaisuutta ja konserniohjetta tarkastellaan osana vuoden 2026 loppuun asti voimassa olevaa talouden tasapainottamisohjelmaa.

TYTÄRYHTIÖITÄ KOSKEVAT TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Tavoitetaso / seuranta	Mittari / tunnusluku
Asuntoyhtiöiden kaikki kulut katetaan vuokratuotoilla.	Tilinpäätös ylijäämäinen	Tilikauden ylijäämä euroa
Asuntoyhtiöiden peruskorjauksen toteuttaminen kustannustehokkaasti ja laadukkaasti	Kustannukset saadaan kattettua vuokratuloilla	Talous tasapainossa
Tukipalveluyhtiön toiminta saadaan nostettua vakaalle tasolle.	Kustannuslaskenta ajantasainen. Kustannusten nousu max. Palkankorotukset + elintarvikkeiden hintanousu.	Palveluiden laatu on käyttäjien näkökulmasta positiivista asteikolla 1-5 vähintään 4.

1.7.Konserniohjeet ja tavoitteet**1.7.1. Vuoden 2026 talousarvio**

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 17.6.2024 kunnan talouden tasapainottamisesta vuosille 2024 – 2026. Tasapainotusohjelman mukaan tulonlisäyksiä tehdään vuoden 2026 loppuun mennessä yhteensä 185 000 euroa. Kunnan tulokertymässä merkittävä kokonaisuus välivuokraus poistuu vuoden 2025 aikana. Tämä tulee huomioida tulokertymien kokonaisuudessa, josta välivuokrauksen tulot ovat olleet noin 600 000 euroa. Vastaava menoerä poistuu käyttötalouden kustannuksista.

Vuonna 2026 säästöohjelmassa on tulojen lisäyksiä 140 000 euroa, joista veronkorotuksilla on ajateltu saavutettavan 80 000 tulonlisäys. Talousarvioehdotuksessa ei ole kuitenkaan veronkorotuksia vuodelle 2026. Ehdotuksessa on omaisuuden myynnistä saatavaa tuloa 230 000 euroa. Kunnan sijoitusasunnnot ja teollisuushalli ovat kiinteistövälityksessä. Muut tulojen lisäykset tulevat vesi- ja jätevesimaksuista ja kiinteistörekisterin päivityksestä. Toimintatuotot ovat vuonna 2026 arvion mukaan 1 995 543 euroa.

Henkilöstömenojen säästöt tulee olla talousarviovuonna 70 000 euroa. Säästöt muodostuvat henkilöstön vapaaehtoisista talkoovapaista ja lomautuksista, lomarahojen vaihtamisesta vapaiksi sekä sairauspoissaolojen pienenemisellä, jolloin sijaiskustannukset laskevat. Ensi vuotta koskee 270 000 euron kulujen pienennys sisältäen sopimuskorotukset. Palveluiden ostoissa suurin vaikutus on ruoka- ja siivouspalveluiden optimoinnilla. Myös kansalaisopiston kurssimäärää on jouduttu pudottamaan. Kirjaston aineistoihin kohdistuu 7 000 euron leikkaus ja kunnan myöntämiin avustuksiin sovelletaan vuonna 2026 aiemmin päätettyä 15 prosentin leikkaustasoa. Luottamushenkilöt osallistuvat talkoiisiin pitämällä kokouksia ilman kokouspalkkiota. Investointitasoa on madallettu 150 000 euroa.

Vuoden 2026 talousarvio- ja taloussuunnitelmavuodet 2027–2028 perustuvat hallintokuntien tekemiin esityksiin sekä kunnanjohtajan tekemiin tarkennuksiin. Kunnanhallitus käsittelee talousarviota marraskuun kokouksessaan.

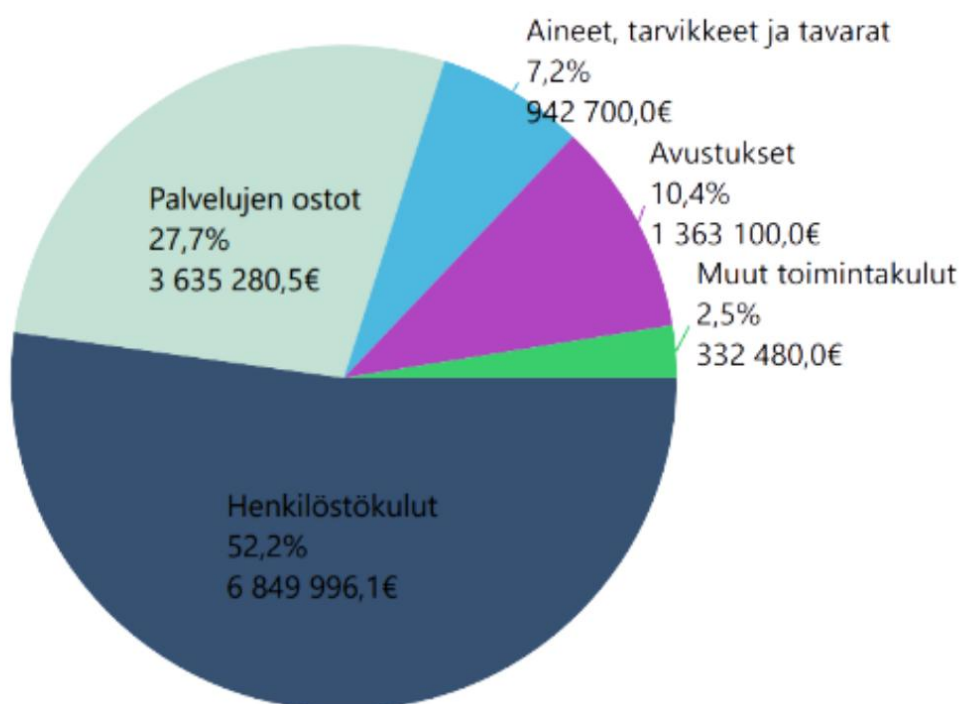
Kunnan verokertymät on arvioitu kuntaliiton laatiman verokehikon mukaisesti. Tuloveroprosenttina on käytetty 8,90. Kiinteistöveroprosentteina on myös käytetty samoja kuin vuonna 2025 ja ovat: yleinen kiinteistövero 1,20 %, vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero 0,60 %, muiden kuin vakinaisten asuinrakennusten kiinteistövero 1,20 %, yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero 0,00 % sekä yleisen maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1,30 prosenttia. Voimalaitoksia verotetaan 3,00 prosentilla, mikäli niitä perustetaan Auraan.

Talousarviossa on yleisperusteluosan lisäksi käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalous- ja investointiosa ohjaavat toimintaa. Asetetut tavoitteet ovat sitovia ja niistä voidaan poiketa vain valtuuston päätöksellä. Myönnettyt määrärahat ovat sitovia annettuun summaan tehtävätsolla siten, että määrärahoja ei saa ylittää. Toimielinten on seurattava oman toimintansa ja taloutensa kehitystä vuoden 2026 aikana erityisen tarkasti ja tehtävä nopeita korjausliikkeitä, mikäli myönnettyt määrärahat näyttävät ylittyvän. Talousarvioon arvioidut tulokertymät sen sijaan saavat ylittyä ja mielellään uusia tuloja löydetään vielä talousarviovuoden aikana.

Talousarvio osoittaa –261 453 euroa alijäämää ja talousarvio turvaa kunnan palveluiden tuottamisen. Käyttötalouden kokonaismenot vuoden 2025 talousarviossa ovat –13 616 581 euroa. Tilikauden 2026 kokonaismenot ovat –13 060 852 euroa. Kun välivuokrauskohteiden menot eliminoidaan edellisen vuoden kuluista, kustannusten nousuksi jää reilut 40 000 euroa. Kunnan käyttötalouden kustannuksista kohdistuu 52 % henkilöstömenoihin. Palveluiden ostoihin käytetään 28 %, avustuksiin reilut 10 %.

Vuosikate vuonna 2026 on 795 691 euroa, poistot –1 057 144 euroa ja tilikauden alijäämä – 261 453 euroa. Kunnan lainamäärä nousee tilikauden aikana noin 800 000 euroa. Kunnan lainakannaksi arvioidaan vuoden 2026 lopulla 9 400 000 euroa. Investointimenot ovat 801 000 euroa.

Talousarvio 2026

Kulujakauma talousarviossa 2026.

1.7.2. Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys

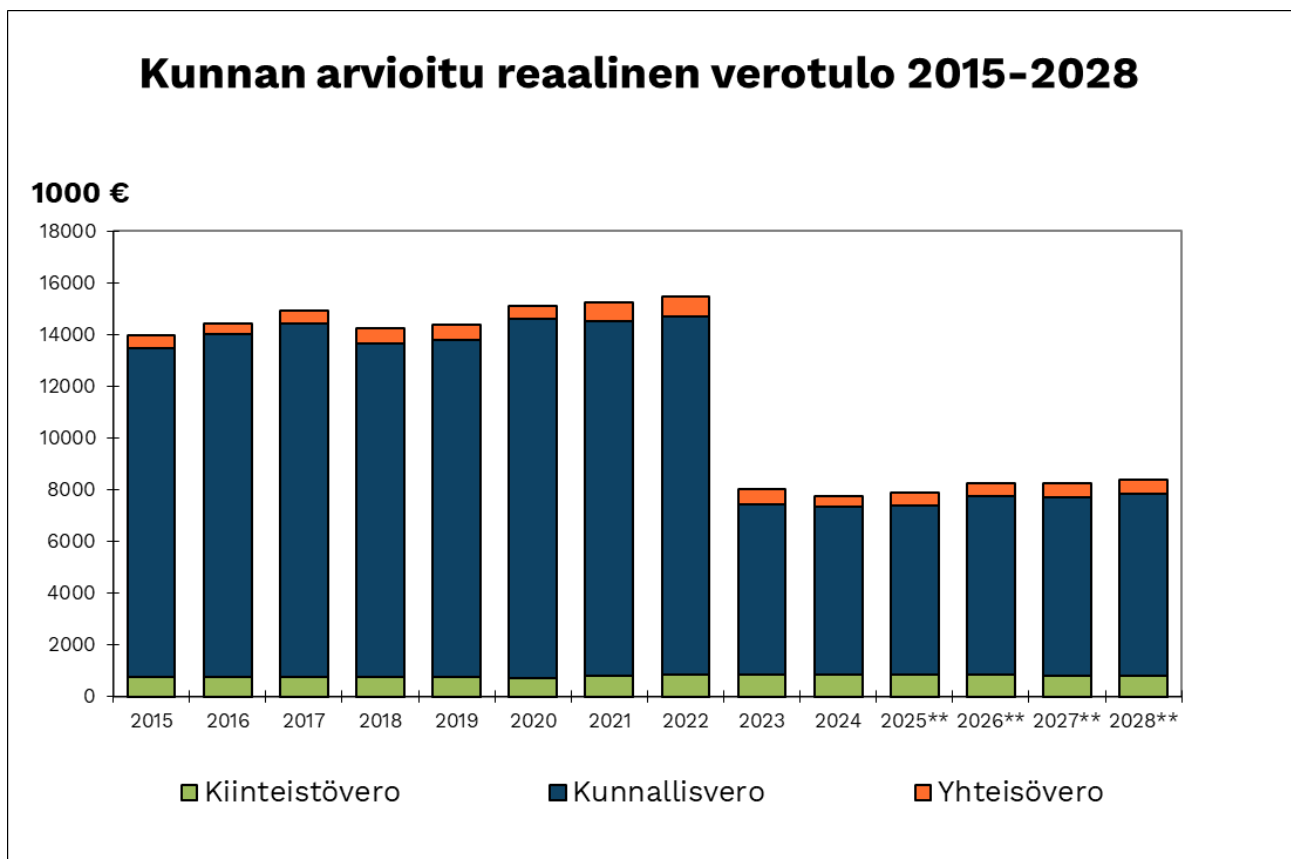
Kunnan tuloveroprosentti on 8,90, mutta efektiivinen kunnallisveroaste on 7,05 % vuonna 2026 ja 7,08 % vuonna 2027. Lokakuun loppuun mennessä tuloverokertymä oli 6 113 434 euroa. Kiinteistöveroja oli kertynyt 893 527 euroa ja yhteisöveroja 516 195 euroa. Verotuotto oli yhteensä 7 523 156 euroa.

Auran kunnan verotulot ovat kehittyneet ja arvioidaan kehittyvän seuraavasti:

VEROTULOJEN ERITTELY

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnallisvero	7 387 383	7 748 000	8 177 000	8 177 000	8 177 000
Osuus yhteisöverosta	497 963	486 000	627 000	627 000	627 000
Kiinteistövero	936 024	944 000	973 000	973 000	973 000
Verotulot yhteensä	8 821 370	9 178 000	9 777 000	9 777 000	9 777 000

VEROTULOENNUSTE LAJEITTAIN

Vuonna 2026 peruspalvelujen valtionosuutta on arvioitu saatavan 1 316 000 euroa. Kunnalle maksetaan verotulojen menetyksen kompensatiota 311 000 euroa ja verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta 1 603 000 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus on negatiivinen –990 000 euroa, ja siten vähentää valtionosuuden muita maksettavia osia. Valtionosuudet vuodelle 2026 kokonaisuutena ovat 2 240 000 euroa.

Suunnitelmavuosille 2027–2028 valtionosuuden määrää ei ole vielä arvioitu valtiovarainministeriön eikä Kuntaliiton toimesta. Talousarvioon on nyt arvioitu valtionosuuksien pysyvän suunnilleen samassa tasossa

kuin vuonna 2026. Valtionosuuksia koskevan uudistuksen voimaantuloa on siirretty vuodelle eteenpäin, eli uudistus olisi tulossa voimaan vuoden 2027 alusta alkaen.

Valtionosuudet on maksettu ja arvioitu kertyvän kunnalle seuraavasti:

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Peruspalvelujen valtionosuus	821 052	1 176 193	1 316 000	1 316 000	1 316 000
Verotuloihin perustuva v.os. tasaus	1 578 061	1 640 402	1 603 000	1 603 000	1 603 000
Opetus- ja kulttuuriministeriön v.os.	-965 725	-963 108	-990 000	-990 000	-990 000
Verotulomenetysten korvaus	635 350	333 536	311 000	311 000	311 000
Harkinnanvarainen v.os. korotus	0	0	0	0	0
Valtionosuudet yhteensä	2 068 738	2 187 023	2 240 000	2 240 000	2 240 000

1.8. Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset

1.8.1. Kuntalain sääntely talouden tasapainottamisen suhteen

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio sisältää yleisperustelut, käyttötalous- ja tuloslaskelmaosion sekä investointi- ja rahoitusosan.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kuntalain 118 §:ssä on säädetty erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Sen mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
- Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitalinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitalinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
- Konsernitalinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Kunnan talousarviolle ja -suunnitelmalle on kolme päätehtävää. Siinä asetetaan palvelutoimintaa ja investointeja koskevat tavoitteet. Meno- ja tuloarviot budjetoidaan eri tehtäville. Lisäksi siinä osoitetaan, miten varsinainen toiminta rahoitetaan.

1.8.2. Talousarvion hyväksyminen ja sen noudattaminen

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kunnanhallitus sen täytäntöönpano-ohjeineen lautakuntien ja muiden viranomaisten noudatettavaksi. Kunnanhallitus tai lautakunta päättää sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä. Käyttösuunnitelmilla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet.

Määrärahojen käyttöä, henkilöstön palkkaamista yms. koskevia rajoituksia tai määräyksiä annetaan kunnanhallituksen erikseen antamissa talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Täytäntöönpano-ohjeissa määritellään myös viranhaltijoiden vuosittaiset hankintavaltuusrajat.

KUNNANHALLITUKSEN LAINANOTTOVALTUUDET

Valtuusto määrittelee kunnanhallituksen päätösvallassa olevien talousarviolainojen suuruudeksi viisi miljoonaa euroa. Kunnanhallituksella on valtuudet ottaa lainoitusta kunnan rahoituksen turvaamiseksi valtuuston aiemmin päättämien limiittien mukaisesti.

1.8.3. Talousarvion sitovuus

MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN SITOVUUS JA TALOUSARVION MUUTTAMINEN

Talousarvio on sitova kunnanvaltuuston hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden sekä niiden edellyttäminen määrärahojen ja tuloarvioiden osalta. Määrärahojen sitovuustaso on seuraavanlainen:

- kustannuspaikka: toimialajohtaja voi tehdä vastuualueensa esihenkilön esityksestä kustannuspaikkojen välillä määrärahasiirtoja, mutta määrärahojen kokonaisuus ei saa ylittyä.
- vastuuyksikkö 1: toimielin (lautakunta ja kunnanhallitus) voi tehdä vastuuyksikkö no 1 välisiä muutoksia tehtävän sisällä
- tehtävä: valtuusto päättää muutoksista ja kaikista käyttötalouden tai investointimenojen ylityksistä tai merkittävät tuloarvioiden alitukset.

Määrärahamuutoksista tehdään aina kirjalliset päätökset ja valtuustoa alemmat päätökset annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle ja kirjanpitoon. Talousarvion muutosten esittämisoikeus ja -velvollisuus koskee samalla tavoin sekä määrärahoja että tavoitteita. Talousarviomuutokset on pyrittävä tekemään talousarviovuoden aikana välittömästi, kun muutostarve on tiedossa. Jos sitovan määrärahan ylityksellä tai sitovan tuloarvion alituksella on oleellista vaikutusta tilikauden tulokseen, ne on vietävä muutoksina valtuustoon hyväksyttäväksi myös tilikauden jälkeen, ennen kuin tilinpäätös annetaan tilintarkastajille tarkastettavaksi. Jos vaikutus ei ole oleellinen, voidaan poikkeamat esittää vasta tilinpäätöksessä.

Vesihuoltolain mukaan vesihuoltolaitoksen kirjanpito tulee eriyttää kunnan kirjanpidossa. Vesihuoltolaitoksesta on perustettu kirjanpidollinen taseyksikkö ja sille on laadittu talousarviossa kunnallisen liiketoiminnan tulos- ja taselaskelma. Hulevesi ei sisälly vesihuoltolaitoksen laskelmiin.

Investointiosan määrärahojen ja tuloarvioiden osalta *sitovuustaso* on kunnanvaltuustoon nähden vuoden 2026 talousarviossa hankeryhmittäinen.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN SITOVUUS

Jos tavoite on hyväksytty talousarvioon, se sitoo valtuustoa alempia viranomaisia samalla tavoin kuin määräraha. Tämä talousarvio ja -suunnitelma on laadittu talousarvioasetelman mukaisella tehtävätasolla niin, että jokainen tehtäväalue alkaa sen keskeiset palvelutehtävät selvittävällä esittelyllä. Taloussuunnitelma

sisältää tiedot toimintaympäristön muutoksista, toiminnan ja talouden yleisistä kehittämistavoitteista, toiminnan painopistealueista sekä suunnitelmakauden yksilöidyistä tavoitteista.

2. KÄYTTÖTALOUS

2.1.Keskusvaalilautakunta

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

hallintojohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Keskusvaalilautakunnan asettaminen ja tehtävät tulevat suoraan vaalilaista. Lautakunnan tehtävänä ovat niin valtiollisten kuin kunnallisten vaalien järjestämiseen liittyvät valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät. Vaalilain mukaan keskusvaalilautakunta ottaa itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilökunnan.

Suunnitelmavuodet 2026–2028

Kuluneella tilikaudella järjestettiin kunta- ja aluevaalit. Vuosina 2026 ja 2028 ei järjestetä mitään vaaleja. Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit. Lautakunnan tavoitteen mukaan kaikki vaalit saadaan toimitettua virheettömästi luomalla samalla positiivista kuntakuvaa äänestäjille.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Sekä ennakkoäänestys että varsinaisen vaalipäivän toimitus on siirretty uudelle kunnantalolle. Järjestely on helpottanut vaalien käytännön järjestelyitä, jotka hoidetaan hallintotoimistosta.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Kunnassa on osaamista ja valmius järjestää kaikki säännön mukaiset vaalit.

VAALIT (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	21 732	0	0	0	-	15 000	0
Tuet ja avustukset	65	0	0	0	-	0	0
Toimintatuotot yht.	21 797	0	0	0	-	15 000	0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-24 050	-12 164	0	0	-100,0 %	-15 000	0
Palvelujen ostot	-1 961	-3 250	0	0	-100,0 %	-2 500	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-994	-1 350	0	0	-100,0 %	-1 000	0
Toimintakulut yht.	-27 005	-16 764	0	0	-100,0 %	-18 500	0
Toimintakate	-5 208	-16 764	0	0	-100,0 %	-3 500	0
Yhteensä	-5 208	-16 764	0	0	-100,0 %	-3 500	0

2.2.Tarkastuslautakunta

2.2.1. Tarkastustoimi

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Kunnan omaehtoisesta ulkoisesta valvonnasta vastaavat valtuuston valitsevat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestämisestä sekä arvioinnista, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Valtuuston valitsema tilintarkastaja tarkastaa vastaavasti kunnan kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii valtuuston vuosiksi 2025–2030 valitsema KPMG Oy Ab. Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksien seuranta. Tarkastuslautakunnan jäsenet voivat osallistua tarkastuslautakunnalle suunnattuihin koulutuksiin sekä kunnan sisäiseen koulutukseen. Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii hallintotoimiston toimistosihteerä.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Työn virtaa	
1) Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että kunnan oma sisäinen valvonta sekä tarkastuslautakunnan että JHT – tilintarkastajan suorittama ulkoinen valvonta muodostavat kattavan valvontajärjestelmän, jotta voidaan suorittaa valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi organisaation kaikilla tasoilla.	

TARKASTUSTOIMI (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	-	0	0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-5 487	-5 670	-4 760	-4 760	-16,0 %	-4 760	-4 760
Palvelujen ostot	-11 476	-11 800	-15 200	-15 200	29,0 %	-15 200	-15 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34	-100	-100	-100	0,0 %	-100	-100
Muut toimintakulut	-34	0	-50	-50	-	-50	-50
Toimintakulut yht.	-17 031	-17 570	-20 110	-20 110	14,0 %	-20 110	-20 110
Toimintakate	-17 031	-17 570	-20 110	-20 110	14,0 %	-20 110	-20 110
Yhteensä	-17 031	-17 570	-20 110	-20 110	14,0 %	-20 110	-20 110

2.3.Kunnanhallitus

2.3.1. Toimielin yhteensä

KUNNANHALLITUS (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	59 194	12 100	14 000	14 000	16,0 %	14 000	14 000
Tuet ja avustukset	37 947	88 800	56 000	56 000	-37,0 %	56 000	56 000
Vuokratuotot	1 563	0	0	0	-	0	0
Muut toimintatuotot	27 838	390 000	125 000	230 000	-41,0 %	230 000	230 000
Toimintatuotot yht.	126 543	490 900	195 000	300 000	-39,0 %	300 000	300 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-668 131	-677 994	-648 248	-635 052	-6,0 %	-635 052	-635 052
Palvelujen ostot	-542 533	-1 059 400	-1 082 560	-1 059 960	0,0 %	-1 059 960	-1 059 960
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 621	-34 800	-30 450	-30 950	-11,0 %	-30 950	-30 950
Avustukset	-175 170	-262 800	-255 000	-255 000	-3,0 %	-255 000	-255 000
Vuokrakulut	-761	0	-660	-660	-	-660	-660
Muut toimintakulut	-20 819	-21 710	-18 240	-18 540	-15,0 %	-18 540	-18 540
Toimintakulut yht.	-1 426 035	-2 056 704	-2 035 158	-2 000 162	-3,0 %	-2 000 162	-2 000 162
Toimintakate	-1 299 492	-1 565 804	-1 840 158	-1 700 162	9,0 %	-1 700 162	-1 700 162
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-156 000	-156 000	-	-138 600	-121 600
Poistot ja arvonalentumiset	-6 099	-5 100	-13 000	-13 000	155,0 %	-13 000	-13 000
Yhteensä	-1 305 591	-1 570 904	-2 009 158	-1 869 162	19,0 %	-1 851 762	-1 834 762

2.3.2. Keskushallinto

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

Kunnanjohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Keskushallinnon tehtävänä on vaikuttaa kuntayhdyskuntaan kunnan jäsenten edut ja tahtotila huomioon ottaen sekä ohjata ja johtaa kuntaorganisaatiota ja sen toimintaa, vastata kunnan strategisesta suunnittelusta ja kunnan elinvoimaisuudesta.

Tehtävä sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt: kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus. Lisäksi tehtävän alle kuuluvat osallistuvan budjetoinnin ja löytöeläinhoidon kustannuspaikat. Tehtävän palveluksessa olevan henkilökunnan määrä on yksi; kunnanjohtajan palkkauskustannukset sisältyvät voimassa olevan talousarviorakenteen mukaisesti tehtäväalueeseen ja vastuuyksikköön kunnanhallitus. Kunnanhallituksen ja valtuuston kokouspalkkiot ja muut kustannukset sisältyvät yksikköön. Kunnan elinvoimaisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä TE-palvelut ovat kunnanhallituksen vastuulla.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Kuntakentän murroksessa kuntien rahoituspohja on muuttunut. Sote-uudistuksen ja toisen asteen koulutusuudistuksen jälkeen kuntien on sopeutettava toimintansa ja rahoituksensa myös TE-palveluihin, joita valtio ei täysimääräisesti kunnille rahoita. Toiminnan sopeuttaminen erilaisin keinoin niukeneviin resursseihin oikealla tavalla on elinvoimaisen kunnan tulevaisuuskysymys.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) Strategian läpivienti Läpivientisuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen Toteutuneita toimenpiteitä 5 kpl
2) Kuntalaisten osallistaminen Äänestysaktiivisuus osallistuvassa budjetoinnissa Vähintään 100 kuntalaista äänestää osallistavan budjetoinnin kohdetta.

KESKUSHALLINTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	21 072	0	2 000	2 000	-	2 000	2 000
Tuet ja avustukset	512	0	5 000	5 000	-	5 000	5 000
Muut toimintatuotot	27 653	390 000	125 000	230 000	-41,0 %	230 000	230 000
Toimintatuotot yht.	49 236	390 000	132 000	237 000	-39,0 %	237 000	237 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-146 796	-160 670	-157 286	-157 286	-2,0 %	-157 286	-157 286
Palvelujen ostot	-59 531	-65 390	-61 750	-62 750	-4,0 %	-62 750	-62 750
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 642	-14 550	-11 490	-11 990	-18,0 %	-11 990	-11 990
Avustukset	0	-5 000	-5 000	-5 000	0,0 %	-5 000	-5 000
Muut toimintakulut	-4 846	-3 250	-4 180	-4 680	44,0 %	-4 680	-4 680
Toimintakulut yht.	-213 814	-248 860	-239 706	-241 706	-3,0 %	-241 706	-241 706
Toimintakate	-164 578	141 140	-107 706	-4 706	-103,0 %	-4 706	-4 706
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	-156 000	-156 000	-	-138 600	-121 600
Yhteensä	-164 578	141 140	-263 706	-160 706	-214,0 %	-143 306	-126 306

2.3.3. Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

Hallintojohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Hallintokunta suunnittelee ja toimeenpanee keskushallinnon johtamia strategiasta johdettuja kunnan talouteen, henkilöstöön, tukipalveluihin ja kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Yksikön tehtävänä on varmistaa operatiivisella tasolla, että kunnan kaikissa yksiköissä on toimintavalmiudet ja riittävät resurssit kuntalaisten palveluiden tuottamiseen.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Toimintayksikön haasteina ovat yhä laajentuva osaamisen tarve. Yksikön henkilöstösuunnitelman mukaisesti sijaistuksia on sovittu keskeisimpiin toimiston tehtäviin. Palkat laitetaan maksuun ostopalveluna sopimuksen mukaan vuoden 2026 loppuun asti. It-ohjelmia kehitetään ja otetaan käyttöön uusia sähköisiä palveluita. Hallinnon prosesseja sujuvoitetaan ja tiedon kulkua parannetaan.

Nopeasti muuttuva toimintaympäristö ja kasvava osaamisen sekä tiedon tarve huomioidaan kouluttamalla henkilöstöä riittävästi. Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitetään yhä enemmän huomiota. Yhteistyö- ja työsuojelutoimikunnan toimintaa kehitetään kohti aidompaa vuoropuhelua. Tavoitteena on avoin ja kannustava toimintakulttuuri kunnan kaikissa työyksiköissä. Hallinnon tukipalvelut tuotetaan sisäisille asiakkaille joustavasti, kustannustehokkaasti ilman katkoksia. Ulkoiset asiakkaat saavat tarvitsemansa hallinnon palvelut sujuvasti yhden luukun periaatteella.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Tulevien muutosten läpivieminen joustavasti. Palkka- ja taloushallinnon toiminnan jatkuvuuden turvaaminen on keskeinen kysymys talousarviovuonna. Yhteistyö ja kehitystyö ruoka- ja puhtauspalveluissa on luonteva osa kunnan tukipalveluiden kehittämistä.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) Vuosittaisen työhyvinvointikyselyn vastausprosentin nouseminen nousu 3 % edellisestä vuodesta
Tiedon virtaa
2) Henkilöstö koulutautuu ja pitää osaamisensa ajantasaisena. Koulutuspäiviä 3 kpl / työntekijä

21

KÄYTTÖTALOUS

YLEIS-, TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	7 181	100	2 000	2 000	-	2 000	2 000
Tuet ja avustukset	1 827	36 000	51 000	51 000	42,0 %	51 000	51 000
Toimintatuotot yht.	9 008	36 100	53 000	53 000	47,0 %	53 000	53 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-395 427	-388 588	-382 287	-363 093	-7,0 %	-363 093	-363 093
Palvelujen ostot	-305 434	-406 260	-450 810	-427 210	5,0 %	-427 210	-427 210
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 857	-7 500	-9 160	-8 460	13,0 %	-8 460	-8 460
Avustukset	-6 625	-1 600	0	0	-100,0 %	0	0
Vuokrakulut	-656	0	-660	-660	-	-660	-660
Muut toimintakulut	-15 713	-17 960	-13 760	-13 560	-24,0 %	-13 560	-13 560
Toimintakulut yht.	-732 712	-821 908	-856 677	-812 983	-1,0 %	-812 983	-812 983
Toimintakate	-723 704	-785 808	-803 677	-759 983	-3,0 %	-759 983	-759 983
Poistot ja arvonalentumiset	-6 099	-5 100	-13 000	-13 000	155,0 %	-13 000	-13 000
Yhteensä	-729 802	-790 908	-816 677	-772 983	-2,0 %	-772 983	-772 983

2.3.4. Elinkeinotoimi

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

Kehittämispäällikkö

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Elinvoimatoimialan toiminta-ajatus on vastata kunnan elinvoiman kehittämisestä. Elinvoimaohjelma ohjaa tehtäväalueen toimintaa ja siihen sisältyvän resurssin kohdentamista. Keskeiset tehtävät liittyvät yrittäjyyden toimintaedellytysten turvaamiseen ja kehittämiseen sekä säännölliseen vuoropuheluun yritysten ja kunnan välillä. Tehtäväalue sisältää elinkeinopalveluiden, markkinoinnin, matkailun ja tapahtumatuotannon tehtävät. Tehtäväalueen kokonaisuudesta vastaa kehittämispäällikkö, jonka palkka kohdentuu kokonaan tähän tehtävään. Viestintäsihteerin työpanoksesta 50 prosenttia kohdistuu tehtävälle.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Vuonna 2026 Auran elinvoimatyöhön esitetään joitakin muutoksia. Vuoden 2025 loppuun asti määräaikaiseksi perustettu yrityskoordinaattorin toimi päättyy. Elinvoimatyön laadukkaaksi ja vaikuttavaksi toteuttamiseksi esitetään perustettavaksi kehittämispäällikön vakinaista, kokoaikaista virkaa. Kehittämispäällikön tehtävän tarkoituksena on kunnan elinvoimatoimialan johtaminen, elinvoiman kokonaisvaltainen kehittäminen, elinvoimaohjelman toteuttaminen sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen. Kehittämispäällikkö on kunnan elinvoimatoimialasta vastaava viranhaltija, kunnan johtoryhmän jäsen sekä elinvoimatyöryhmän esittelijä ja sihteeri. Kehittämispäällikön virka esitetään perustettavaksi 1.1.2026 alkaen sisältäen elinkeinotoimen, te-palveluiden sekä kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vastuualueet.

Kunnan strategia ja elinvoimaohjelma päivitetään vuonna 2026. Uusi elinvoimaohjelma valmistunee vuoden 2026 loppuun mennessä ja sen toimeenpano vaikuttaa elinvoimatoimialan toimintaympäristöön vuodesta 2027 alkaen. Syksyn 2025 pk-yritysbarometri osoittaa, että ensi vuosi käynnistyy Varsinais-Suomessa muuta maata vaisummissa suhdanneodotuksissa. Vuonna 2026 tulemme tukemaan yritysten toimintamahdollisuuksia muun muassa rahoitus- ja sijoittumispalvelujen esittelyllä verkkosivuilla sekä Auran Google-palvelukartan avulla, joka parantaa yritysten näkyvyyttä ja palvelujen saavutettavuutta. Tulevana vuonna keskitymme vakiinnuttamaan yritysvaikutusten arviointimallin entistä kiinteämmäksi osaksi päätöksentekoa sekä kiinnittämään yrittäjyyskasvatuspolun osaksi palvelutuotantoa. Lisäksi vuotta 2027 ajatellen käynnistämme Aura 110 -juhlavuoden suunnittelun. Keväällä 2026 toteutettava yrittäjämysteisyyttä seuraava Suomen Yrittäjien kuntabarometri mittaa onnistumistamme nyt toteutuksessa olevan elinvoimaohjelman tavoitteiden saavuttamisessa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Elinkeinopalveluiden osalta tehtävien painopiste on aktiivinen yhteydenpito yrittäjiin, matalan kynnyksen ensikontaktina toimiminen julkisia yrityspalveluita tarvitseville yrityksille. Toinen yrityspalveluiden painopiste on sijoittumispalveluiden tehostaminen ja aktiivinen markkinointi uusien yritysten houkuttelemiseksi Auraan. Tähän liittyen vahvistetaan elinvoimapalveluiden sekä kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun välistä yhteyttä siirtämällä ko. tehtäväalueet kehittämispäällikön vastuualueiksi.

Markkinoinnin osalta edetään viestinnän vuosikellon mukaisesti. Elinvoimatoimialan markkinointiresurssin painopisteenä ovat tonttimarkkinointi sekä yritysten sijoittumis- ja toimitilapalvelut.

Matkailupalveluita toteutetaan olemalla mukana Aurajoentien matkailutien kehittämisryhmässä sekä Loimaan ja Pöytyän hallinnoimassa seudullisessa Kasvua ja juuria -maaseutumatkailuhankkeessa, edellyttäen että hanke saa myönteisen rahoituspäätöksen syksyllä 2025. Sopimus Aurajoen matkailutien hallinnoinnista Auran kunnan toteuttamana päättyy vuoden 2025 loppuun. Aurajokisäätiölle on esitetty Aurajoen matkailutien hallinnoinnin siirtämistä säätiölle vuoden 2026 alusta. Tätä kirjoittaessa odotamme säätiön ratkaisua asiassa. Auran kunnan vuoden 2026 talousarvioon sisältyy Auran osuus matkailutiestä, mutta ei määrärahaa hallinnoinnin jatkamiseen.

Tapahtumatuotantoon ei esitetä uusia avauksia vuodelle 2026. Aura 110 -juhlavuoden suunnitteluun kuluu vuonna 2026 sekä kehittämisspäällikön että viestinnän työaikaa.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa 1) Palvelulupaus: Sujuvoitamme toimintaamme Tavoite 1: Kunnan asiakaskokemuksen prosessin kehittämiseen osallistuminen kohderyhmänä yritysasiakkaat. Konkreettisenä tavoitteena on yritysasiakkaan asiakaskokemuksen nykytilan kartoittaminen ja sen pohjalta tavoitetason määrittäminen. Tavoitteiden toteuttamissuunnitelma sisällytetään osaksi päivitettävää elinvoimaohjelmaa. Tavoite 2: Yrittäjän keskeisten palvelupolkujen mallintaminen (esimerkiksi aloittavan yrittäjän palvelupolku, sijoituspaikkaa pohtivan yrittäjän palvelupolku, yrittäjän kasvupolku)
Tiedon virtaa 2) Palvelulupaus: Teemme Auraa tunnetuksi vahvalla viestintä- ja brändityöllä Tavoite 1: Aura säilyttää hyvän sijoituksensa (TOP 10) kuntien yritysmyönteisyyttä mittaavassa Suomen Yrittäjien kuntabarometrissä sekä maakunta- että valtakunnan tasolla. Tavoite 2: Yritysten uutiskirjeen tilaajamäärän kasvu 10 %. (Nyt 240 > tavoite 264) Tavoite 3: Auran Google -palvelukartan luominen ja käyttöönotto Tavoite 4: Auranportin yritysalueen jatkokehittämissuunnitelma yhdessä kaavoituksen- ja maankäytön suunnittelun kanssa
Terveyden virtaa 3) Palvelulupaus: Kannustamme terveisiin elämäntapoihin ja liikunnallisuuteen Tavoite 1: Liikunta osaksi yrittäjien tilaisuuksia, esimerkiksi yhteiset lenkkiaamut tms.
Talouden virtaa 4) Palvelulupaus: Tuemme alueen yrittäjien menestystä Tavoite 1: Uusi hankintaohje tukee paikallista yrittäjyyttä. Hankintaohje hyväksyttäneen syksyllä 2025 ja vuoden 2026 alussa se jalkautetaan osaksi hankintojen valmistelua. Tavoite 2: Elinvoiman kehittäminen näkyy uudessa kuntastrategiassa nykyisen kaltaisella painoarvolla. Tavoite 3: Tuetaan ja koulutetaan yrittäjiä Auran Google -palvelukartan hyödyntämisessä

24

KÄYTTÖTALOUS

ELINKEINOTOIMI (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	30 941	12 000	10 000	10 000	-17,0 %	10 000	10 000
Tuet ja avustukset	35 608	52 800	0	0	-100,0 %	0	0
Vuokratuotot	1 563	0	0	0	-	0	0
Muut toimintatuotot	185	0	0	0	-	0	0
Toimintatuotot yht.	68 298	64 800	10 000	10 000	-85,0 %	10 000	10 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-125 909	-128 736	-108 675	-114 673	-11,0 %	-114 673	-114 673
Palvelujen ostot	-113 559	-444 900	-432 800	-432 800	-3,0 %	-432 800	-432 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 085	-12 750	-9 800	-10 500	-18,0 %	-10 500	-10 500
Avustukset	-168 545	-256 200	-250 000	-250 000	-2,0 %	-250 000	-250 000
Vuokratulut	-105	0	0	0	-	0	0
Muut toimintakulut	-260	-500	-300	-300	-40,0 %	-300	-300
Toimintakulut yht.	-415 462	-843 086	-801 575	-808 273	-4,0 %	-808 273	-808 273
Toimintakate	-347 165	-778 286	-791 575	-798 273	3,0 %	-798 273	-798 273
Yhteensä	-347 165	-778 286	-791 575	-798 273	3,0 %	-798 273	-798 273

2.3.5. Kaavoitustoimi

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

Kehittämispäällikkö

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Toimivan, viihtyisän ja turvallisen yhdyskuntarakenteen luominen kaavoituksen avulla. Eri maankäyttötarpeet sovitetaan toimivaksi kokonaisuudeksi ja kunnan yleisilme on viihtyisä. Tehtäväalue sisältää yleiskaavoituksen, asemakaavoituksen ja muun maan käytön suunnittelun.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Kunnalla on yhteistyösopimus aluearkkitehdin työpanoksesta Pöytyän kunnan kanssa. Yleisenä kehittämistavoitteena kaavoituksessa on tonttivarannon pitäminen riittävänä ja monipuolisena luoden vaihtoehtoja eri toimintamahdollisuuksille. Hanketoimijoiden kanssa ja kustannuksella valmistellaan osayleiskaavan päivittämistä mahdollista aurinkovoimaa varten. Vuodelle 2026 esitettävä kehittämispäällikön virka sisältäisi uutena mm. kaavoituksen vastuualueen. Tällä pyritään vahvistamaan pitkäjänteistä maankäytön suunnittelua ja elinkeinoelämän yhteyttä siihen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Tavoitteena tuoda käytännön kaavoituksen rinnalle pitkän aikavälin strategisempi näkymä maankäytön suunnitteluun ja ohjaamiseen. Tämä toteutetaan sisällyttämällä maapoliittisen ohjelman kaltainen osio tulevaan elinvoimaohjelmaan.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) Joustava ja kustannustehokas kaavojen valmistuminen, pienet kaavamuutokset ja pienet asemakaavan osat valmistuvat alle 10 kk.
2) Tonttivaranto vastaa vähintään viiden vuoden tarpeita.

KAAVOITUSTOIMI (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	-	0	0
Toimintakulut							
Palvelujen ostot	-15 694	-32 650	-32 200	-32 200	-0,0 %	-32 200	-32 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38	0	0	0	-	0	0
Toimintakulut yht.	-16 769	-32 650	-32 200	-32 200	-0,0 %	-32 200	-32 200
Toimintakate	-16 769	-32 650	-32 200	-32 200	-0,0 %	-32 200	-32 200
Yhteensä	-16 769	-32 650	-32 200	-32 200	04,0 %	-32 200	-32 200

2.4. Hyvinvointilautakunta

2.4.1. Toimielin yhteensä

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

hyvinvointijohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Hyvinvointilautakunnan tehtävänä ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvien tehtävien sekä siivistys- ja vapaa-ajan palveluiden järjestäminen. Kokonaisuuteen sisältyvät perusopetuksen, esiopetuksen ja

varhaiskasvatuksen palvelut, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä kirjastotoimi. Lisäksi tehtävänä on kuntalaisten vapaa-aika-, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluiden organisointi.

Valtuustokaudella 2025–2029 hyvinvointilautakunnan puheenjohtajana toimii Niina Örn.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Hyvinvointilautakunnan kehittämistavoitteena on edistää asukkaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia ennaltaehkäisevän työn keinoin sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja eri sukupolvien välistä vuorovaikutusta.

Toimintaympäristön muutoksista keskeisimpiä ovat väestön ikääntyminen ja nuorten määrän suhteellinen väheneminen, jotka vaikuttavat palvelutarpeisiin. Kuntalaisten odotukset saavutettavista ja digitaalisista palveluista kasvavat samaan aikaan, kun hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen korostuu kunnan lakisääteisenä tehtävänä. Yhteistyön merkitys vahvistuu, sillä palveluiden järjestämiseksi tarvitaan kolmannen sektorin, yritysten ja lähikuntien kanssa tehtävää yhteistyötä. Taloudellisten resurssien kiristyminen edellyttää tarkkaa priorisointia ja kustannustehokkaita ratkaisuja.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	295 893	196 250	209 250	223 250	14,0 %	223 250	223 250
Maksutuotot	131 442	112 000	123 200	130 200	16,0 %	130 200	130 200
Tuet ja avustukset	101 168	43 600	52 743	52 743	21,0 %	52 743	52 743
Vuokratuotot	1 625	0	0	0	-	0	0
Muut toimintatuotot	11 280	6 000	6 000	6 000	0,0 %	6 000	6 000
Toimintatuotot yht.	541 407	357 850	391 193	412 193	15,0 %	412 193	412 193
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-5 336 617	-5 437 375	-5 810 967	-5 699 609	5,0 %	-5 699 609	-5 699 609
Palvelujen ostot	-1 583 755	-1 542 410	-1 647 010	-1 551 010	1,0 %	-1 551 010	-1 551 010
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-191 910	-200 800	-215 750	-214 450	7,0 %	-214 450	-214 450
Avustukset	-1 182 985	-1 151 900	-1 123 300	-1 074 700	-7,0 %	-1 074 700	-1 074 700
Vuokratulot	-35 952	-47 980	-48 300	-38 300	-20,0 %	-38 300	-38 300
Muut toimintakulut	-20 386	-7 200	-9 200	-9 200	28,0 %	-9 200	-9 200
Toimintakulut yht.	-8 351 604	-8 387 665	-8 854 527	-8 587 269	2,0 %	-8 587 269	-8 587 269
Toimintakate	-7 810 196	-8 029 815	-8 463 334	-8 175 076	2,0 %	-8 175 076	-8 175 076
Poistot ja arvonalentumiset	-8 275	-25 643	-40 660	-40 660	59,0 %	-40 660	-40 660
Yhteensä	-7 818 472	-8 055 458	-8 503 994	-8 215 736	2,0 %	-8 215 736	-8 215 736

2.4.2. Perusopetus

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

rehtori ja apulaisrehtori

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Perusopetus luo hyvät edellytykset kasvamiselle ja oppimiselle. Kouluissa työskennellään myönteisessä työyhteisössä, joka hyväksyy erilaisuuden ja tukee tervettä itsetuntoa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamisen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Koulut tekevät monipuolista yhteistyötä ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

Auran perusopetuksen keskeisimmät arvot ovat: Ihmisyyys, suvaitsevaisuus ja erilaisuuden hyväksyminen, sivistys ja tasa-arvo, työn tekemisen ja elinympäristön arvostaminen, terveet elämäntavat ja hyvä itsetunto.

Auran perusopetuksen lähtökohtana on oppilaan oikeus oppia ja onnistua. Opetustoiminnassa painotetaan oppilaan yksilöllisyyden huomioimista ja oppilaan hyvän itsetunnon tukemista, oppilaiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, tieto- ja viestintäteknologisia valmiuksia sekä suvaitsevaisuutta ja erilaisuuden hyväksymistä. Koulut pyrkivät uudistamaan ja kehittämään monipuolisesti lasten ja nuorten oppimista. Kouluissa käytetään monipuolisia ja vaihtelevia työtapoja. Painopisteenä on yhteistyötaitojen ja sosiaalisuuden kehittäminen sekä hyvät käytöstavat. Lisäksi on tärkeää, että jokainen koululainen saa hyvät valmiudet jatko-opintoihin.

Tehtävä sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt: Perusopetus Yhtenäiskoulu; Hallinto ja jakamattomat erät, Opetustoiminta, Kouluruokailu, Kuljetukset, Kiinteistönhoito, Kirkonkulman koulu; Hallinto ja jakamattomat erät, Opetustoiminta, Kouluruokailu, Kuljetukset, Kiinteistönhoito, Aamu- ja iltapäivätoiminta.

Tehtävän palveluksessa on yhteensä noin 55 henkilöä.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Toiminnan sujuvoittamiseksi on rakennettu yhteisiä pelisääntöjä ja asetettu henkilöstö pohtimaan mm. omaa arvomaailmaa kehityskeskustelujen yhteydessä. Perusopetuksen yhteisen arvopohjan vankistamiseksi on jatkettava työtä, jotta perusopetukseen saadaan luotua vahva yhteinen visio, joka tukee jokaisen oppilaan kasvua ja kehitystä ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen. Koulu- ja työyhteisötyössä pyritään löytämään yksilön vahvuuksia ja tukemaan heitä niiden käytössä. Kohtaamisten laadulla on merkitystä kouluun ja työhön kiinnittymisessä.

Perusopetuksen henkilöstön ja oppilaiden hyvinvointia on edistetty monin tavoin. Yhtenäiskoulussa toteutetaan lukuvuosittain huhtikuussa hyvinvointikysely 4.-9. luokkien oppilaille ja henkilökunnalle sekä molemmilla kouluilla 5. ja 8. luokkien oppilaiden Move!-mittaukset. Lisäksi 4.-5. ja 8.-9. luokkien oppilailla teetetään kouluterveyskysely joka toinen vuosi. Vuoden 2025 tulosten mukaan oppilaiden hyvinvointi ja terveys ovat parantuneet. Oppilaiden hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämiseksi sekä kodin ja koulun yhteistyön vahvistamiseksi keväällä 2025 aloitettiin Yhtenäiskoululla laajennettujen yhteisöllisten opiskeluhoitokokousten toteuttaminen.

Auran vanhempainyhdistys ry osallistuu hyvinvointityöhön valvomalla koulumatkan turvallisuutta syyslukukauden ensimmäisenä koulupäivänä ja lahjoittavat lukuvuosittain mm. heijastimia oppilaille ja Loistotyyppi-stipendit yhdelle kustakin luokka-asteesta. Lisäksi Kirkonkulman koulun vanhempainkerho ja Auran vanhempainyhdistys ry järjestävät yhdessä mm. vierailijoita ja luentoja kouluille.

Koko kouluyhteisön hyvinvoinnin kehittäminen on ollut Yhtenäiskoulun toiminnan painopisteenä syksystä 2023. Tähän liittyen molempien koulujen henkilökunta on osallistunut mm. yhteisiin hyvinvointiteemaisiin koulutuksiin syksyllä 2024 ja keväällä 2025. Henkilöstön koulutuksiin pääsyssä painotetaan yhteisen painopisteen mukaista hyvinvointia edistävää kouluttautumista edelleen.

1.8.2026 perusopetuslakiin tulee muutos pykälään 2. Peruskoulun tehtävänä on edistää liikunnallista elämäntapaa. Tämä tulee tarkoittamaan muutosmääräystä perusopetuksen opetussuunnitelmaan niin ikään 1.8.2026 alkaen. Kunnassa toimii jo monijäseninen liikuntaparlamentti, jonka jäsenenä perusopetusta edustaa apulaisrehtori.

Oppimisen tuen uudistukseen liittyvät muutokset on jalkautettu kouluille. Pääpaino on oppimista edistävissä opetusjärjestelyissä ja ryhmäkohtaisessa tuessa kaikille oppilaille. Erityisopettajien työpanos kohdentuu pienryhmäopetusta enemmän ryhmäkohtaiseen tukemiseen ja yhteisopettajuuteen luokan- ja aineenopettajien kanssa. Tukiopetusta on mahdollista antaa muun opetuksen kanssa samaan aikaan ja

opetuskielen opetusta on myös annettava tarvittaessa. Opetussuunnitelmatyö on saatu oppimisen tuen uudistukseen liittyen valmiiksi.

Perusopetuslain muutokset oppimisen tuen pykälien osalta sekä puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön osalta astuivat voimaan 1.8.2025. Järjestyssäännöt on päivitetty voimassa olevan lain mukaiseksi ja puhelinkäytännöt sekä seuraamukset ovat alkaneet vakiintua. Vaikutukset oppimiseen kummankin lakimuutoksen osalta tullaan näkemään tulevien vuosien aikana.

Yhtenäiskoulun 9. -luokkien oppilaille on käytössä omat kannettavat tietokoneet, ja muuten tietokoneita ja iPad-laitteita on oppilaiden yhteiskäytössä riittävästi. Lukuvuoden 2024-25 päättyessä havaittiin, että useita kymmeniä koneita oli rikkoutunut oppilaskäytössä. Tärkeää on jatkossa selkeyttää oppilaan, opettajan ja huoltajien vastuita laitteiden käytössä.

Lukuvuonna 2024-2025 poissaolijoiden sijaistamiset on hoidettu Kirkonkulman koululla täysin sisäisin järjestelyin ja Yhtenäiskoulullakin pääosin sisäisin järjestelyin. Sisäiset sijaisjärjestelyt ovat pitkään jatkukseen iso kuormitustekijä työntekijöille, ja heikentää myös opetuksen laatua sekä työntekijöiden hyvinvointia. Tästä syystä lukuvuoden 2025-2026 alusta lähtien tarvittaessa on otettu myös ulkopuolisia sijaisia.

Kunnan tilatyöryhmä jatkaa Yhtenäiskoulun laajennus- ja puukoulun peruskorjauksen suunnittelua taito- ja taideaineiden, pois lukien liikunta, osalta. Tässä työssä on mukana sekä opettaja- että oppilasedustaja. Tällä hetkellä kaikki koulun opetustilat ovat käytössä, eikä mm. oppilaiden jakamista pienempiin ryhmiin pystytä toteuttamaan. Pyrkimyksenä on saada toimivat ja riittävät taito- ja taideaineiden tilat sekä muutama eriyttämiseen tai ryhmien jakamiseen soveltuva luokkatila Yhtenäiskoulun käyttöön mahdollisimman pian.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) Valmistelemme perusopetuksen laadunarviointityökalun käyttöönottoa asiakaskokemuksen arvioinnin vahvistamiseksi
2) Valmistelemme APIP-toiminnan laadunarviointityökalun käyttöönottoa asiakaskokemuksen arvioinnin vahvistamiseksi
Tiedon virtaa
3) Teemme perusopetuksen toimintaa näkyväksi positiivisilla ja ajankohtaisilla some- ja lehtijulkaisuilla
4) Kehitämme kokouskäytäntöjä ja luomme yhdessä turvallisen tilan periaatteet/toteutamme henkilökunnan huoneentaulun
5) Kannustamme ja ohjaamme sekä oppilaita että työntekijöitä tervehtimiseen ja hyviin käytöstapoihin, järjestämme teemapäiviä/teemaviikkoja aiheesta
Terveyden virtaa
6) Päivitämme opetussuunnitelman vastaamaan perusopetuslain 1.8.2026 muutosta liikunnallisen elämäntavan edistämisestä perusopetuksessa
7) Laadimme perusopetuksen kouluille liikunnallisen elämäntavan edistämisen/hyvinvoinnin vuosikellon (oppilaat ja henkilökunta)
8) Liikunnallistamme koulun pihaa esim. osallistamalla oppilaskunnan hallitusta ja liikkuva koulu-oppilaita parkour-radan suunnitteluun ja rakentamiseen
9) Järjestämme henkilökunnalle kuukausittain yhden liikunnallisen tuokion työpäivän lomassa
Talouden virtaa
10) Otamme käyttöön NYT:n materiaaleja perusopetuksessa
11) Vahvistamme yhteistyötä yrityskoordinaattorin ja perusopetuksen välillä
12) Huomioimme yrittäjämäisen ja sinnikkään asenteen sekä oppilaiden että työntekijöiden osalta, ja pal-kitsemme siitä

PERUSOPETUS (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	230 518	146 000	156 000	156 000	7,0 %	156 000	156 000
Maksutuotot	37 540	32 000	32 000	32 000	0,0 %	32 000	32 000
Tuet ja avustukset	79 192	0	35 000	35 000	-	35 000	35 000
Vuokratuotot	1 625	0	0	0	-	0	0
Muut toimintatuotot	-6	0	0	0	-	0	0
Toimintatuotot yht.	348 869	178 000	223 000	223 000	25,0 %	223 000	223 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-3 195 896	-3 361 222	-3 666 523	-3 560 958	6,0 %	-3 560 958	-3 560 958
Palvelujen ostot	-1 207 433	-1 237 250	-1 215 050	-1 163 050	-6,0 %	-1 163 050	-1 163 050
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-123 365	-136 150	-136 100	-136 100	0,0 %	-136 100	-136 100
Vuokratulut	-35 444	-45 000	-45 000	-35 000	-22,0 %	-35 000	-35 000
Muut toimintakulut	-10 590	-6 700	-8 700	-8 700	30,0 %	-8 700	-8 700
Toimintakulut yht.	-4 572 728	-4 786 322	-5 071 373	-4 903 808	2,0 %	-4 903 808	-4 903 808
Toimintakate	-4 223 859	-4 608 322	-4 848 373	-4 680 808	2,0 %	-4 680 808	-4 680 808
Poistot ja arvonalentumiset	0	-17 673	-25 200	-25 200	43,0 %	-25 200	-25 200
Yhteensä	-4 223 859	-4 625 995	-4 873 573	-4 706 008	2,0 %	-4 706 008	-4 706 008

2.4.3. Kirjastotoimi

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

Kirjastotoimenjohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saattavuutta ja käyttöä, monipuolista lukutaitoa, tiedonhallintotaitoja ja lukemiskulttuuria, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä aktiivista kansalaisuutta. Kirjasto toimii kuntalaisten kohtaamis- ja tapahtumapaikkana, tukee osallisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Osa kirjaston palveluista tuotetaan Loisto-kirjastojen seudullisena yhteistyönä. Kokoelmien ajantasaisuudesta ja laadukkuudesta, palvelun asiakaslähtöisyydestä, henkilökunnan osaamisesta sekä laitteistojen ja ohjelmien ajantasaisuudesta pidetään huolta.

Kirjastotoimen palvelut ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä ja helposti saavutettavissa. Palveluita tuotetaan esteettömissä ja viihtyisissä tiloissa. Aukioloajoissa otetaan huomioon kaikkien asiakasryhmien tarpeet ja viikoittaista palveluaikaa sijoitetaan sekä aamuun että

iltaan. Aukioloaikaa jatketaan omatoimisen aukiolon avulla. Asiakas saa palveluiden käyttöön tarvitsemansa tuen asiantuntevalta, koulutetulta ja helposti lähestyttävältä henkilökunnalta. Aineiston hankinnassa reagoidaan herkästi paikallisiin tarpeisiin.

Kirjasto tarjoaa kuntalaisten käyttöön kokoontumis- ja oleskelutilaa sekä järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Asiakkaita osallistetaan palveluiden suunnitteluun ja järjestämiseen. Kirjastotoimi tekee aktiivisesti yhteistyötä kunnan muiden toimijoiden kanssa ja verkostoituu alueen kirjastojen kanssa palveluiden kehittämiseksi.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Loisto-kirjastojen (Aura, Pöytyä, Loimaa, Koski tl, Marttila, Oripää) yhteistyön tiivistäminen. Kansalliskirjaston ylläpitämään Finna-verkkokirjastoon liittyminen vuoden 2026 aikana. Suunnitellaan yhteisiä hankkeita. Pidemmällä aikavälillä suunnitellaan mm. yhteisiä järjestelmäratkaisuja.

Kansallinen E-kirjaston otettiin käyttöön elokuussa 2024. Koko maan laajuinen palvelu keräsi käynnistytessään kritiikkiä kokoelman pienuudesta ja toimimattomuudesta muilla kuin mobiililaitteilla. Kansallisen E-kirjaston parantaessa juoksuaan ja toivottavasti toimiessa 2026 myös muilla kuin mobiililaitteilla, satsataan kirjastossa sen markkinointiin vielä enemmän lainauslukujen nostamiseksi.

2026 panostetaan VARHAN kanssa yhteistyössä tehtävään lukulähettiläspalveluun.

Kuntalaisille suunnattuja osallistavia tapahtumia jatketaan. Kirjasto tekee alueellista hankeyhteistyötä ja toimii aktiivisesti yhteistyössä myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Digitaatio maaseutukuntiin – hankkeen avulla pyritään tavoittamaan ikääntyneitä asiakkaita, jotka saavat opastusta tietoteknisissä asioissa. Luentoja ja varattavia yksityisiä opastusaikoja järjestetään digihankkeen tiimoilta.

Aikuisten lukutaitohanke jatkuu vuoden 2026 aikana. Hankerahalla järjestetään vierailuita ja työpajoja. Asiakaskyselyllä kerätään tietoa kirjastoa aiemmin käyttämättömien asiakkaiden toiveista palveluiden suhteen. Järjestetään somekampanja lukuinnon edistämiseksi, haastetaan mukaan opettajat ja lautakunnat.

Koululaisille järjestetään lainauskäyntejä, tiedonhaun ja kirjastonkäytön opastuksia sekä kirjavinkkauksia yhteistyössä koulun kanssa laaditun suunnitelman mukaisesti. Myös mediakasvatuksen, tiedonhaun ja kirjastonkäytön opetuksen sisältöjä kehitetään kaikkia perusopetuksen ikäluokkia koskevan suunnitelman mukaan. Kirjaston toiminnan ja sisältöjen avaamista jatketaan sekä palveluiden markkinointia kehitetään sosiaalisessa mediassa, kirjaston verkkosivuilla sekä kirjaston tapahtumissa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Laaja-alainen lukutaitotyö satutunneista ja kouluyhteistyöstä aikuisten palveluihin.

Aikuisten lukutaitohanke 2025-2026, johon palkattu hanketyöntekijä helmikuun 2026 loppuun saakka.

Digitaalisten aineistojen ja palvelujen käyttöön kannustaminen. Digitaatio maaseutukuntiin hankkeeseen osallistuminen 2026.

E-kirjaston käytön lisääminen, tavoitteena tuplata lainat vuoden 2026 aikana.

Kouluyhteistyö, lukudiplomit ja monilukutaidon tukeminen.

Yhteisöllisyys ja kuntalaisten osallistaminen. Osallistavia tapahtumia lisätään vuoden 2026 aikana.

Loisto-kirjastojen yhteistyön tiivistäminen, mm. Finna-verkkokirjastoon liittyminen 2026 aikana.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) Aikuisten lukutaitohanke 2025-2026, johon palkattu hanketyöntekijä helmikuun 2026 loppuun saakka.
2) Yhteistyö alueellisen kehittämiskirjasto Turun kanssa (etenkin lastenkirjastotyö ja tapahtumatuotanto).
Tiedon virtaa
3) E-kirjaston käytön lisääminen, tavoitteena kasvattaa lainamääriä tuntuvasti vuoden 2026 aikana.
4) Digitaalisten aineistojen ja palvelujen käyttöön kannustaminen. Digitaatio maaseutukuntiin hankkeeseen osallistuminen 2026.
Terveystietoa
5) Yhteisöllisyys ja kuntalaisten osallistaminen. Osallistavia tapahtumia lisätään vuoden 2026 aikana.
6) Jatketaan ja kehitetään kirjaston terveyteen liittyviä tapahtumia. Esim. sydänliiton verkkoluennot, tuolijumppa, kulttuurikävelyt, kirjastotanssit.

Painopiste ja tavoite

Talouden virtaa

7) Loisto-kirjastojen (Aura, Pöytyä, Loimaa, Koski tl, Marttila, Oripää) yhteistyön tiivistäminen, mm. Finna-verkkokirjastoon liittyminen 2026 aikana. Suunnitellaan yhteisiä hankkeita esimerkiksi kiertävien kirjasarjojen hankkimiseksi. Pidemmällä aikavälillä suunnitellaan mm. yhteisiä avoimen lähdekoodin järjestelmäratkaisuja.

8) Yhteistyön lisääminen myös paikallisten yhdistysten ja toimijoiden kanssa (esimerkiksi Ars Auranmaa, Varhan palvelutalot, kotiseutujärjestöt, Eläkeliitto, Martat, Etsivä nuorisotyö, Lions klubit).

KIRJASTOTOIMI (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	31 195	32 250	32 250	32 250	0,0 %	32 250	32 250
Tuet ja avustukset	656	0	5 143	5 143	-	5 143	5 143
Muut toimintatuotot	4 026	6 000	6 000	6 000	0,0 %	6 000	6 000
Toimintatuotot yht.	35 878	38 250	43 393	43 393	13,0 %	43 393	43 393
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-150 206	-151 631	-159 072	-159 072	5,0 %	-159 072	-159 072
Palvelujen ostot	-39 890	-42 750	-42 820	-42 820	0,0 %	-42 820	-42 820
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 643	-34 900	-40 750	-40 750	17,0 %	-40 750	-40 750
Muut toimintakulut	-241	0	0	0	-	0	0
Toimintakulut yht.	-231 979	-229 281	-242 642	-242 642	6,0 %	-242 642	-242 642
Toimintakate	-196 102	-191 031	-199 249	-199 249	4,0 %	-199 249	-199 249
Poistot ja arvonalentumiset	-1 242	-1 670	-8 300	-8 300	397,0 %	-8 300	-8 300
Yhteensä	-197 343	-192 701	-207 549	-207 549	8,0 %	-207 549	-207 549

2.4.4. Varhaiskasvatus ja esiopetus

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

varhaiskasvatuspäällikkö ja vastaava varhaiskasvatuksen opettaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Laadukkaiden ja monipuolisten varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelujen järjestäminen yhteistyössä mm. huoltajien, yksityisten palveluntuottajien, perusopetuksen ja neuvolan kanssa.

Varhaiskasvatuspalvelut tukevat osaltaan lasten myönteistä kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä perheiden, kunnan eri tehtäväalueiden ja muiden tahojen kanssa.

Tehtäväalue sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt: Yksityiset päiväkodit ja perhepäivähoitajat (palvelusetelituottajat), Päiväkotit Pääskynpesä, Päiväkotit Puukoulu, varhaiserityiskasvatus, perhepäivähoito, lasten kotihoidon tuki ja esiopetus.

Tehtäväalueella työskentelee yhteensä noin 35 henkilöä.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Perheille tarjotaan varhaiskasvatusta perhepäivähoidossa ja päiväkodissa. Perheet voivat valita lapselleen myös yksityisen varhaiskasvatuspaikan. Tähän tarkoitukseen kunta myöntää tulosidonnaisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin. Palvelusetelitoimintaa ohjaa Sivistyslautakunnan hyväksymä sääntökirja.

Pääskynpesän päiväkodin laajennus ns. hoivakodin tiloihin vuoden 2026 aikana. Esiopetus siirtyy Puukoulusta Pääskynpesään.

Vanhempien työaikojen sijoittuminen epätyypillisiin aikoihin lisääntyy jatkuvasti. Tämän vuoksi varhaiskasvatuksessa tulee varautua ilta- ja mahdollisesti myös yö- ja viikonloppuhoidon järjestämiseen. Tällä hetkellä

yksi lapsi tarvitsee viikonloppuhoitoa, joka järjestetään lapsen kotona perhepäivähoitona. Juuri nyt ei ole tarvetta yöllä tapahtuvan hoidon järjestämiseen, mutta varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan se on järjestettävä, jos kunnassa on tarvetta, joten suunnitelmia tulee laatia hyvissä ajoin. Yöhoidon järjestäminen huomioidaan päiväkodin laajennusosan suunnittelussa.

1.8.2022 voimaan tullessa varhaiskasvatuslain muutoksessa tuli velvollisuudeksi tehdä tuen tarpeessa oleville lapsille hallintopäätös tehostetusta ja erityisestä tuesta. Tuen päätökset tekee varhaiskasvatuspäällikkö varhaiskasvatuksen erityisopettajien tiimin esityksestä. Varhaiskasvatuksessa on nähtävissä sosiaalisen tuen tarpeen kasvu. Varhaiserityiskasvatuksen tavoitteena on lisätä varhaista puuttumista ja tukitoimien aloittamista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa sekä huolehtia kaikista kunnan lapsista erityistarpeista huolimatta.

Kunnan varhaiskasvatussuunnitelman arviointi ja tarpeellinen päivitys on jatkuva prosessi ja sitä tehdään vuosittain yhdessä henkilöstön ja huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen tietovaranto (Varda) on otettu kokonaisuudessaan käyttöön 31.12.2020. Varda on Opetushallituksen palvelu, johon tuotetaan valtakunnallisesti varhaiskasvatuksen tiedot varhaiskasvatuksen järjestäjiltä ja palveluntuottajilta. Tietovarantoon kerätään tietoja varhaiskasvatuksen järjestäjistä ja palveluntuottajista, toimipaikoista, lapsista, henkilöstöstä ja lasten huoltajista. Tietoja hyödynnetään mm. viranomaisten toiminnassa.

Varhaiskasvatukseen on perustettu laaturyhmä. Ryhmässä on edustettuna eri ammattiryhmät ja ryhmä hyödyntää varhaiskasvatuksen laadunhallinnan työkalu Valssia.

Henkilöstön työhyvinvoinnin peruspilari on hyvä johtaminen. Henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen muuttuvien työaikojen puristuksessa on myös tärkeää. Kehityskeskustelujen yhteydessä pohditaan työssäjaksamista ja johtajuutta. Keskustelujen perusteella kehitetään niin työyhteisöä kuin johtamistakin. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus tarvittaessa työnohjaukseen ja koulutukseen, joka tukee laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttamista ja ammattitaidon ylläpitämistä. Henkilökunnalla oli mahdollisuus käyttää Eduhousen opintotarjontaa niin, että omalla ajalla suoritetuista opinnoista, sai kaksi tuntia työaikahyvitystä. Henkilöstölle järjestetään tarvittavaa täydennyskoulutusta.

Yhteistyö kunnan alueella toimivien yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen tuottajien kanssa on jatkuvaa ja säännöllistä.

Aura on mukana Varsinais-Suomen Opetustoimen Forumi VSO:n varhaiskasvatusjaostossa, joka on varhaiskasvatusalan johtavien asiantuntijoiden yhteistyöverkosto. VSO:n varhaiskasvatusjaostossa työskennellään opetuksen ja kasvatuksen kehittämiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi varhaiskasvatuksessa. Yhteistyössä muiden kuntien kanssa järjestetään henkilökunnalle erilaisia koulutuksia mm. perhepäivähoitajien pedagogisen osaamisen vahvistamista.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) Saumaton yhteistyö yksityisten toimijoiden kanssa, yhteistyötapaamisia vähintään 6 kertaa/vuosi
Tiedon virtaa
2) Varhaiskasvatuksen laadun arviointi ja kehittäminen henkilöstön kanssa, Valssin arviot valitun kehittämiskohteen työkaluilla yli 4 (asteikko 1-7)
Terveyden virtaa
3) Sairauspoissaolojen vähentäminen 10 %

Painopiste ja tavoite

Talouden virtaa

4) Varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen taloudellisesti.

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	23 096	8 000	10 000	23 000	188,0 %	23 000	23 000
Maksutuotot	93 902	80 000	91 200	98 200	23,0 %	98 200	98 200
Tuet ja avustukset	7 562	0	0	0	-	0	0
Toimintatuotot yht.	124 560	88 000	101 200	121 200	38,0 %	121 200	121 200
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 747 828	-1 701 758	-1 729 092	-1 723 298	1,0 %	-1 723 298	-1 723 298
Palvelujen ostot	-212 910	-166 360	-279 640	-235 640	42,0 %	-235 640	-235 640
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 447	-22 150	-28 700	-27 400	24,0 %	-27 400	-27 400
Avustukset	-1 170 160	-1 140 000	-1 108 600	-1 060 000	-7,0 %	-1 060 000	-1 060 000
Vuokrakulut	-508	-2 980	-3 300	-3 300	11,0 %	-3 300	-3 300
Muut toimintakulut	-9 267	0	0	0	-	0	0
Toimintakulut yht.	-3 162 120	-3 033 248	-3 149 332	-3 049 638	1,0 %	-3 049 638	-3 049 638
Toimintakate	-3 037 560	-2 945 248	-3 048 132	-2 928 438	-1,0 %	-2 928 438	-2 928 438
Poistot ja arvonalentumiset	0	-3 340	-4 190	-4 190	25,0 %	-4 190	-4 190
Yhteensä	-3 037 560	-2 948 588	-3 052 322	-2 932 628	-1,0 %	-2 932 628	-2 932 628

2.4.5. Hyvinvointipalvelut

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

hyvinvointijohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Hyvinvointipalvelut huolehtii kunnassa nuoriso-, liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista. Tilojen ja alueiden hoidosta vastaa tekninen toimi. Hyvinvointipalvelut vastaa myös nuorisotila Cafescon sekä Koivunien virkistysalueen käyttöön liittyvistä tehtävistä.

Tehtävään ei sisälly alempia vastuuyksiköitä.

Hyvinvointipalveluissa työskentelevät vakituinen nuorisotyöntekijä, osa-aikainen nuoriso-ohjaaja sekä kaksi päivää viikossa etsivä nuorisotyöntekijä. Hyvinvointikoordinaattorin toimea suunnitellaan jatkettavan. Tarvittaessa palkataan ohjaajia tunti- ja hanketyöhön.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Palveluketju Varhan elintapaohjauksesta kunnan liikuntaneuvontaan on saatu pilottihankkeen aikana toimivaksi. Seuraavaksi on tarkoitus saada liikuntaneuvontaan rajatut käyttöoikeudet potilastietojärjestelmä Pegasukseen. Tämä helpottaa entisestään asiakkaan asioiden hoitamista. Lisäksi liikuntaneuvontaan ohjauttavien asiakkaiden kohderyhmä laajenee edelleen vuonna 2026. Tämän odotetaan jonkin verran lisäävän asiakasmääriä.

Harrastamisen mallin kerhotoiminta on jatkunut keskeytyksettä lukuvuoteen 2025–2026 Avin myöntämällä rahoituksella. Tälle lukuvuodelle saimme 8500 euroa kerhojen toteuttamiseen. Omavastuun osuus on 30 %. Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua liikuntapainotteiseen sporttikerhoon, kuvataidekerhoon, paikallisen kuntosaliryttäjän järjestämään kuntosalikerhoon sekä teatterikerhoon. Keskimäärin kerhoissa on käynyt 15 lasta ja nuorta ja tämä on tavoite myös vuonna 2026. Toimintaa kuitenkin kehitetään sillä ajatuksella, että yhä useampi lapsi osallistuisi kerhotoimintaan. Avustusta tullaan hakemaan myös vuonna 2026.

Koivuniemen virkistysalueen toimintaa jatketaan vuonna 2026 omana toimintana. Alueen toimintoja pyritään kehittämään tulevalle kaudelle.

Kunta on sitoutunut Varha-vetoiseen Tiedolla tuloksiin – Vaikuttavaa ehkäisevää päihdetyötä Varsinais-Suomessa hankkeeseen. Hanke tarjoaa kunnille tukea ehkäisevän päihdetyön tietoon perustuvien tavoitteiden täsmällisyyden ja mitattavuuden parantamiseksi sekä eriarvoisuuden ja osallisuuden huomioimiseksi. Lisäksi hankkeessa järjestetään yhteistä koulutusta kuntien hyte- ja ehkäisevän päihdetyön toimijoille. Hankkeeseen osallistuminen ei tuo kunnalle kuluja.

Varha-yhteistyötä tehdään myös *Hyvinvoinnin juurilla* –hankkeessa, jonka tavoitteena on integroida luonnon hyvinvointi ja terveysvaikutuksia osaksi työikäisten liikuntaneuvontaa ja elintapaohjausta. Osana hanketta alueen liikuntaneuvojat ja elintapaohjaajat perehdytetään luontolähtöisten menetelmien terveysvaikutuksiin sekä käytännön työkaluihin luontoympäristön hyödyntämiseen osana asiakastyötä. Koulutukset toteutetaan talven 2025–26 aikana. Lisäksi hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan toimintamalli, jolla tuetaan ammattilaisten välistä tiedonvaihtoa ja valmiuksia hyödyntää luontoa systemaattisesti sekä edistetään toiminnan juurtumista.

Vuodelle 2026 haetaan mahdollisuuksien mukaan hankeavustusta koulu-/ erityisnuorisotyön kehittämiseen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Hyvinvointipalvelut panostaa vuonna 2026 lasten ja nuorten harrastustoimintaan, ikäihmisten kuntouttavaan liikuntaan sekä kehittää työikäisten hyvinvointia lisääviä toimintoja. Hyvinvointityötä tehdään yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden kanssa, sektorirajat ylittäen.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Terveiden virtaa
1) Asiakas- ja kuntalaiskyselyn tuottaminen säännöllisesti syksyisin. Kyselyssä nousseiden kehitysehdotusten valmistelu ja toteutus.
2)
Talouden virtaa
3) Koivuniemen virkistysalueen ja uusien palveluiden kehittäminen

HYVINVOINTITOIMI (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	11 084	10 000	11 000	12 000	-	12 000	12 000
Tuet ja avustukset	13 562	8 600	12 600	12 600	-	12 600	12 600
Muut toimintatuotot	7 260	0	0	0	-	0	0
Toimintatuotot yht.	0	18 600	23 600	24 600	-	24 600	24 600
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	0	-168 799	-201 015	-201 015	-	-201 015	-201 015
Palvelujen ostot	0	-89 800	-101 750	-101 750	19,0 %	-101 750	-101 750
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-6 600	-9 200	-9 200	13,0 %	-9 200	-9 200
Avustukset	-12 825	-11 900	-14 700	-14 700	39,0 %	-14 700	-14 700
Muut toimintakulut	-240	-500	-500	-500	-	-500	-500
Toimintakulut yht.	0	-277 599	-327 165	-327 165	0,0 %	-327 165	-327 165
Toimintakate	0	-258 999	-303 565	-302 565	18,0 %	-302 565	-302 565
Poistot ja arvonalentumiset	0	-2 960	-2 970	-2 970	-	-2 970	-2 970
Yhteensä	0	-261 959	-306 535	-305 535	0,0 %	-305 535	-305 535

2.4.5.1. Kansalaisopisto

Auranmaan opisto toimii Auran, Marttilan, Oripään ja Pöytyän kuntien alueella. Opiston ylläpitäjä on Pöytyän kunta. Opisto tuottaa asiakkaidensa tarpeista lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa monissa eri oppiaineissa. Kursseja on tarjolla kaikenikäisille. Auran kunta tukee opiston toimintaa tarjoamalla sopimuksen mukaisesti tilat kurssitoiminnalle sekä maksamalla vuosittaisen osuuden toiminnan järjestämisestä.

Aurasta johtokuntaan varsinaisina jäseninä kaudella 2025-2029 kuuluvat Anna-Mari Alkio varajäsenenään Maiju Korkiakoski sekä Sini Lammela varajäsenenään Liisa Laakso.

2.4.5.2. Musiikkiopisto

Musiikin opetuksessa kunta on osallistunut suunnittelukaudella Turun musiikinopetus Oy:n toimintaan maksamalla opiskelijoiden kuntaosuuden. Auran kunnasta voi olla korkeintaan kuusi oppilasta. Loimaan musiikkiopistolta kunta ostaa neljä oppilaspaikkaa, jotka ovat tällä hetkellä täynnä.

2.4.5.3. Liikuntatoimi

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

hyvinvointijohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Liikuntatoimen tehtävänä on mahdollistaa monipuolinen harrastaminen kaiken ikäisille tarjoamalla tiloja eri yhdistysten käyttöön sekä tukemalla avustusten muodossa yhdistysten toimintaa. Kuntalaisviestinnässä huomioidaan liikunnallisen elämäntavan tukeminen. Erilaisia liikuntapalveluita tuotetaan kuntalaisille yhteistyössä kansalaisopiston ja muiden toimijoiden kanssa. Liikuntaneuvonnan ja elintapaohjauksen palveluketjua kehitetään yhteistyössä Varhan kanssa. Liikuntapalveluilla on vahva hyvinvointia tukeva ja ennaltaehkäisevä rooli kunnan palveluissa. Liikuntapalveluissa koordinoidaan Voimaa vanhuudesta - ja Rajattomasti liikuntaa -verkostokokonaisuuksia.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Liikuntatoimi tuottaa yhteistyössä kansalaisopiston, yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa harrastusmahdollisuuksia kaiken ikäisille kuntalaisille. Liikuntatoimi pyrkii parantamaan kuntalaisten elinoloja pitämällä huolta liikuntapaikoista sekä tarjoamalla harrastusmahdollisuuksia. Palveluketjua elintapaohjauksesta liikuntaneuvontaan kehitetään yhteistyössä Varhan kanssa. Vuonna 2026 on tavoitteena, että kuntalaisia edelleen ohjautuu Varhan elintapaohjauksen kautta kunnan maksuttomaan liikuntaneuvontaan. Liikuntaparlamentti kokoaa yhteen auralaiset seuratoimijat myös vuonna 2026. Liikuntaparlamentin tavoitteena on paikallisen seuratoiminnan kehittäminen.

Tehtävä ei sisällä alempia vastuuyksiköitä.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Toiminnan painopisteet ja suunnittelukauden yksilöidyt tavoitteet:

Toimiva palveluketju elintapaohjauksesta liikuntaneuvontaan.

Toimiva yhteistyö kansalaisopiston kanssa liikunnallista elämäntapaa ja yleisesti hyvinvointia tukevien kursien suuntaamisessa Auran kuntaan.

Nuori mieli urheilussa -pilottihankkeen käytäntöjen jalkauttaminen yhdistyskentälle

Yhteistyötä tehdään sekä eri hallintokuntien että yhdistysten kanssa liikuntaharrastusten mahdollistamiseksi. Pidetään huolta tiloista sekä hankitaan tarvittaessa uusia liikuntavälineitä. Liikuntapalveluiden toteuttaminen ja kuntalaisten tarpeiden mukainen kehittäminen ovat tärkeitä

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tiedon virtaa
1) Potilastietojärjestelmä Pegasus käyttöön liikuntaneuvonnan työkaluksi (pilotointi vuoden 2026 aikana)
2) Huomioidaan liikuntatoimen osio vuosittaisessa vapaa-aikatoimen kyselyssä
Terveyden virtaa
3) Liikuntaneuvontaan ohjautuu viisi asiakasta elintapaohjauksen kautta
4) Ikäihmisten kuntouttavan liikuntatoiminnan toteutuminen keväällä ja syksyllä 2026
5) Nuori mieli urheilussa -pilottihankkeen käytäntöjen jalkauttaminen yhdistyskentälle

2.4.5.4. Nuorisotoimi

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

hyvinvointijohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Nuorisotoimi tukee lasten ja nuorten kasvua, osallisuutta ja hyvinvointia tarjoamalla turvallisia ja monipuolisia harrastus-, kohtaamis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorisotoimi edistää palveluillaan yhteisöllisyyttä, ehkäisee syrjäytymistä ja luo edellytyksiä nuorten aktiiviselle toimijuudelle yhteistyössä perusopetuksen, yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Nuorisotyö vaikuttaa aktiivisesti erilaisissa verkostoissa ja tähtää nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseen. Nuorisotyötä tehdään kahdessa toimipisteessä: nuorisotila Cafescolla sekä moottoripajalla, sekä säännöllisesti myös koululla.

Nuorisotoimessa on yksi vakituinen nuorisotyöntekijä, osa-aikainen nuorisohjaaja sekä Pöytyän kanssa yhteinen etsivä nuorisotyöntekijä, jonka työajasta 40 % on suunnattu Auran kuntaan.

Nuorisotoimi koordinoi nuorisovaltuuston toimintaa.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Auran, Pöytyän ja Oripään yhteinen nuorten työpajatoiminta jatkaa edelleen Pöytyän Taitotalolla. Toiminnan tukemiseksi haetaan vuosittain valtionavustus. Aurassa keskimäärin neljä nuorta vuodessa on ohjautunut työpajatoiminnan palveluihin, mutta TE-uudistuksen ja yleisesti kohonneen nuorten tuen tarpeen vuoksi määrä saattaa tulevina vuosina kasvaa. Kulut jaetaan seuraavasti: 50 % kunnan asukasmäärän mukaan ja 50 % asiakasmäärien mukaan. Vapaa-ajan budjettiin on varattu työpajatoiminnalle 7000 euroa. Työpajatoiminnan toivotaan edelleen kehittyvän vuonna 2026, ja että yhä useampi vaila koulu- tai työpaikkaa oleva nuori ohjautusi työpajatoimintaan. Etsivän nuorisotyöntekijän työpanoksesta suunnataan yksi päivä viikossa työpajatoimintaan. Lisäksi kehitetään edelleen vuonna 2025 toimintansa aloittaneen Nuorten palvelupisteen toimintaa. Palvelupiste antaa matalan kynnyksen neuvontaa niin työnhakuun, koulutukseen kuin arkeen liittyvissä asioissa.

Moottoripajan toimintaa jatkuu vuonna 2026 Tarvasjoentien teollisuushallissa. Toiminnan jatkuminen tilassa on kuitenkin epävarmaa, sillä halli on myynnissä. Mikäli halli myydään, tulee moottoripajan toiminnalle löytää korvaavat tilat tai vaihtoehtoisesti jo ennakoidusti etsiä uusia tiloja pajan toiminnalle. Moottoripajan toiminta on vakiintunutta ja jatkossa työotetta kehitetään edelleen erityisnuorisotyölliseen suuntaan.

Vuoden 2025 aikana on kehitetty jalkautuvaa työtä yhdessä vapaaehtoisten ja seurakunnan kanssa. Tätä työtä jatketaan edelleen vuonna 2026.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Nuorten työpajan ja palvelupisteen toiminnan kehittäminen ja markkinointi

Moottoripajan toiminnan erityisnuorisotyöllisen otteen kehittäminen

Jalkautuvan työn kehittäminen

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Terveiden virtaa
1) Moottoripajan toiminnan kehittäminen edelleen erityisnuorisotyölliseen suuntaan
Moottoripajan ja koulun välisen yhteistyön kehittäminen
2) Nuorisotila Cafescon toiminnan kehittäminen edelleen nuorten näköiseksi ja toiveita vastaavaksi
3) Nuorten itse suunnittelemat ja järjestämät tapahtumat

2.4.5.5. Kulttuuritoimi

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

hyvinvointijohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Kulttuuritoimi tukee paikallista kulttuuritoimintaa kohdeavustuksin. Kulttuuritoimi järjestää mahdollisuuksien mukaan ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kuntalaisille saavutettavia kulttuuripalveluja sekä toimii nuorisoteatteritoiminnan yhteyshenkilönä.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Kulttuuripalveluja kehitetään edelleen ja vuonna 2026 yhteistyötä rakennetaan erityisesti kirjastotoimen kanssa. Kirjastotoimi on vireä ja aktiivinen toimija kunnan kulttuurikentällä. Kulttuuritoimi järjestää yhteistyössä elinvoimapalvelujen kanssa jo vakiintuneita tapahtumia.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Kulttuuritoimi panostaa vuonna 2026 uudenlaisten kulttuuripalvelujen kehittämiseen kuntalaisille sekä yhteistyön tiivistämiseen kirjaston kanssa.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) Yhteistyön tiivistäminen kirjastotoimen kanssa
Tiedon virtaa
2) Kulttuuritoimen osio kuntalaiskyselyssä

2.5.Tekninen lautakunta

2.5.1. Toimielin yhteensä

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Puheenjohtaja	Anneli Lehtimäki
Varapuheenjohtaja	Markku Laaksonen
Jäsenet	Pasi Kovanen
	Turkka Toivonen
	Juhani Yli-pohja
	Teija Jokinen
	Päivi Ryösa
Kunnanhallituksen ed.	Niina Aarnio
Kokouksia	
Käsiteltyjä asioita	

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

tekninen johtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Teknisen lautakunnan pääasiallisena tarkoituksena on kehittää ja ylläpitää kuntalaisia varten toimiva, viihtyisä, virikkeellinen, taloudellinen ja turvallinen asuin-, työ-, virkistys-, ja liikenneympäristö tulevaisuuteen tähtäävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Toiminnassaan teknisen lautakunnan tulee huomioida strategian 2030 mukaiset arvot, päämäärät ja valinnat.

Tekninen toimi huolehtii kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, kunnossapito- ja käyttötehtävistä ja niihin liittyvistä suunnittelu- ja muista tehtävistä sekä tietojen tehtävistä.

Teknisen toimen perustehtävänä on toteuttaa ja tukea sisäistä ja ulkoista palvelutuotantoa ja vastata oman hallintokunnan hallinnosta, yhdyskuntateknisten palveluiden, kiinteistötoimen ja vesihuoltolaitoksen toiminnasta. Kunta on viihtyisä, turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö kuntalaisille ja kunnan tilojen käyttäjille. Laadukkaat palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti.

Tekninen toimi työllistää tällä hetkellä yhteensä 7 vakituista henkilöä: tekninen johtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö, kaksi huoltomiestä, kaksi laitosmiestä ja toimistosihiteeri.

Teknisen hallinnon tehtäväalue sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt: Tekninen lautakunta ja toimisto, Koneet ja kuljetusvälineet

Teknisen hallinnon henkilöstö jakaantuu seuraavasti: tekninen johtaja 1 htv, yhdyskuntatekniikan päällikkö 0,6 htv ja toimistosihiteeri 0,9 htv. Rakennusvalvonta hoidetaan vuonna 2026 yhteistyösopimuksella Pöytätyön kunnan kanssa 0,5 htv.

Hallintopalvelujen tehtävänä on teknisen osaston hallinnon järjestäminen ja toiminnan johtaminen. Teknisen johtajan palkka kokonaisuudessaan, yhdyskuntatekniikan johtajan palkasta noin puolet ja toimistosihiteerin palkasta 20 % maksetaan tästä kustannuspaikasta.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Auran kunnan teknisen toimen organisaatiota on muutettu vastaamaan mahdollisimman hyvin nykyisiä palvelutarpeita. Toimintaa ja sen kehittämistä tarkastellaan talousarvio vuosittain.

Teknisen toimen hallinto vastaa sujuvasta päätöksenteosta lautakunta- ja virkamies tasolla sekä noudattaa kunnan strategiaa, hallintosääntöä ja valtakunnallisia määräyksiä. Hallinto vastaa teknisen toimen toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä sekä seuraa toiminnan toteutusta ja tuloksia päivittäisellä ja vuosi tasolla. Hallinnon tehtävänä on myös huolehtia yhteyksistä ja yhteistyöstä muiden hallintoalojen ja yhteistyö tahojen kanssa.

Kuntastrategian tavoitteet.

Kuntastrategian tavoitteet on huomioitu digitaalisuutta lisäämällä ja sen avulla saatavan tiedon hyödyntämisellä. Ajanmukaiset tietojärjestelmät tukevat palveluiden tuottamista ja sujuvaa työntekoa.

Teemme yhteistyötä yli hallinto- ja kuntarajojen.

Päätöksentekomme perustuu tilastoihin ja tutkittuun tietoon.

Olemme saavutettava ja helposti lähestyttävä kunta.

Vahvistamme hyvällä palvelulla asiakastyytyväisyyttä ja asukasvirtoja.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Sähköisten palveluiden käyttöönotto ja tehokas käyttö. Sähköisistä palveluista tehdään erillinen selvitys.

Teknisen osaston hallinnon tavoitteena on järjestää kunnan muiden toimialojen tarvitsemat tukipalvelut sekä suoraan kuntalaisille tuotetut palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Teknisen toimialan tavoitteena on kehittää ja ylläpitää määrällisesti riittäviä, hyvätasoisia yhdyskuntapalveluita kuntalaisille sekä tukipalveluiden tuottamista muille toimialoille. Tekninen toimiala tekee yhteistyöstä muiden toimialojen kanssa asukkaiden elinympäristön parantamiseksi sekä edesauttaa taloudellisesti ja teknisesti tarkoituksenmukaisten hankkeiden toteuttamista. Tavoitteena on turvallinen, terveellinen, taloudellinen ja viihtyisä ympäristö huomioiden asukkaiden ja asiakkaiden asumistyytyväisyyden, yrittäjävälisyyden sekä ympäristön kestävä ja turvallisen kehityksen.

Kiinteistöhuoltopalveluiden järjestämism vaihtoehtojen kartoittaminen/toiminnan tehostaminen. Tulevien eläköitymistien huomioiminen.

Teknisen lautakunnan kokouksia on arviolta 8kpl.

Palautteen määrää seurataan, vasteaika tavoitteena 5pv. Palautetta tuli palauteväylän kautta vuonna 2024, 176kpl.

Vuoden 2026 strateginen painopiste on kursivoitu tavoitteisiin.

Työn virtaa

Sujuvoitamme toimintaamme

Rakennamme palvelupolut asiakas keskiössä.

Panostamme sisäiseen tiedonkulkuun ja tunnemme toisemme.

Tiedon virtaa

Teemme Auraa tunnetuksi vahvalla viestintä- ja brändityällä

Positiivinen kuntakuva on brändityön lähtökohta. Jokainen kuntalainen on Auran brändilähettiläs.

Elinvoimainen ja positiivisesti tunnettu Aura on yhteinen etumme. Toteutamme kuntamarkkinointia yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Siisti ja viihtyisä ympäristö on osa positiivista kuntakuvaamme.

Terveyden virtaa

Kannustamme terveisiin elämäntapoihin ja liikunnallisuuteen

Hyvinvointia tukevat palvelut näkyvät kuntalaisten arjessa.

Maankäytön suunnittelu ja harrastepuutteet tukevat aktiivista elämäntapaa.

Kolmas sektori on tärkeä kumppani terveyden edistämistyössä

Talouden virtaa

Tuemme alueen yrittäjien menestystä

Hyödynnämme paikallisia tuotteita ja palveluita aina kun se on mahdollista.

Toteutamme elinvoimaohjelmaa.

Yritysmuutosohjelma ohjaa toimintaamme.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) 1) <i>Teknisen osaston toiminta on suunnitelmallista, asiantuntevaa ja hyvin johdettua. (Rakennamme palvelupolut asiakas keskiössä)</i>
2) 2) Varautumissuunnitelmat päivitetään ajan tasalle.
3) 3) Teemme yhteistyötä yli hallinto- ja kuntarajojen.
Tiedon virtaa
4) 4) Digitaalisten palveluiden hyödyntäminen
5) 5) Päätöksentekomme perustuu säännöllisesti käsiteltäviin tilastoihin ja tutkittuun tietoon.
6) 6) Sähköinen dokumentointi
7) 7) <i>Positiivisen kuntakuvan luominen ja säännöllinen viestintä (Tiedotamme käynnissä olevista hankkeista)</i>
Terveyden virtaa
8) 8) <i>Keräämme palautetta ja seuraamme ympäristön tilaa säännöllisesti, puutemme ongelmiin Keräämme palautetta ja kehitämme toimintaa (panostamme sisäiseen tiedonkulkuun ja tunnemme toisemme)</i>
Talouden virtaa
9) 9) Tuotamme palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.
10) 10) <i>Hyödynnämme paikallisia toimijoita ja toteutamme elinvoimaohjelmaa (Hyödynnämme paikallisia yrityksiä hankinnoissa)</i>
11) 11) Kiinteistöhuoltopalveluiden järjestämisvaihtoehdot

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01-12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Teknisen lautakunnan kokousten määrä (kpl)		8	8	8	8
Palautteen määrä (kpl)		400	400	400	400
Palautteen vasteaika (pv)		5	5	5	5

TEKNINEN LAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	729 165	839 000	846 400	851 400	1,0 %	851 400	851 400
Maksutuotot	15 862	22 000	19 000	19 000	-14,0 %	19 000	19 000
Tuet ja avustukset	5 981	1 500	1 500	0	-100,0 %	0	0
Vuokratuotot	1 165 261	1 154 705	412 950	412 950	-64,0 %	412 950	412 950
Muut toimintatuotot	36 681	0	0	0	-	0	0
Toimintatuotot yht.	1 952 950	2 017 205	1 279 850	1 283 350	-36,0 %	1 283 350	1 283 350
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-430 809	-453 209	-447 870	-447 870	-1,0 %	-447 870	-447 870
Palvelujen ostot	-1 143 799	-1 023 740	-1 029 001	-1 009 111	-1,0 %	-1 009 111	-1 009 111
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-771 163	-763 170	-697 200	-697 200	-9,0 %	-697 200	-697 200
Avustukset	-31 414	-33 800	-33 400	-33 400	-1,0 %	-33 400	-33 400
Vuokratulot	-843 222	-844 650	-256 850	-256 850	-70,0 %	-256 850	-256 850
Muut toimintakulut	-12 450	-19 310	-8 880	-8 880	-54,0 %	-8 880	-8 880
Toimintakulut yht.	-3 232 857	-3 137 879	-2 473 201	-2 453 311	-22,0 %	-2 453 311	-2 453 311
Toimintakate	-1 279 906	-1 120 674	-1 193 351	-1 169 961	4,0 %	-1 169 961	-1 169 961
Rahoitustuotot ja -kulut	-125 276	0	0	0	-	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 035 895	-1 003 554	-1 003 484	-1 003 484	0,0 %	-1 003 484	-1 003 484
Yhteensä	-2 441 078	-2 124 228	-2 196 835	-2 173 445	2,0 %	-2 173 445	-2 173 445

2.5.2. Kiinteistötoimi

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

tekninen johtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Tehtäväalue huolehtii keskitetysti kunnan omistuksessa ja hallinnassa olevien rakennusten ja niiden piha-alueiden hoidosta ja kunnossapidosta. Tehtäväalue huolehtii myös kunnan maa- ja metsätilojen hoidosta sekä mittaustoiminnasta.

Kiinteistötoimessa henkilöstö jakaantuu seuraavasti: huoltomiehiä 2,5. Työnjohtotehtävät kuuluvat tekniselle johtajalle kiinteistötoimen osalta.

Kiinteistötoimen tehtävänä on kunnan omistamien kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitotyöt sekä vastata kiinteistöjen peruskorjauksista ja uudisrakentamisesta. Kiinteistönhoitopalvelut tuotetaan omana työnä ja kunnossapitoon ostetaan osittain ulkopuolista urakoitsijapalvelua. Suunnittelu- ja osittain myös asiantuntijapalvelut ostetaan. Uudisrakennukset rakennetaan pääosin kilpailutetuin urakoin. Kaikki rakennukset pyritään pitämään käytössä ja mahdollisimman korkealla käyttöasteella.

Kiinteistötoimen kiinteistönhoito perustuu koulutettuun ja ammattitaitoiseen henkilökuntaan, sähköisen huoltokirjan käyttöön, nopeaan tilojen käyttäjien palvelupyyntöjen käsittelyyn ja hyvään työnjohtoon. Kunnossapitotyöt toteutetaan suunnitelmallisesti (PTS) suunnitelmien mukaan. Rakennuttaminen on laadukasta. Toiminnassa pyritään energian säästöön.

Kiinteistötoimen tehtävänä on taloudellisuutta noudattaen säilyttää rakennukset ja niiden ympäristö käyttötarkoituksen mukaisessa kunnossa.

Tehtävä sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt:

Hallinto ja jakamattomat erät

Rakennukset ja alueet (Alanko, Koivuniemi, Kotimäen nuorisotalo, Vanhusten palvelukeskus, Hoivakoti, Päiväkotiki Pääskynpesä, Tilhelä/Eskari, Markula, Asemanseudun koulu, Kirkonkulman koulu, Kirjasto, Urheilukentät, Jääkiekkokaukalot, Paloasema, Kunnanvirasto uusi ja vanha, Varastot, Vss- johtokeskus)

Vuokralle annetut rakennukset ja huoneistot (Vanhustentalo, Alanko, Tuulentien rivitalo, As Oy Auran Halvanpuisto, Kiinteistö Oy Tuulenportti, As Oy Hannunportti, Kiint.Oy Sillankorvantie, Koy Auran Puusepänpuisto, Teollisuushalli)

Paloaseman lämpökeskus

Auraamo

Maa- ja metsätilat

Mittaustoiminta

Kiinteistöpäivystys

Muut liikunta- ja ulkoilualueet

Auran terveysasema

Yhteistyötä tehdään myös VT-yhdistyksen ja SPR:n kanssa.

Kiinteistöjen talonmiestehtävät hoidetaan olemassa olevalla huolto- ja laitosmieshenkilökunnalla. Erikoisammattitaitoa vaativat tehtävät hoidetaan ostopalveluna.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Tavoitteena on kehittää kiinteistöjen kunnossapidon toimintamallia siten, että kiinnitetään enemmän huomiota korjaustarpeiden dokumentointiin ja järjestelmälliseen korjaustoimintaan. Pyritään kehittämään edelleen ja hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti olemassa olevia sähköistä kiinteistönhallintajärjestelmää sekä automaatiojärjestelmää. Energiakulutuksen seuranta ja sen vähentäminen on myös jatkuvana kehitys tarpeena. Kiinteistöjen turvallisuutta ja varautumista parannetaan myös vuosittain.

Siisteys ja puhtaanapito palvelut siirtyivät Auranmaan tukipalvelut Oy hoidettavaksi 1.9.2025 alkaen. Siivoustoimeen liittyvät tehtävät painottuvat jatkossa valvontaan ja tilaajatehtäviin. Siivouspalveluiden tehtävänä on huolehtia tilojen siisteydestä ja turvallisuudesta sekä pintojen kestävyyydestä. Tehtävänä on huolehtia myös tilojen hygieniasta ja sitä kautta turvata terveelliset tilat niiden käyttäjille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen myötä kuntien järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat siirtyvät vuokrasopimuksella hyvinvointialueiden hallintaan 3 + 1 vuoden siirtymäajaksi 1.1.2023 alkaen. Vuoden 2025 loppuun mennessä VARHA ja Auran kunta sopii tilojen vuokrasopimusten jatkamisesta. Uudet sopimukset tulevat voimaan 1.1.2026. Vuoden 2025 loppuun mennessä pitää myös selvittää vuokraako tilat kunta vai uusi perustettava yhtiö.

Kiinteistöt muodostavat merkittävän osan kunnan omaisuudesta. Strategisten päätösten keskeisimpiä lähtökohtia ovat tiedot omaisuuden arvosta, ominaisuuksista, kunnosta sekä taloudellisista ja teknisistä vastuista. Tätä tarkoitusta varten pitää laatia kiinteistöstrategia. Auran kunnan kiinteistöomaisuus koostuu erikaisista rakennuksista, jotka ovat palvelleet monissa eri käyttötarkoituksissa. Strategian avulla pyritään luomaan pitkän tähtäimen linjakkuutta kiinteistöjohtamiseen kirjaamalla strategiaan tämänhetkiset toimintatavat, tavoitteet ja kiinteistöjohtamisen tahtotila. Strategiaa voi luonnehtia kiinteistöjohtamisen tuoteselosteeksi. Strategiaa ei ole tarkoitettu staattiseksi julkaisuksi vaan kehittyväksi työkaluksi, johon toiminnan kehittämisohjeet kirjataan. Kiinteistöstrategia 2024–2028 hyväksyttiin kesällä 2024.

Kuntastrategian tavoitteet

Tarjoamme puitteita yhteiselle tekemiselle: Auraamo, Ulkoilulahto, Sisupuisto, Cafesco, Koivuniemi ja niiden kehittäminen.

Kolmas sektori on tärkeä kumppani terveyden edistämistyössä, yhteisten alueiden hoitamista varten on tehty erilliset sopimukset.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Kiinteistötoimen korjausten painopiste on perus- ja vuosikorjaustoiminnassa. Ennakoivalla korjaustoiminnalla pyritään pitämään kiinteistöt sellaisessa kunnossa, ettei yllätyksellisiä korjaustoimenpiteitä pääse syntymään. Rakennukset pyritään pitämään käyttötarkoitustaan vastaavassa kunnossa. Kiinteistöille tehdään PTS, kuntoarviot ja huoltokirjat kiinteistöstrategian mukaisesti.

Rakennusten energiankulutusta seurataan jatkuvasti ja energiasäästöjä pyritään saamaan aktiivisesti. Lisäksi rakennuksista pyritään samaan mahdollisimman energiatehokkaita. Rakennusten energiatehokkuutta parannetaan valaistusta uusimalla ja uusiutuvaa energiaa lisäämällä. Energian kulutuksen seuranta tehostetaan uuden EG Enerkey ohjelmalla. Auran kunta on mukana energiatehokkuussopimuksessa 2017-2025, jonka viimeinen raportointi vuosi on 2026. Suomessa käynnistyy uusi energiatehokkuussopimusten kausi vuosille 2026–2035. Energiatehokkuussopimukset ovat keino tehostaa energiankäyttöä Suomessa.

Sopimukset koskevat teollisuutta, energia- ja palvelualaa, kiinteistöalaa sekä julkista sektoria. Uuteen sopimuskautteen liittyminen on harkinnassa.

Kiinteistönhoidon tehtävänä on ylläpitää, korjata ja huoltaa kunnan omistamia kiinteistöjä. Ko. tehtäväkenttään kuuluu mm. piha- ja ulkoalueiden hoito, sisätilojen kunnosta huolehtiminen sekä taloteknisten järjestelmien seuranta ja ylläpito soveltuvilta osin.

Lisäämme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Ulkoilu- ja harrastuspaikkojen hoidosta on tehty erilliset hoitosopimukset.

Kiinteistöstrategian liitteiden täydennys. Kiinteistöjen PTS-suunnitelmien päivitys. Sisäilman laadun seuranta ja ongelmien korjaaminen.

Rakennusten peruskorjauksia tehdään PTS-suunnitelmien ja vesikattojen kuntoarvioiden mukaan, kiireellisyys järjestyksessä.

Kiinteistöstrategian ja kunnan säästöohjelman mukaisesti teollisuushallin myyntiä jatketaan. Palvelukeskuksen valmistuskeittiö on edelleen tyhjiään ja se on suunniteltu otettavaksi päiväkodin käyttöön.

Tyhjiään olevia vuokra-asuntoja ei juuri tällä hetkellä ole ja niitä myydään säästöohjelman mukaisesti. Vuokrarakennuksiin haetaan aktiivisesti uusia vuokralaisia ja vuokrien korotukset sekä tarkastukset tehdään sopimusten mukaisesti. Koivuniemen virkistysalueen tulevaa toiminta valmistellaan alkuvuodesta 2026 ja koko alue on tarkoitus ottaa käyttöön kesäkaudeksi.

Vanhan kunnanviraston, Alangon ja kivikoulun purkamisesta päätetään lähivuosina.

Teknisen toimen isoin hanke on vuoden 2025 – 2027 aikana toteutettava varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilojen peruskorjaushanke. Muutostöitä on suunniteltu vuoden 2025 aikana ja vuoden 2026 alussa vanha hoivakoti peruskorjataan varhaiskasvatuksen käyttöön. Hoivakodin peruskorjauksen jälkeen puukoulu peruskorjataan perusopetuksen taito- ja taideaineiden opetukseen. Rakennustyöt alkaa syksyllä 2026. Kesällä 2026 aloitetaan myös tekemään Auran yhtenäiskoulun laajennusta. Kun puukoulun peruskorjaus ja Auran yhtenäiskoulun laajennus on valmis 2027 alkaa vanhan palvelukeskuksen muutos- ja peruskorjaustyöt varhaiskasvatuksen käyttöön. Kun palvelukeskuksen peruskorjaus on valmis tilat tulee varhaiskasvatuksen käyttöön ja Tilhelä siirtää toiminnan sinne. Jos Tilhelän rakennukselle ei ole enää käyttöä päätetään sen myymisestä 2027.

Kiinteistöpäivystystä jatketaan teknisen toimen omana palveluna. Hälytys ja vartiointi palvelu on ulkoistettu THV-turvapalvelulle.

Auraamon tiloja otetaan tehokkaampaan käyttöön ja kiinteistön käyttöä kehitetään.

Puusepänkujan (Esperin hoitokoti Uunilintu) ja Sillankorvantien (Humana Tuulenvire) välivuokrakohteiden sopimukset loppuvat ja niiden kulut poistuvat kiinteistötoimesta.

VARHA:n ja Auran kunnan välisen vuokrasopimuksen päivitys 1.1.2026 mennessä. Mikäli tarvetta sote/pela kiinteistöyhtiön perustaminen.

Kaukolämmön sopimuksen päivityksestä neuvotellaan Auran lämmön kanssa vuoden 2026 aikana. Nykyinen sopimus on voimassa 30.7.2027 asti. Lisäksi selvitetään laskentalämmön / Digilämmön käyttöä.

Vuoden 2026 strateginen painopiste on kursivoitu tavoitteisiin.

Investointiohjelma

Pikku-Puukoulun, Kirkonkulmankoulun ja Kotimäen nuorisotalon julkisivujen peruskorjaamiset tulevat ajankohtaisiksi tulevana vuosina.

Vanhan jätevedenpuhdistamon rakennuksia on muokattu teknisen toimen käyttöön soveltuviksi. Lisäksi suunnitelmissa on uusi hiekoitussepelivarasto vanhaan puhdistamo rakennukseen tai pressukatos.

Kiinteistöstrategian mukaisesti rakennuksille tehdään kuntoarvioita, PTS ja huolto-ohjelmia. PTS-ohjelman mukaisesti vuosittain tehdään pieniä korjauksia ja huoltoja akuutin tarpeen mukaan. Lisäksi varaudutaan lämpö- ja sähkökatkoihin.

Koulun aluetta aidataan ja lisätään portteja.

Kiinteistöjen energiankulutusta seurataan ja mittarointia lisätään.

Rakennusten energiankulutusta vähennetään ja varaudutaan valaisimien vaihtoon.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) 1) Tavoitteena on kiinteistöjen kunnon säilyttäminen käyttötarkoitustaan vastaavalla tasolla. PTS-suunnitelmien ja kuntoarvioiden säännöllinen laadinta ja päivitys kiinteistöstrategian mukaisesti (2024–2028)
2) 2) <i>Yhteistyö eri hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa. Kolmannen sektorien sopimusten tarkistus. Rakennamme palvelupolut asiakas keskiössä</i>
3) 3) Hoivakodin, Puukoulun ja koulun laajennuksen suunnittelu ja rakentaminen
4) 4) Palvelupyynnöt koskevat kiinteistönhoitoa ja siivouspalveluja, palvelupyyntöjen käsittely alle 5 pv
Tiedon virtaa
5) 5) <i>Keräämme tietoa rakennusten energiankulutuksesta. Positiivisista tuloksista tiedotetaan.</i>
6) 6) Korjausten ja toimenpiteiden dokumentointi
7) 7) Tilastotietojen seuranta ja käsittely lautakunnassa
Terveyden virtaa
8) 8) <i>Tarjoamme puitteita yhteiselle tekemiselle. Kolmas sektori on tärkeä kumppani terveyden edistämistyössä.</i>
<i>Lisätään yhteistyötä urheiluseurojen ja yhdistysten kanssa uusien liikuntamahdollisuuksien luomiseksi.</i>
9) 9) Hyvinvointia tukevat palvelut näkyvät kuntalaisten arjessa.
10) 10) Sisäilmaolosuhteiden jatkuva seuranta, sisäilma raja-arvojen mukaisesti ja sisäilmaolosuhteiden parantaminen
Talouden virtaa
11) 11) Rakennusten energiatehokas käyttäminen, energiasäästöä 5 % vuodessa vuoteen 2022 verrattuna, KETS-sopimuksen toimenpiteet
12) 12) <i>Tuotamme palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Kehitämme taloussuunnittelua, seuranta ja ennakointia. Hyödynnetään paikallisia yrityksiä hankinnoissa ja urakoissa (hankintaohjeet).</i>
13) 13) Ennakoiva kiinteistöjen korjaus, kiinteistöstrategian mukaisesti
14) 14) Tyhjien kiinteistöjen myynti, purku tai vuokraus
15) 15) Tulevien isojen rakennushankkeiden selvitys ja kustannusten optimointi. Kuntalaisia ja työtekoa tukevat palvelut tuotetaan laadukkaasti ja tehokkaasti.
16) 16) SOTE/PELA kiinteistöjen vuokraus
17) 17) Kaukolämpösopimuksen päivitys ja muiden lämmitysjärjestelmien selvitys.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01-12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Energiankulujen vähentäminen, sähkö (%)		2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Energiankulutus vähentäminen, lämpö (%)		2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Vedenkulutuksen vähentäminen (%)		2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Sisäilma indeksi		90	90	90	90
Siivouspalveluiden palvelupyynnöt vasteaika (pv)		5	5	5	5
Kiinteistöhoidon palvelupyynnöt vasteaika (pv)		5	5	5	5
Rakennusten käyttöaste (%)		90,0 %	90,0 %	90,0 %	90,0 %
Käyttäjätyytyväisyys		hyvä	hyvä	hyvä	hyvä
Kiinteistöjen ylläpitokustannukset €/m2/kk		7,3 %	7,2 %	7,1 %	7,0 %
Kiinteistöjen kuntoluokka (KL)		3	3	3	3

KIINTEISTÖTOIMI (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	53 954	45 000	53 300	58 300	30,0 %	58 300	58 300
Maksutuotot	3 400	4 000	4 000	4 000	0,0 %	4 000	4 000
Tuet ja avustukset	4 897	1 500	1 500	0	-100,0 %	0	0
Vuokratuotot	1 165 261	1 154 705	412 950	412 950	-64,0 %	412 950	412 950
Muut toimintatuotot	36 681	0	0	0	-	0	0
Toimintatuotot yht.	1 264 194	1 205 205	471 750	475 250	-61,0 %	475 250	475 250
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-179 728	-182 011	-190 564	-190 564	5,0 %	-190 564	-190 564
Palvelujen ostot	-598 853	-461 460	-463 656	-444 816	-4,0 %	-444 816	-444 816
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-645 316	-616 300	-568 030	-568 030	-8,0 %	-568 030	-568 030
Avustukset	-10 230	-15 800	-15 400	-15 400	-3,0 %	-15 400	-15 400
Vuokratulut	-787 481	-782 100	-195 300	-195 300	-75,0 %	-195 300	-195 300
Muut toimintakulut	-7 621	-17 100	-7 200	-7 200	-58,0 %	-7 200	-7 200
Toimintakulut yht.	-2 229 229	-2 074 771	-1 440 150	-1 421 310	-31,0 %	-1 421 310	-1 421 310
Toimintakate	-965 035	-869 566	-968 400	-946 060	9,0 %	-946 060	-946 060
Poistot ja arvonalentumiset	-448 102	-431 874	-458 270	-458 270	6,0 %	-458 270	-458 270
Yhteensä	-1 413 137	-1 301 440	-1 426 670	-1 404 330	8,0 %	-1 404 330	-1 404 330

2.5.3. Liikenneväylät

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

yhdyskuntatekniikan päällikkö

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Kunnan hoitovastuulla olevien liikenneväylien ylläpitäminen ja kunnossapito.

Teknisen toimialan henkilöstö jakaantuu seuraavasti: laitosmies 0,5

Tarkoituksena on pitää kaavatiet liikennettä tyydyttävässä kunnossa. Kaavateiden kunnossapitoon luetaan myös tiealueella olevien istutusten, korokkeiden, suojakaiteiden, liikennemerkkien ja muiden sellaisten laitteiden kunnossapito.

Kaavateitä päällystetään vuosittain määrärahojen puitteissa. Päällystys vähentää vuosittaisia kunnossapitokustannuksia.

Tehtävä sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt: Kunnossapito (talvikunnossapito, kesäkunnossapito), Tievalaistus, Muu/erittelemätön

Tehtävän palveluksessa oleva henkilöstö: Huoltomiehet osallistuvat tarpeen mukaan kaavateiden kunnossapitotehtäviin. Peruskunnossapito toteutetaan ostopalveluna.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Kaavateitä ja kunnan omistamia liikenneväyliä hoidetaan ylläpitosuunnitelman pohjalta. Kaavateiden perusparannuksia ja päällystämisiä toteutetaan aluekokonaisuuksina asfaltointiohjelman mukaisesti. Tievalaistuslinjoja rakennetaan ja ylläpidetään katuvalaistusohjelman mukaisesti. Valoja valmistaudutaan uusiin uudella valaisintekniikalla ja valojen ohjausjärjestelmällä.

Valomainospylonien huollolle on varattu erillinen määräraha kohtaan Muu/erittelemätön.

Liikenneväylien kunto ja varustetietoa päivitetään infraomaisuudenhallinta ohjelmaan.

Kuntastrategian tavoitteet

Positiivinen kuntakuva ja turvallinen ympäristö. Pidämme liikenneväylät hyvässä kunnossa ja turvallisina

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Suunnittelukauden varaudutaan vanhojen alueiden teiden päällystämiseen, päällysteiden uusimiseen ja tievalaistuksen rakentamiseen sekä niiden hoitoon.

Katuvalaistuksien saneerausurakka led-tekniikkaan kilpailutettiin palveluhankintana. Tarjouskilpailun voittaja CS SmartLight aloitti kaikkiaan 650 uuden led-valaisimen asennuksen syyskuussa 2023. Urakka valmistui vuoden 2023 aikana. Valaistusohjelmoinnin ajastukset ja profiilit käsiteltiin ja säädettiin vuoden 2024 alussa. Valaisimien valotehojen mittaukset tehtiin ja tarkastettiin tammikuussa 2025. Led-valoilla on 10 vuoden takuu.

Jatkossa vielä valaisemattomien katualueiden katuvalojen asentaminen pyritään tekemään yhtä aikaa Carunan sähköverkon saneerausten ja valokuituasennusten kanssa niillä alueilla, joilla yhteistyöstä saadaan kustannussäästöjä.

Talvikunnossapidon laadun ohjausta ja valvontaa on lisätty. Sopimusurakoitsijoilla on nyt työkoneissaan käytössä paikannusjärjestelmä, jolla voidaan kartalta todeta kulloinkin hoidetut alueet. Talven 2025-2026

aikana testataan kunnanviraston pihan liukkauden torjunnassa uutta tuotetta "Eco-Melter Chips". Hiekkoitusseppi varaston suunnittelu ja selvitys.

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi on perustettu liikenneturvallisuusryhmä, jonka esittelijänä/valmistelijana toimii liikenneturvallisuuskoordinaattori. Liikenneturvallisuuden kehittäminen yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa. Liikenneturvallisuuskoordinaattori on vetovastuussa. Kokouksia pidetään kaksi vuodessa. Vuoden 2023 aikana päivitettiin liikenneturvallisuussuunnitelma ja sen tavoitteiden toteutumista on seurattu vuosittain. Auran kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontuu 2 kertaa vuodessa arviomaan turvallisen liikenneympäristön edistämiseksi (infra)tehtyjä toimenpiteitä.

Kävelyn ja pyöräilyedistämishjelma valmistui vuoden 2024 lopulla. Edistämishjelman ja liikenneturvallisuussuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain teknisessä lautakunnassa.

Kunnan kaavateille tehtiin kuntokartoitus ja kantavuusmittauksia 2020, niiden tulokset huomioidaan asfaltointibudjettia ja -ohjelmaa laadittaessa. Liikennemerkkien määrät ja sijainnit kartoitettiin. Uusi tieliikennelaki tuli voimaan 1.6.2020 ja se edellyttää liikennemerkkien uusimista. Liikennemerkkien uusinta on aloitettu 2023 ja jatkuu suunnitelmavuosilla 2024, -25, -26, -27.

Investointiohjelma

Investointiohjelmaan on varattu erillinen määräraha asfalttipäällysteiden ja katuvalojen hankintaan. Tekninen lautakunta käsittelee ja päättää kohteet, erillisen ohjelman mukaisesti.

Kävely- ja pyöräilyreitit ja liikenneturvallisuutta kehitetään edistämishjelmien mukaisesti.

Hiekkoitusseppelin varaston rakentamista suunnitellaan pressuhallina tai puhdistamon vanhan rakennuksen saneerauksena. Korvaavia tuotteita liukkauden torjuntaan myös testataan.

Vuoden 2026 strateginen painopiste on kursivoitu tavoitteisiin.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) 1) Katujen ylläpitosuunnitelma ja korjaushjelma ovat käytössä, ennakoiva huolto ja ylläpito
2) <i>2) Huomioimme saadut palautteet ylläpito- ja korjaushjelmaa päivitettäessä. Rakennamme palvelut asiakas keskiössä.</i>
3) 3) Uutta päällystettä n. 600 m ja vanhan korjausta n. 600 m
4) 4) Talvikunnossapidon laatutason seuranta ja valvonta
Tiedon virtaa
5) 5) Liikenneonnettomuuksien seuranta
6) <i>6) Koetun turvallisuuden / liikennekäyttäytymisen / vaaranpaikkojen kartoitus (ml. aiheeseen liittyvät tilastot, kuntalaispalautteen käsittely) Viestitään aktiivisesti tehdyistä parannuksista esim. ennen-jälkeen -kuvilla.</i>
7) 7) Liikenneympäristön turvallisuuden parantamiseen liittyvä seuranta
8) 8) Liikennekasvatustyön ja viestintätoimien seuranta
9) 9) Tilastot
Terveiden virtaa
10) 10) Liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteet, liikenneonnettomuuksien määrä o

Painopiste ja tavoite

11) **11) Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen (Merkittään selkein kyltein 2 -3 vaihtoehtoista kävely/pyöräilylenkkiä. kylteissä merkittyinä matkojen pituudet.)**

Talouden virtaa

12) **12) Seurataan uusien (650 kpl) led-katuvalaisimien virrankulutusta ja pyritään optimoimaan sähkönkulutus katuvalojen tehoa säätelemällä uuden valaisinkohtaisen ohjausjärjestelmän avulla**

13) **13) Teetetään kunnossapito- ja rakennustöitä paikallisilla urakoitsijoilla. Toteutamme elinvoimaohjelmaa.**

14) **14) Hiekoitusseppeli varasto tai korvaavat tuotteet**

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01-12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Liikenneonnettomuuksien määrä		0	0	0	0
Liikenneonnettomuuksien määrä, kunnan kaduilla		0	0	0	0
Asfaltti päällystystöiden määrä (jm)		1 200	1 200	1 200	1 200
Uusien katuvalojen asennus		15	15	15	15
Liikenneturvallisuustyöryhmän kokoukset	2	2	2	2	2
Liikenneturvallisuspisteet		25	25	25	25

LIIKENNEVÄYLÄT (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	0	5 100	5 100	-	5 100	5 100
Toimintatuotot yht.	0	0	5 100	5 100	-	5 100	5 100
Toimintakulut							
Palvelujen ostot	-18 713	-8 200	-7 950	-7 830	-5,0 %	-7 830	-7 830
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 019	-27 000	-20 600	-20 600	-24,0 %	-20 600	-20 600
Vuokratkulut	-50 847	-53 000	-53 000	-53 000	0,0 %	-53 000	-53 000
Toimintakulut yht.	-98 579	-88 200	-81 550	-81 430	-8,0 %	-81 430	-81 430
Toimintakate	-98 579	-88 200	-76 450	-76 330	-13,0 %	-76 330	-76 330
Poistot ja arvonalentumiset	-317 490	-298 280	-272 750	-272 750	-9,0 %	-272 750	-272 750
Yhteensä	-416 069	-386 480	-349 200	-349 080	-10,0 %	-349 080	-349 080

2.5.4. Yleiset alueet

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

yhdyskuntatekniikan päällikkö

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Kunnan vastuulla on asemakaava-alueella olevien, asemakaavan mukaiseen käyttöön otettujen torialueiden, katuaukioiden, puistojen, istutusten ja muiden näihin verrattavien yleisten alueiden ylläpito- ja kunnossapitotehtävät.

Auran kunnan vision ja strategian tavoitteiden mukaisesti ympäristöstä ja viihtyisyydestä huolehtiminen.

Kunnan hallinnassa olevat yleiset alueet pidetään siistissä ja terveydellisesti tyydyttävässä kunnossa.

Tehtävä sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt: Puistot, Leikkipaikat, Torialueet, Matonpesupaikat, Tielaitoksen palvelualue, Sadevesiviemäri, Muut yleiset alueet.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Ulkoliikuntapaikat rakennetaan ja ylläpidetään hyväksytyjen tasovaatimusten pohjalta.

Yleisten alueiden hoitaminen toteutetaan viher- ja ulkoilualueiden käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti.

Tehtävän palveluksessa ei ole vakituista henkilökuntaa. Talousarvioon on varattu erillinen määräraha puistotyöntekijän palkkaamiseen kasvukauden ajaksi. Lisäksi koulun kesälomien aikana kunta palkkaa nuoria kausityöntekijöitä yleisten alueiden kunnossapitotehtäviin. Tämän lisäksi huoltomiehet osallistuvat tehtäviin tarpeen mukaan ja yleisten alueiden roskikset tyhjennetään kunnan omana työnä.

Hulevesiverkoston kuntoa seurataan ja huolletaan. Suunnitellaan saneeraus ja perkuutyöt tarpeen mukaisesti. Hulevesiverkoston sekä hulevesikaivojen/putkien huollosta tehdään oma kunnossapitosuunnitelma.

Yleisiä alueita, hulevesiojia ja varustetietoa päivitetään infraomaisuudenhallinta ohjelmaan.

Lisäksi tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Kuntastrategian tavoitteet

Positiivinen kuntakuva on brändityön lähtökohta. Siisti ja viihtyisä ympäristö on osa positiivista kuntakuvaamme.

Tarjoamme puitteita yhteiselle tekemiselle: Puistoalueet, luontopolku, leikkipuistot ja niiden kehittäminen.

Harrastepuitteet tukevat aktiivista elämäntapaa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Yleisten alueiden hoito ja kunnossapito toteutetaan hoitosuunnitelman ja annettujen määrärahojen ja resurssien mukaisesti.

Yleisten alueiden hoitamiseen ja nurmialueiden leikkaamiseen ei ole vakituista työntekijää, minkä vuoksi vuosittain näihin tehtäviin pitää erikseen rekrytoida työntekijä. Yleisten alueiden hoidossa tehdään myös vahvasti yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.

Harrastus- ja liikuntapaikkojen laitteiden kuntoa tarkistetaan omien töiden ohella säännöllisesti. Joitakin ulkopuolisia tarkistuksia tehdään vuosittain. Tarkastukset merkataan omaan sähköiseen palveluun.

Istutettujen alueiden ja puiden hoitaminen tehdään ostopalveluna tai sopivan henkilön löydyttyä määräämisessä työsuhteessa.

Yleisiä roskiksia tyhjennetään säännöllisesti omana työnä. Maisemapellon hoito suunnitelman mukaisesti. Sadeveden ja huleveden rakennustöille tehdään oma hulevesisuunnitelma.

Vuoden 2026 strateginen painopiste on kursivoitu tavoitteisiin.

Investointiohjelma

Liikunta- ja ulkoilualueilla on varauduttu kirkonkulman matonpesupaikan kunnostamiseen.

Leikkipuistojen välineitä uusitaan vuosittain, kuntoarvioiden ja turvallisuuspuutteiden mukaan.

Suurin osa taajama-alueen hulevesistä kulkee avo-ojissa. Ojat ovat rehevöitymässä umpeen ja eivät vedä kunnolla, ojiin pitää tehdä perkausta.

Tulvimisen varautumiseen, vesistöjen rehevöitymiseen ja yleisten alueiden viihtyisyyden parantamiseksi suunnitellaan Lahnaojan viivytysallasta.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) <i>1) Puistoalueiden ja yleisten alueiden hoitosuunnitelman toteutus. Panostamme keskeisempiin alueisiin.</i>
2) 2) Istutetut puut ja pensaat hoidetaan, leikkaamista jatketaan kasvukauden ulkopuolella. Yli-ikäisten, huonokuntoisten ja vaarallisten puiden kaatamista jatketaan kaava-alueilla
3) 3) Kirkonkulman matonpesupaikan kunnostaminen
4) 4) Hulevesiojien kaivuuta ja perkuuta jatketaan. Painopiste ongelma-alueilla, lisäksi erillisen suunnitelman mukaan (Halavanpelto), Kuovin alueen avo-ojat. Hulevesiviemäreiden ja kaivojen tehostettu huuhdeltu.
5) 5) Perustetun maisemapellon hoidon jatkaminen viljelysuunnitelman mukaisesti
Tiedon virtaa
6) 6) Hoitosuunnitelman noudattaminen ja päivitys
7) <i>7) Toteutetaan näkyviä viihtyisyyttä lisääviä tekoja (istutukset, valaistus, kausikoristeet-esim.osallistuminen Jouluvalokulkueeseen jollakin näkyvällä tavalla).</i>
Terveyden virtaa
8) 8) Laadukkaan ympäristön ja viihtyisyyden ylläpitäminen ja kehittäminen
9) <i>9) Puistoalueita ja leikkipuistoja hoidetaan hoito- ja kunnossapitosuunnitelman mukaisesti. Hyvinvointia tukevat palvelut näkyvät kuntalaisten arjessa.</i>
10) 10) Yleisiä alueita hoidetaan henkilökuntaresurssien sallimissa rajoissa hoitosuunnitelman mukaisesti.
11) 11) Yleisten alueiden yleisilmeen ja viihtyisyyden parantaminen
12) 12) Peruskorjataan vähintään yksi leikkipaikka vuodessa
13) 13) Leikkipuistot täyttävät niille asetetut turvallisuusmääräykset.
14) 14) Ulkoilu- ja liikuntapaikkojen kunnossapito ja kehittäminen
Talouden virtaa
15) 15) Kolmannen sektorin ja muun sektorin hyödyntäminen
16) <i>16) Hyödynnämme paikallista osaamista yleisten alueiden hoidossa</i>

52

KÄYTTÖTALOUS

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Hulevesi ojien kaivuu (jm)		1 000	1 000	1 000	1 000
Hoidettavat kohteet (kpl)		18	18	18	18
Hoidettavan nurmikon määrä(ha)		13	13	13	13
Niitettävän alueen määrä (ha)		50	50	50	50

YLEISET ALUEET (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	4 449	4 000	3 200	3 200	-20,0 %	3 200	3 200
Tuet ja avustukset	103	0	0	0	-	0	0
Toimintatuotot yht.	4 552	4 000	3 200	3 200	-20,0 %	3 200	3 200
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-23 756	-34 364	-40 732	-40 732	19,0 %	-40 732	-40 732
Palvelujen ostot	-44 561	-41 630	-36 940	-36 490	-12,0 %	-36 490	-36 490
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 313	-17 400	-16 130	-16 130	-7,0 %	-16 130	-16 130
Avustukset	-2 490	-1 000	-1 000	-1 000	0,0 %	-1 000	-1 000
Vuokratkulut	-4 895	-7 100	-6 100	-6 100	-14,0 %	-6 100	-6 100
Muut toimintakulut	-36	-500	0	0	-100,0 %	0	0
Toimintakulut yht.	-86 052	-101 994	-100 902	-100 452	-2,0 %	-100 452	-100 452
Toimintakate	-81 500	-97 994	-97 702	-97 252	-1,0 %	-97 252	-97 252
Poistot ja arvonalentumiset	-68 992	-69 920	-71 842	-71 842	3,0 %	-71 842	-71 842
Yhteensä	-150 492	-167 914	-169 544	-169 094	1,0 %	-169 094	-169 094

2.5.5. Vesihuoltolaitos

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

yhdyskuntatekniikan päällikkö

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Kunnan hoitovastuulla olevan vesihuoltoverkoston ylläpitäminen ja kunnossapito.

Teknisen toimialan henkilöstö jakaantuu seuraavasti: laitosmiehiä 1,5 (Verkostomestari ja laitosmies)

Yhdyskuntatekniikan päällikkö vastaa vesihuoltolaitoksen operatiivisesta toiminnasta ja toimisto palvelut vesihuollon laskutuksesta.

Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan vastuu vesihuollon järjestämisestä.

Vesihuoltolaitoksen tulee sen mukaan kuin taloudelliset edellytykset sallivat kehittää toiminta-alueensa toimintavarmuutta vedenhankinnan ja viemäroinnin osalta kunnan muun kehityksen asettamien vaatimusten sekä vesihuoltolain vaatimusten mukaisesti.

Vesi- ja viemärihuoltolaitoksen tehtävänä on keskitetty talousveden hankinta ja jakelu sekä viemärilaitos-toiminta määritetyillä toiminta- ja kehittämisalueilla. Vesihuollon toiminta-alueet on hyväksytty kunnan-valtuustossa vuonna 2017. Lisäksi tehtäviin kuuluu kunnan omistaman vesi- ja viemärihuoltoverkoston ja sen laitteistojen hoitaminen, rakentaminen ja saneeraus.

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on turvata vedensaanti alueensa asukkaille ja maatalous- ja tuotantorakennuksille sekä vastaanottaa toiminta-alueeltaan tulevat jätevedet ja johtaa ne puhdistettavaksi siirtoviemärin välityksellä Kakolan keskuspuhdistamolle.

Siirtoviemärin kautta Oripään ja suurin osa Pöytyän jätevesistä johdetaan Auran kautta Kakolan jätevedenpuhdistamolle. Jätevesien johtamisesta on sovittu kuntien välisillä sopimuksilla, joiden mukaiset korvaukset perustuvat johdettavien jätevesien todelliseen määrään. Määrät mitataan kuntien rajoilla mittauslaitteilla. Kakolan jätevedenpuhdistamon toiminnasta vastaa Turun seudun puhdistamo Oy. Turun seudun puhdistamo Oy on vuonna 2002 perustettu 14 kunnan omistama jätevedenpuhdistuspalvelua ja lämmöntalteenottopalvelua tuottava yhtiö. Yhtiö on osa Turku-konsernia. Auran kunta omistaa osakkeista n. 1%.

Tehtävä sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt:

Vesilaitos

Viemärilaitos

Vesihuoltoverkosto

Pumppaamot

Jätevedenpuhdistamo

Siirtoviemäri

Tehtävän palveluksessa on yksi verkostomestari ja yksi laitosmies, joiden tehtävänä on vesihuoltolaitoksen käyttö, huolto- ja kunnossapitotehtävät.

Pöytyä-Auran vesihuoltolautakunnan vesihuoltoyhteistyö jatkuu toistaiseksi ennallaan. Auran kunta osallistuu omalta osaltaan vedenottamon kehittämiseen ja vedenottamon toimitusvarmuuden ylläpitämiseen. Vesihuoltolautakunta kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Auran kunnan raakavesi on pohjavettä, ja se pumpataan Pihlavalta Auran ja Pöytyän yhteistä runkovesijohtoa pitkin Auraan.

Auralla on lisäksi oma varavesiyhteys TSV:n vesiputkesta.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Kiinteistöjen, jotka ovat siirtoviemärin vaikutusalueella, on mahdollista liittyä viemäriin samassa yhteydessä olevan paineputken kautta omilla pumppaamoillaan. Kiinteistöjen omistajiin ollaan yhteydessä ja edistään viemäriin liittymistä.

Puhtaan veden painetta säädetään automaattisesti ja kaikki pumppaamot ovat kaukovalvonnan piirissä.

Vesihuoltolaitoksen valmiutta ja varmuutta kehitetään säännöllisesti. Mitta- ja ilmakaivoja lisätään suunniteluvuosilla.

Vesihuoltolaitoksen taksaa päivitettiin vuonna 2024. Uudet taksat tulivat voimaan 1.4.2025. Vesihuoltolaitos otti uuden selainpohjaisen ohjelman verkostonhallintaan käyttöön 2020. Vesihuoltolaitoksen verkoston sijaintia on kartoitettu säännöllisesti kunnan oman GPS-laitteen avulla vuodesta 2021 alkaen.

Läntisen Suomen alueelle on laadittu yhteinen, vuoteen 2050 ulottuva vesihuoltostrategia. Vesihuoltostrategiaan on suunniteltu mikä on hyvä ja toimiva vesihuolto vuonna 2050, ja millaisilla toimilla siihen päästään. Strategiatyössä on huomioitu valtakunnalliset vesihuoltoon liittyvät strategiat, ohjelmat ja visiot. Vesihuoltostrategian toteutumisen tueksi laaditaan ELY-keskusten alueille omat toimenpideohjelmat ja näiden sisältämät tavoitteet 7-10 vuoden ajanjaksoille. Auran kunta huomioi strategian tavoitteet omaa vesihuollon kehittämisohjelmaa päivitettäessä.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-aluetta pyritään laajentamaan Kirkkotien suuntaan ja tavoitteelliset alueet muutetaan toiminnalliseksi.

Laadukkaan talousveden toimittaminen. Talousvesitutkimuksia tehdään neljä kertaa vuodessa valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Veden laatu on ollut hyvä ja veden laatu pidetään hyvänä. Asiakastyytyväisyyskyselyjä pidetään neljän vuoden välein.

Siirtoviemärin pumppaamoiden ja kunnan muiden pumppaamoiden käyntiä seurataan säännöllisesti ja häiriöt pyritään välttämään ennakolta. Ohituspumppauksen määrää seurataan säännöllisesti. Ympäristön ja vesistöjen kuntoa seurataan.

Auran kunnan kotisivuilla julkaistaan vedenlaadun mittaustuloksia ja vesihuoltolaitoksen erillinen tilinpäätös.

Kuntastrategian tavoitteet

Positiivinen kuntakuva ja turvallinen ympäristö. Veden laatu on hyvä ja verkosto toimii luotettavasti. Jätevedet johdetaan hallitusti jätevedenpuhdistamolle.

Tuotamme palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Panostamme seurantaan ja ennakointiin.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Talousarviovuoden aikana selvitetään ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa vesistöjen äärellä olevien kiinteistöjen liittyminen siirtoviemäriin ja edistetään liittymistä. Aurajoenvaarrella asuville kunnan vesihuollon toiminta-alueella sijaitseville kiinteistöille on lähetetty yhteydenottokirjeitä n. 60 kpl ja tavoitteena on saada neuvoteltua siirtoviemäriin liittymisestä kaikkien kanssa 2026 loppuun mennessä.

Hulevesien määrää jätevesiverkostossa on pystytty vähentämään verkostoa korjaamalla. Vuotoalueita pyritään paikallistamaan vuosittain ja korjataan tehtyjen selvitysten perusteella.

Vesihuoltoverkoston kartoitusta ja sähköistä dokumentointia on suoritettu, dokumentointia ja verkoston kunnon kartoitusta jatketaan suunnitelmavuosien aikana.

Vesilaitos jatkaa vanhojen vesimittareiden vaihtotöitä kiinteistöissä vuosittain. Etäluettavien mittareiden käyttöönottoa aloitetaan vuoden 2025 loppuun mennessä. Suunnitteluvuosien aikana suunnitelmien tarkennetaan ja vesihuollon laskutusohjelmaa päivitetään.

Vesihuoltolaitoksen korjauksia pyritään jatkossa tekemään saneeraussuunnitelman mukaisesti. Pumppaamoihin tehdään kuntotarkastus.

Varautumissuunnitelman yhteydessä tehdyn riskien arvioinnissa esille tulleiden puutteiden korjaus. Klooraussuunnitelman noudattaminen ja jatkuva kouluttaminen.

Horsmanalueen vesihuoltoverkoston saneeraus on käynnissä jatkuen suunnitelmakauden loppuun asti.

Vesihuoltolaitoksen henkilöresursseja on varautumissuunnitelman mukaisesti lisätty: verkostomestari ja yksi laitospäällikkö. Lisäksi yhdyskuntatekniikan päällikkö.

Vesihuoltolaitoksen taksaa päivitettiin säästöohjelman mukaisesti ja se tuli voimaan vuoden 2025 aikana.

Selvitys sekaviemärointimaksun tarpeesta ja käyttöönottamisesta.

Vuoden 2026 strateginen painopiste on kursivoitu tavoitteisiin.

Investointiohjelma

Investointiohjelmassa on varauduttu Horsmanalueen vesihuollon saneerauksen jatkamiseen vaiheella #5. Aluetta ei saa kokonaan tehtyä, koska säästöohjelman vuoksi hankinnan määrärahasta on vuoden 2025-2026 osalta vähennetty 30 %.

Etäluettavien vesimittareiden asennustyötä jatketaan 15 vuoden asennussuunnitelman mukaisesti.

Viemärin vuotovesien selvitykseen ja korjaamiseen on varattu erillinen määräraha, samoin pumppaamoiden saneeraukseen.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueita ollaan jatkamassa Kirkkotien suuntaan ja siirtoviemäriin kannustetaan liittymään. Suunnitteluvuosien aikana vesihuollon kehittämissuunnitelmaa päivitetään ja tavoitteelliset alueet muutetaan toiminnalliseksi.

Uutena hankintana investointiohjelmaan on nostettu Simolan pumppaamo. Pumppaamolla tavoitellaan kirkonkulman koulun lähellä asuvia liittymään viemäriin. Tavoitteena on saada 8 – 10 uutta liittynyttä. Vesihuollon toiminta-alueita laajennetaan pumppaamon ympärillä.

Rajakaivojen päälle tehdään suojarakennukset.

Aura-Pöytyä runkovesijohdon ilmakaivot alkavat olla elinkaarensa päässä ja ensi vuonna on tarvetta alkaa saneeraamaan ilmakaivoja. Suunnitelmia käsitellään Auran ja Pöytyän yhteisessä vesihuoltolautakunnassa. Kunnossapitoa varten on suunniteltu 6 vuoden saneerausohjelmaa.

Sillankorvantien vesijohtoa saneerauksen suunnittelua tehdään uuden asemakaavan pohjalta ja toteutusta on suunniteltu vuodelle 2027.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) 1) Vesihuolto-verkoston luotettava toiminta
2) 2) Verkostojen korjausten ennakointi seuranta tietojen perusteella
3) 3) Valvontatutkimusohjelma on päivitetty 2023. Tutkimusohjelmaa noudatetaan.
4) 4) <i>Ei katkoksia veden toimituksessa. Käynnissä olevista vesikatkoista ja kunnallistekniikan töistä tiedotetaan.</i>
5) 5) Haja-asutusalueen jätevesihuollon parantaminen ja kehittäminen, vähintään 10 uutta liittyjää vuodessa
6) 6) Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivityksen valmistuminen ja käsittely
7) 7) Varautumisen harjoittelu kerran vuodessa ja varautumissuunnitelman jatkuva päivitys
Tiedon virtaa
8) 8) Teollisuusjätevesisopimusten kartoitus ja laadinta.
9) 9) Aloitetaan etäluettavien vesimittareiden asennus.
10) 10) Hankitaan uutta sähköistä verkoston seuranta ja laskutus ohjelmoistoa.
11) 11) Mainostamme ja kannustamme Louhipalautekanavan käyttöä. Etämittareiden seuranta ja vuotohälytys ominaisuuksia.
12) 12) <i>Julkaisemme veden tutkimustuloksia kotisivuilla. Hyvä laatuista vettä. Positiivinen kuntakuva on brändityön lähtökohta.</i>
Terveiden virtaa
13) 13) Valvontatutkimusohjelman mukainen talousveden laadun valvonta.
14) 14) <i>Hyvälaatuisen talousveden toimittaminen vesilaitoksen asiakkaille. Hyvinvointia tukevat palvelut näkyvät kuntalaisten arjessa.</i>
Talouden virtaa
15) 15) Vesihuoltolaitoksen verkoston saneeraus suunnitelman mukaisesti, vuotovesien vähentäminen
16) 16) <i>Kehitämme vesihuoltolaitoksen toiminta-alueita. Yritysmuutosohjaus ohjaa toimintaamme.</i>
17) 17) Aurajoen vesistöalueiden jätevesijärjestelmien selvitys ja mahdolliset uudet liittymät vuoden 2030 loppuun mennessä.
18) 18) Selvitys sekaviemärointimaksuista

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01-12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Vesihuoltoverkoston häiriöiden määrä ja katkokset		2	0	0	0
Vuotoveden määrän vähentäminen, vesijohdot (%)		0,5 %	0,5 %	0,3 %	0,3 %
Vuotoveden määrä vähentäminen, viemäri (%)		1,5 %	1,5 %	1,0 %	1,0 %
Poikkeukset vesijohtoveden laadussa		0	0	0	0
Viemäriliittyjien määrä (siirtoviemäri, kpl)		15	15	15	15
Käytetty vesi (m3)		230 000	232 000	234 000	236 000
Pumpattu jätevesi (m3)		243 000	241 500	242 000	242 000
Vesinäytteiden määrä (kpl)	4	4	4	4	4

VESIHUOLTOLAITOS (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	657 875	790 000	784 800	784 800	-1,0 %	784 800	784 800
Tuet ja avustukset	449	0	0	0	-	0	0
Toimintatuotot yht.	658 324	790 000	784 800	784 800	-1,0 %	784 800	784 800
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-100 296	-97 437	-99 203	-99 203	2,0 %	-99 203	-99 203
Palvelujen ostot	-323 001	-325 800	-339 380	-339 000	4,0 %	-339 000	-339 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76 127	-84 100	-75 500	-75 500	-10,0 %	-75 500	-75 500
Vuokratulot	0	-150	-150	-150	0,0 %	-150	-150
Muut toimintakulut	-3 318	0	0	0	-	0	0
Toimintakulut yht.	-502 742	-507 487	-514 233	-513 853	1,0 %	-513 853	-513 853
Toimintakate	155 583	282 513	270 567	270 947	-4,0 %	270 947	270 947
Poistot ja arvonalentumiset	-201 275	-203 340	-195 960	-195 960	-4,0 %	-195 960	-195 960
Yhteensä	-45 692	79 173	74 607	74 987	-5,0 %	74 987	74 987

2.5.6. Jätehuolto

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

tekninen johtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Kunnan on järjestettävä jätteen hyödyntäminen tai käsittely. Kunnan on myös järjestettävä ongelmajätteen hyödyntäminen ja käsittely, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta päättää toimialueellaan jätelain (646/2011) mukaisista jätehuollon viranomaisasioista ja linjaa, miten jätehuolto alueella järjestetään. Jätehuollon viranomaispäätökset tehdään jätehuoltolautakunnan kokouksissa ja osin viranhaltijan päätöksillä. Suurimmista linjoista ja periaatteista päätetään lautakunnan kokouksissa. Jätehuoltolautakunta toimii usean kunnan yhteislautakuntana, jonka vastuukuntana on Turun kaupunki. Lautakunta on osa vastuukunnan hallintoa, mutta viranomaistehävien hoito on vastuukunnasta riippumatonta.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta toimii jätelain (646/2011) mukaisena seudullisena jätehuoltoviranomaisena. Lautakunnan toimialueeseen kuuluu 18 kuntaa: Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Lieto, Marttila, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Parainen, Pöytyä, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo, Turku ja Uusikaupunki. Lautakunnan toimialueella asuu noin 450 000 asukasta. Lisäksi alueella on vapaa-ajan asuntoja noin 40 000. Lautakunnan vastuukuntana on Turun kaupunki.

Kunnat ovat tehneet sopimuksen yhteisestä jätehuoltolautakunnasta. Sopimuksessa määritellään mm. kuntakohtainen paikkajako ja vastuukunta.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnassa on 16 varsinaista jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Lisäksi kaikkien jäsenkuntien nimeämällä virkamiesedustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Lautakunnan esittelijänä toimii Turun kaupungin valvontajohtaja

Kunnan alueella on sopimusperusteinen jätehuolto.

Tehtävä sisältää seuraavat alemmat vastuuyksiköt:

Kaatopaikka

Hyötyjätteiden keräily

Ongelmajätehuolto

Kompostointi

Ajoneuvojen siirto ja hävittäminen

Tehtävän palveluksessa ei ole erillistä henkilökuntaa.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy huolehtii kuntien puolesta asukkaiden ja kuntien jätehuollon järjestämisestä ja jäteneuvonnasta. Yhtiö järjestää vastaanottopaikat asumisen ja kuntien toiminnan jätteille. Lisäksi se hoitaa jätteenkuljetuksen kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella.

Auran kunta on osakkaana Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:ssä. Lounais-Suomen Jätehuolto on 18 kunnan omistama yhtiö. LSJH liikevaihto oli vuonna 2024, 39 M€ ja työntekijöitä 179.

Lounais-Suomen Jätehuollon toiminta alkoi 1.9.2015, kun Rouskis Oy sulautui Turun Seudun Jätehuoltoon. Omistajakunnat ovat Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Lieto, Marttila, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen,

Paimio, Parainen, Pöytyä, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo, Uusikaupunki ja Turku. Suurimmat omistajat ovat Turun kaupunki 23 %:n ja Salon kaupunki 20,21 %:n osuuksilla. Kunnat eivät rahoita toimintaa. Jätehuoltopalvelut rahoitetaan pääasiassa jätteenkäsittely- ja palvelumaksuilla sekä jätehuollon perusmaksulla.

Toimistot sijaitsevat Turun Orikedolla ja Salon Korvenmäessä. LSJH:n hoidossa on neljä jätekeskusta ja kahdeksan lajitteluasemaa, joissa on kattavat jätteiden vastaanottopalvelut. Auran kunnan lakisääteisenä jätehuoltoviranomaisena toimii Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta. Lautakunta päättää mm. jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta sekä seuraa jätehuollon järjestämistä alueellaan.

Yhtiön päätoimipaikat sijaitsevat Turun Orikedolla ja Salon Korvenmäessä. Yhtiön hoidossa on neljä jätekeskusta ja kahdeksan lajitteluasemaa, joissa on kattavat jätteiden vastaanottopalvelut. Lähin lajitteluasema on Auranmaan lajitteluasema Auran ja Liedon rajalla.

Auran kunnassa on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetusmalli eli jokainen kiinteistö huolehtii oman jäteastiansa tyhjennyksen tilaamisesta haluamaltaan jätteenkuljetusyritykseltä. Jätelainsäädännön mukaan kaikkien sekä vakituisten että vapaa-ajan kiinteistöjen pitää liittyä järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Jätehuoltolautakunta on päättänyt muuttaa jätteenkuljetusmallin kunnan järjestämäksi. Sekajätteen kuljetukset siirtyvät LSJH:n kilpailuttamiksi vaiheittain vuosina 2026–2029. Lietteen tyhjennyspalveluiden kilpailutus tehtiin Aurassa vuonna 2024.

Jätehuoltomääräykset on päivitetty 1.8.2024. Jätehuoltotaksa on päivitetty 1.3.2025.

Jätehuollon palvelutasokuvaus päivitetty 2025.

Jätehuoltopoliittinen ohjelma on tehty vuosille 2023-2028.

Kuntastrategian tavoitteet

Siisti ja viihtyisä ympäristö on osa positiivista kuntakuvaamme.

Teemme asioita yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Kehitämme toimintaamme palautteen pohjalta.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Kiinteistöselvitysten yhteydessä päivitetään tietoja jätehuollolle kiinteistöjen käytöstä. Rakennusvalvonta tekee jäterekisterin päivitystä.

Jätehuoltopoliittinen ohjelma päivitettiin vuonna 2023 ja palvelutasokuvausta 2025.

Jätelakia päivitettiin vuonna 2021, mikä toi mukanaan muutoksia jätehuollon järjestämiseen ja jätteenkeräykseen. Kunnan ja taloyhtiöiden jätteidenkeräys pitää saada lainvaatimusten mukaiselle tasolle. Laissa on mm. säädetty pakkausjätteiden ja biojätteen keräyksestä.

Lounais-Suomen jätehuolto laatii palvelutason määrittelyn. Palvelutaso tavoitteiden määrittelyn tarkoituksena on muodostaa omistajakuntien yhteinen näkemys siitä palveluiden optimi tasosta, jolla palvelut ovat riittävän korkeatasoisia ja kustannuksiltaan hyväksyttäviä. Omistajakunnat vastaavat viime kädessä vastuulleen kuuluvien palveluiden tuottamisesta ja laadusta, vaikka palvelut tuottaakin LSJH. Yhteiset palvelutaso tavoitteet toimivat LSJH:n operatiivisen toiminnan ohjeena, joten niiden määrittely on luonteva osa omistajakuntien harjoittamaa omistajaohjausta.

Auran, Kaarinan, Liedon, Marttilan, Paimion, kanta-Paraisten, Pöytyän, kanta-Ruskon, Salon, Sauvon ja Turun alueilla siirrytään sekajätteen kuljetuksessa nykyisestä sopimusperusteisesta jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Siirtyminen toteutetaan vaiheittain siten, että ensimmäiset LSJH:n kilpailuttamat uudet kuljetusurakat alkavat aikaisintaan vuonna 2026 ja siirtymä saatetaan päätökseen

vuoden 2029 loppuun mennessä. Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta päätti asiasta kokouksessaan 4.5.2023. Päättös ei koske Uttakaupunkia.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätteenkuljetuksessa muutos on käynnissä, sillä Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta päätti 25.10.2018 siirtymisestä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen koko alueella vaiheittain vuoden 2026 loppuun mennessä. Lounais-Suomen Jätehuolto Oy valmistelee muutosta. Uudessa-kaupungissa kiinteistön haltija sopii toistaiseksi kiinteistön lietesäiliöiden tyhjennyksestä suoraan valitseman jätteenkuljetusyrityksen kanssa.

Biojätteen ja lasi-, metalli-, kartonki- ja muovipakkausten jäteastioiden tyhjennyksissä siirryttiin koko maassa kunnan järjestämään kuljetukseen heinäkuussa 2024. Kaikissa alueen kunnissa näiden jäteastioiden tyhjennykset tilataan Lounais-Suomen Jätehuollosta.

Auran kunnalla ei ole virallista maankaatopaikkaa. Maankaatopaikalle on useaan otteeseen ollut tarvetta ja sille sopiva paikka on vuokrattu LSJH:n lajitteluaseman vierestä, Auran ja Liedon rajalta. Aluetta on käytetty kunnan kompostikenttänä ja maan välivarastona. Maankaatopaikka on tarkoitus perustaa vuoden 2026 aikana. Maankaatopaikalle pitää hakea erikseen ympäristölupa.

Vuoden 2026 strateginen painopiste on kursivoitu tavoitteisiin.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) 1) <i>Jätehuoltoon liittyvistä asioista käsitellään ja päätetään jätehuoltolautakunnassa sekä valmistel- laan jäte-huoltotoimikunnassa. Kunnan edustus on kokouksissa mukana. Rakennamme palvelupolut asiakas keskiössä.</i>
2) 2) Noudatetaan jätehuoltopoliittista ohjelmaa
3) 3) Maankaatopaikka käytössä vuonna 2026
Tiedon virtaa
4) 4) Seurataan Lounais-Suomen jätehuollon palvelutason määrittelyn toteutumista
5) 5) <i>Seurataan jätehuoltopoliittisen ohjelman toteutumista. Siisti ja viihtyisä ympäristö on osa positiivista kuntakuvaamme.</i>
Terveyden virtaa
6) 6) Siisti ja viihtyisä ympäristö on osa positiivista kuntakuvaamme.
7) 7) <i>Toimiva jätehuolto. Kolmas sektori on tärkeä kumppani terveyden edistämistyössä</i>
Talouden virtaa
8) 8) Jätehuoltokulujen pitäminen kohtuullisella tasolla
9) 9) <i>Maankaatopaikan perustaminen. Hyödynnämme paikallisia tuotteita ja palveluita aina kun se on mahdollista.</i>

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Jätehuoltopoliittisen ohjelman toteutuminen	6	6	6	6	6
Jätehuoltopalveluiden tavoitteiden toteutuminen	11	11	11	11	11

JÄTEHUOLTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	-	0	0
Toimintakulut							
Palvelujen ostot	-19	-9 350	-9 350	-9 350	-	-9 350	-9 350
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66	-50	-50	-50	0,0 %	-50	-50
Vuokratulot	0	-2 000	-2 000	-2 000	-	-2 000	-2 000
Toimintakulut yht.	-85	-11 400	-11 400	-11 400	-	-11 400	-11 400
Toimintakate	-85	-11 400	-11 400	-11 400	0,0 %	-11 400	-11 400
Poistot ja arvonalentumiset	-36	-140	0	0	-	0	0
Yhteensä	-120	-11 540	-11 400	-11 400	-100,0 %	-11 400	-11 400

2.5.7. Tietoimi

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

yhdyskuntatekniikan päällikkö

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Avustetaan määrärahojen puitteissa yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannustoimintaa.

Myönnetään yksityisteiden kunnossapitoavustukset sekä perusparannusavustukset lautakunnan vahvistamien perusteiden mukaisesti avustusta hakeneille tiekunnille.

Tehtävä ei sisällä alempia vastuuyksiköitä.

Tehtävän palveluksessa ei ole erillistä henkilökuntaa.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Parantaa yksityisteiden kuntoa ja kuntalaisten asumista haja-asutusalueella.

Tielautakunnat lopettivat toimintansa 2018.

Kuntastrategian tavoitteet

Positiivinen kuntakuva ja turvallinen ympäristö. Pidämme liikenneväylät hyvässä kunnossa ja turvallisena.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Avustuksia myönnetään talousarvion määrärahan mukaisesti.

Erillinen hoitosuunnitelma Lahdontiellä, Takalistontiellä ja Järykseläntiellä.

Vuoden 2026 strateginen painopiste on kursivoitu tavoitteisiin.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) <i>1) Käsitellään yksityisteiden avustuksia säännöllisesti. Rakennamme palvelupolut asiakas keskiössä.</i>
Tiedon virtaa
2) <i>2) Pyydetään toimittamaan avustukset ja tarkistetaan hakemukset</i>
Terveyden virtaa
3) <i>3) Avustetaan yksityisteitä ja pidetään tiet kunnossa. Hyvinvointia tukevat palvelut näkyvät kuntalaisten arjessa.</i>
4)
Talouden virtaa
5) <i>4) Käsitellään ja myönnetään haetut tieavustukset talousarvion määrärahojen puitteissa, avustus 40 tiekunnalle</i>

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Avustusten määrä		40	40	40	40
Yksityisteiden pituus	81 417	81 500	81 500	81 500	81 500
Avustus %	16,8 %	15,0 %	15,0 %	17,0 %	17,0 %

TIETOIMI (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	-	0	0
Toimintakulut							
Palvelujen ostot	-952	-3 700	-3 660	-3 660	-	-3 660	-3 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 042	-1 520	-1 400	-1 400	-1,0 %	-1 400	-1 400
Avustukset	-18 694	-17 000	-17 000	-17 000	-8,0 %	-17 000	-17 000
Toimintakulut yht.	-20 688	-22 220	-22 060	-22 060	-	-22 060	-22 060
Toimintakate	-20 688	-22 220	-22 060	-22 060	-1,0 %	-22 060	-22 060
Yhteensä	-20 688	-22 220	-22 060	-22 060	-	-22 060	-22 060

2.5.8. Lupajaosto

LUPATILASTO

	2022	2023	2024	2025
Rakennuslupa	29	14	18	4
Toimenpidelupa	35	16	6	15
Lupia yhteensä	64	30	24	19
Toimenpideilmoitus	9	12	2	0
Rakennusluvan jatko	2	4	0	2
Poikkeamislupa	0	1	1	4
Maisematyölupa	2	3	4	1
Keskeneräiset rakenn.	0	2	100	96
Vastuullinen työnjohtaja	60	46	44	15
Pientalo lupa	4	5	7	3
Rivitalo	3	0	0	0
Toimisto/kokoon/teoll.	2	3	1	3
Vapaa-ajan rakennus	1	0	0	0
muut rakennukset	8	10	5	5
Kerrosala	3718	3001	1164	2747
Katselmuksia	219	163	139	69

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

tekninen johtaja / Pöytyän johtava rakennustarkastaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Lupajaoston pääasiallisena tarkoituksena on toimia maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena ja päättää hallintosäännön mukaisista luvista sekä muista päätöksistä. Hallintosäännössä on osa rakennusvalvontaviranomaisen tehtävistä siirretty rakennustarkastajalle.

Rakennustarkastaja vastaa rakennusvalvonnasta ja toimii lupajaoston esittelijänä, sekä ohjaa ja valvoo rakentamista annettujen lakien ja säännösten mukaisesti.

Rakennusvalvontaviranomainen valvoo kaavojen noudattamista, huolehtii rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoo rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu rakennuslupien sekä rakentamiseen liittyvien lupien, ilmoitusten ja lausuntojen valmistelu ja päätöksenteko, rakentamisaikaiset tarkastus-, valvonta- ja seuranta tehtävät, rakentamisen ja kiinteistöjen tietopalvelut, kunnan rakennusmääräysten ja -ohjeiden sekä kaavoituksen ohjaus- ja valmistelutehtävät.

Tehtävä ei sisällä alempia vastuuyksiköitä.

Tehtävän palveluksessa olevan henkilöstön määrä on 0,5: teknisen toimiston toimistos sihteeri 0,5.

Rakennusvalvontapalvelut ostetaan erillisen sopimuksen perusteella Pöytyältä. Teknisen toimen tehtäviin kuuluu sopimuksen toteutuksen valvominen. Rakennusvalvontapalvelua ostetaan 0,5 henkilötyövuoden verran vuodessa. Pöytyän rakennusvalvonnan kokonaisresurssit ovat 1,5, ja he tekevät rakennusvalvontaa Aurassa, Pöytyällä ja Oripäässä. Isäntäkunta on Pöytyä.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Rakennusvalvonnan tehtävät ovat viimeisen vuosikymmenen aikana lisääntyneet tiukentuneista määräyksistä ja lisääntyneistä viranomaisvelvoitteista johtuen. Jotta rakennusvalvontaa saataisiin kehitettyä tehokkaammaksi ja vastaamaan lisääntyneitä velvoitteita ja tehtäviä, pitäisi pyrkiä suurempiin

rakennusvalvontayksiköihin. Lisäksi rakennusvalvonnan henkilökuntaa pyritään kouluttamaan koulutus-suunnitelman mukaisesti. Ammatillisen koulutuksen yleisenä tavoitteena on kohottaa sen ammatillista osaamista, kehittää toimintaa ja vastata yhteiskunnan asettamiin velvoitteisiin sekä tukea elinikäistä oppimista. Riittävä koulutus taso antaa laajat perusvalmiudet alan tehtäviin ja erikoisosaamiseen.

Aura on mukana Turun seudun rakennustarkastajien yhteistyössä, ja käytössä on yhdenmukaistetut rakennuslupien tulkintaohjeet. Lisäksi yhteistyötä tehdään naapurikuntien rakennusvalvonnan kanssa.

Vanhaksi menneitä rakennuslupia pyritään selvittämään vuosittain. Vuoden 2026 aikana otetaan käytännöksi muistutuksen lähettäminen luvan hakijoille ennen luvan vanhenemista. Vanhentuneet rakennusluvut pyritään saamaan ajan tasalle vuoteen 2030 mennessä.

Rakennustoiminnan arvioidaan olevan samaa tasoa kuin vuonna 2025. Julkisen rakentamisen määräkään ei todennäköisesti lähivuosina ole suuri.

Auran kunnan kotisivujen rakennusvalvonnan osiota uusitaan muutoksia vastaavaksi. Sähköisen lupapalvelun käytössä pyritään kokonaan sähköiseen lupakäsittelyyn. Sähköisten lupien osuus on kasvanut koko ajan. Rakennusvalvonnan ohjelmien hankinta on tehty lähikuntien kanssa yhteishankintana.

Valtiovarainministeriö on päättänyt uudistaa kiinteistöverotusta. Kiinteistöverotusta on tarkoitus uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Kiinteistöverouudistus tuli voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Kiinteistöverotuksen tiedot tulevat suoraan rakennusrekisteristä. Rakennusrekisterissä on aika paljon puutteita, jotka ovat siirtyneet myös verottajan rekistereihin. Rakennusrekisterin tietojen korjaus tulee todennäköisesti työllistämään rakennusvalvontaa jonkin verran. Rakennusrekisteriä tarkastamalla saamme kiinteistöveron pohjana olevat tiedot kuntoon ja kiinteistöverotuksen tasapuoliseksi kaikkia kuntalaisia kohtaan. Lisäksi Auran kunnalla on oma hanke rakennusrekisterin päivittämiseksi. Päivityksessä kartoitetaan kaikki rekisteristä puuttuvat rakennukset. Rakennusrekisterin päivitys tuo kunnalle hieman lisätuloja.

Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa eikä laskea kiinteistöveroa, mutta yksittäisen kiinteistön vero voisi nousta tai laskea. Kunnat päättävät kiinteistöveroprosenteistaan lain salliman vaihteluvälin rajoissa.

Rakennusjärjestystä ja rakennusvalvonnan taksaa päivitettiin vuonna 2025. Osayleiskaava tuli voimaan vuonna 2022.

Ryhti-hanke tuottaa pohjan paremmalle tiedolle ja tiedon saatavuudelle. Ryhti-hankkeessa alueiden käytön suunnitelmat ja rakennuslupatiedot kootaan saataville yhtenäisessä muodossa. Tätä varten luodaan laajassa yhteistyössä valtakunnallinen rakennetun ympäristön tietojärjestelmä, RYTJ. Ryhti-hankkeen tehtävänä on mahdollistaa tämä muutos valtakunnallisesti.

Maankäyttö- ja rakennuslaki uudistuu ja muuttuu rakentamislainsiksi 1.1.2025. Samalla maankäyttö- ja rakennuslaista kumotaan rakentamisen osuus, ja lain nimi muuttuu alueidenkäyttölainsiksi.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Painopistealueena on käytössä olevien resurssien tehokas käyttö, toiminnan kehittäminen ja rationalisointi. Tavoitteena on, että lupakäsittelyssä rakennustarkastajan luvan myöntäminen kestäisi enintään neljä viikkoa ja lautakunnan myöntämien lupien enintään kahdeksan viikkoa. Rakentamisen laatua pyritään kehittämään.

Vanhentuneiden lupien käsittely: Keskeneräisten rakennusten omistajille ei ole ehditty lähettää kehotuskirjaita (rakennuslupa vanhentunut, yli 5 vuotta). Tavoitteena on selvittää 40 vanhentunutta lupaa vuosittain

ja saada tilanne ajan tasalle vuoden 2030 loppuun mennessä. Vanhentuneista luvista lähetetään jatkossa muistutus ja kehoitus tilata loppukatselmus tai hakea lupaan jatkoaikaa.

Rakennusrekisterin tiedot on tavoitteena saada ajan tasalle vuoden 2030 loppuun mennessä. Rakennusrekisterin päivitystyöhön on varattu erillinen määräraha myös investointiohjelmaan.

Valmistaudutaan Ryhti-hankkeen ja uuden rakentamislain edellyttämiin vaativiin muutoksiin.

Rakennetun ympäristön siisteyttä katselmoidaan yhdessä ympäristönsuojelun kanssa.

Rakennusvalvonta on paikan päällä Aurassa vähintään joka keskiviikko.

Vuoden 2026 strateginen painopiste on kursivoitu tavoitteisiin.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) <i>1) Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävien hoitaminen laadukkaasti, lain mukaisesti, tasapuolisesti ja asiakkaan tarpeet huomioiden. Positiivinen kuntakuva on brändityön lähtökohta.</i>
2) <i>2) Rakentamisen laatua ohjataan laadukkaammaksi ja valvontaa kehitetään kokonaisvaltaisesti. Elinvoimainen ja positiivisesti tunnettu Aura on yhteinen etumme. Toteutamme kuntamarkkinointia yhteistyössä sidosryhmien kanssa.</i>
3) <i>3) Rakennuslupien käsittelyajat: rakennustarkastaja alle 4 viikkoa, lupajaosto alle 8 viikkoa, viranhaltijapäätökset alle 4 viikkoa, katselmuspöytäkirjat alle 2 viikkoa</i>
4) <i>4) Ei vanhentuneita rakennuslupia, tiedot ajan tasalla vuoteen 2030 mennessä. Käydään läpi vanhentuneita lupia ja otetaan käytännöksi muistuttaa vanhaksi menossa olevista luvista.</i>
5) <i>5) Rakennusrekisterin virheiden korjaus ja tietojen päivitys ajantasalle.</i>
Tiedon virtaa
6) <i>6) Henkilökunnan koulutukseen panostetaan uusien ohjelmien osalta ja lainsäädännön vaatimusten mukaan</i>
7) <i>7) Siirrytään kokonaan sähköisten rakennuslupien käsittelyyn.</i>
8) <i>8) Neuvontaa annetaan toimiston lisäksi suoraan rakennuskohteissa. Rakennamme palvelupolut asiakas keskiössä.</i>
Terveysten virtaa
9) <i>9) Rakentamisen hyvä laatu</i>
10) <i>10) Rakennusten ja ympäristön kunnosta huolehtiminen. Siisti ja viihtyisä ympäristö on osa positiivista kuntakuvaamme.</i>
Talouden virtaa
11) <i>11) Rakennusrekisteri ja kiinteistöveroajan ajan tasalle, valmis vuonna 2030</i>
12) <i>12) Yhteistyösopimuksen noudattaminen ja kustannustehokas toiminta</i>
13) <i>13) Taksalla pyritään kattamaan menoja</i>

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Rakennusrekisterin päivitys, valmis vuoden 2027 aikana					
Lupien käsittely aika, rakennus-tarkastaja (viikkoa)	4	4	4	4	4
Lupien käsittely aika, lupajaosto (viikkoa)	8	8	8	8	8
Ympäristökierros tai käsittely 1krt vuodessa		1	1	1	1
Vanhentuneiden lupien käsittely		2 030	2 030	2 030	2 030
Rakennusrekisterin ja verottajan tiedot korjattu 2030		2 030	2 030	2 030	2 030

LUPAJAOSTO (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	Muutos	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Myyntituotot	56	0	0	0	-	0	0
Maksutuotot	12 462	18 000	15 000	15 000	-	15 000	15 000
Tuet ja avustukset	88	0	0	0	-17,0 %	0	0
Toimintatuotot yht.	12 606	18 000	15 000	15 000	-	15 000	15 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-20 251	-16 175	-16 766	-16 766	-	-16 766	-16 766
Palvelujen ostot	-113 935	-133 400	-128 900	-128 800	4,0 %	-128 800	-128 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-288	-1 600	-1 500	-1 500	-3,0 %	-1 500	-1 500
Muut toimintakulut	-3	-50	-20	-20	-	-20	-20
Toimintakulut yht.	-134 476	-151 225	-147 186	-147 086	-60,0 %	-147 086	-147 086
Toimintakate	-121 870	-133 225	-132 186	-132 086	-3,0 %	-132 086	-132 086
Rahoitustuotot ja -kulut	-125 276	0	0	0	-1,0 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-4 662	-4 662	-	-4 662	-4 662
Yhteensä	-247 147	-133 225	-136 848	-136 748	-	-136 748	-136 748

2.5.9. Ympäristönsuojelu

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

tekninen johtaja / Kosken ympäristönsuojelusihteeri.

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Ympäristönsuojelun palveluiden tuottaminen taloudellisesti ja tuloksellisesti koko yhteistoiminta-alueella palvelujen tarve huomioon ottaen tasaisesti ja laadukkaasti mahdollisimman saman tasoisina voimassa olevan lainsäädännön sekä viranomais määräysten ja -ohjeiden mukaisesti.

Tehtävä ei sisällä alempia vastuuyksiköitä.

Koski Tl, Auran, Marttilan ja Pöytyän Ympäristönsuojelun tehtäviä hoitaa sopijakuntien puolesta kahdeksan jäseninen ympäristönsuojelulautakunta. Yhteistoimintasopimuksen mukaan kukin sopijakunta valitsee lautakuntaan kaksi jäsentä ja henkilökohtaisen varajäsenen kullekin jäsenelle. Kosken Tl kunta valitsee puheenjohtajan ja Pöytyän kunta varapuheenjohtajan. Ympäristönsuojelulautakunta valitaan valtuustokausittain.

Ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ja edistää ympäristönsuojelua kunnan alueella siten, kuin ympäristönsuojeluun, luonnonsuojeluun, vesiensuojeluun ja naapuruussuhdelakiin liittyvät säädökset ja määräykset kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta edellyttävät. Tavoitteena on kunnan asukkaille ja elinkeinoelämälle terveellinen, viihtyisä ja erilaisia toimintamahdollisuuksia tarjoava elin- ja toimintaympäristö.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä ovat mm. ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte-, vesi- ja vesihuoltolain valvontaviranomaisen tehtävät sekä maasto- ja vesiliikennelaissa määrätty tehtävät.

Tehtävän palveluksessa ei omassa kunnassa ole erillistä henkilökuntaa. Palvelu tuotetaan Kosken Tl., Auran, Marttilan, Sauvon ja Pöytyän kuntien yhteistoiminta-alueella ja palvelun isäntäkunta on Koski Tl. Kosken Tl. kunnassa tehtävän palveluksessa on 2,5 henkilöä (ympäristönsuojelusihteeri, ympäristötarkastaja, toimistos sihteeri 0,5).

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Ympäristönsuojelun palvelut on vuoden 2009 alusta lukien tuotettu Kosken Tl., Auran, Marttilan ja Pöytyän (Tarvasjoki, liitetty Lietoon) kuntien muodostamalla yhteistoiminta-alueella siten, että tehtävien hoitamisesta vastaa Kosken Tl. kunta. Yhteistoimintasopimus sisältää kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain ja ympäristönsuojelulain mukaiset kunnalle kuuluvat tehtävät sekä muissa laeissa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle säädetyt tehtävät. Ympäristönsuojelun nettokustannukset jaetaan kuntien kesken asukaslukujen (60 %) ja pinta-alan (40 %) suhteessa edellisen vuoden asukaslukua 31.12. käyttäen. Yhteistoimintasopimukseen kirjatun mukaisesti toiminnan vakiinnuttua pyritään kuntien maksuosuudet muuttamaan osittain suoriteperusteisiksi. Asiakkailta perittävät maksut määrätään ympäristönsuojelun maksutaksassa, josta päättää Kosken Tl kunta. Tarvasjoki jäi pois yhteistoiminta-alueesta vuoden 2015 alussa ja Sauvon kunta liittyi vuonna 2025.

Ympäristönsuojelun yhteistoimintasopimuksen toteutumista seurataan vuosittain kuntien kesken. Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva ja siinä on 12 kuukauden irtisanomisaika.

Ympäristöluville ja maanotolle on laadittu oma taksa.

Ympäristönsuojelu määräykset on päivitetty vuonna 2022.

Ympäristönsuojelu on ottanut käyttöön uuden ympäristönsuojeluohjelman (SITO, LOUHI).

Henkilöstön muutos- ja lisäystarpeita ei suunnittelukaudella ole.

Ilmasto-ohjelma on tehty vuonna 2023. "Auran kunnan ilmasto-ohjelma 2035"

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Toteutetaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaa ja tarkistetaan valvontaohjelman mukaiset koh-
teet. Vanhojen sijoituspaikkalupien ja ympäristömenettelylain mukaisten lupien uudistaminen ympäristön-
suojelulain mukaisiksi luviksi.

Vesihuoltolain mukaisen valvonnan tehostaminen yhdessä kuntien kanssa. Pyritään kartoittamaan vahvis-
tetuilla viemärlaitosten toiminta-alueilla olevia liittymättömiä kiinteistöjä sekä kehottamaan/velvoitta-
maan niitä viemäriin. Haja-asutusalueen jätevesijärjestelmien tilanne selvitetään vuosien 2021–2030 aikana
tiiviissä yhteistyössä ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa ja pyritään nostamaan kiinteistöjen jäteve-
sien käsittely nykyistä paremmalle tasolle.

Kuntalaisten tietouden parantaminen jätevesiasioissa ja haja-asutuksen jätevesien käsittelyn parantami-
nen.

Sauvon kunta on uutena kuntana liittynyt ympäristönsuojeluun.

Ilmasto-ohjelman toteutumista seurataan vuosittain ja ilmasto-ohjelman tavoitteiden toimeenpanoa käsi-
tellään erikseen. Ilmasto-ohjelman toimeenpanossa tehdään yhteistyötä Valonian kanssa.

Rakennetun ympäristön siisteyttä katselmoidaan yhdessä rakennusvalvonnan kanssa.

Vieraslajien torjunta tehdään yhteistyötä naapurikuntien ja ympäristönsuojelun kanssa.

Riskiöljysäiliöiden kartoitus.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman toteuttaminen ja seuranta.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) 1) Neuvonnalla, lupamenettelyllä ja valvonnalla ylläpitää ja kehittää kunnan ympäristönsuojelua, eh- käistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja viihtyisän ja terveellisen ympäristön järjestämiseksi.
2) 2) Ympäristönsuojelun tehtävien hoitaminen valvontasuunnitelman ja lainsäädännön mukaisesti
3) 3) Toteutetaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaa ja tarkistetaan valvontaohjelman mukaiset kohteet.
4) 4) Ilmasto-ohjelman vuositavoitteiden toteuttaminen
5) 5) Ympäristön kannalta herkillä alueilla olevilla kiinteistöillä jätevesien käsittely ja johtaminen lain ja ympäristönsuojelumääräysten asettamalla tasolla. Seurataan jätevesiasetuksen toteutumista kuntien alu- eella ja kartoitetaan herkkien alueiden kiinteistöjen jätevesijärjestelmien lainmukaisuutta.
6) 6) Vieraslajien torjuntatyötä tehdään yhteistyössä naapurikuntien kanssa, VieKas Life -hankkeen jäl- keen torjuntatyön jatkaminen
Tiedon virtaa
7) 7) Valvontasuunnitelman seuranta
8) 8) Ilmasto-ohjelman seuranta
Terveyden virtaa
9) 9) Ilmasto-ohjelman tavoitteet
10) 10) Vieraslajien torjunta
11) 11) Jätevesijärjestelmien käsitteleminen
12) 12) Ympäristön siisteys

Painopiste ja tavoite

Talouden virtaa

13) 13) Yhteistyösopimuksen noudattaminen ja kustannustehokas toiminta

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Ilmasto-ohjelman toimenpiteet	5	4	2	3	3
Valvontasuunnitelman toimenpiteet	5	5	5	5	5
Vieraslaji kohteiden määrä ja valmistuminen (kpl)		10	5	5	5
Ilmasto-ohjelman luvut (kokonaispäästöt, ktCO ₂ e)		25	24	23	20
Ilmasto-ohjelman luvut (per asukas, tCO ₂ e)		6	6	6	6

2.5.10. Ympäristöterveydenhuolto

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

tekninen johtaja / Liedon YTP toimialajohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Kunnan tehtävänä on huolehtia, että ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön velvoitteita noudatetaan kunnan alueella. Kunnassa laaditaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma, jossa otetaan huomioon ohjaavien keskusvirastoiden yhdessä laatima valtakunnallinen valvontaohjelma. Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista peritään kunnan hyväksymän taksan mukainen maksu.

Ympäristöterveydenhuollon toimialue: Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Koski Tl, Lieto, Loimaa, Marttila, Paimio, Parainen, Pöytyä, Oripää ja Sauvo. Vastuukunta Lieto tuottaa palvelut em. sopijakunnille. Ympäristöterveydenpalveluista on tehty yhteistoimintasopimus.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueella päätösvaltaa käyttää yhteistoimintasopimuksen nojalla sopimuskuntien yhteisenä toimielimenä ympäristöterveyslautakunta. Lautakunnan alainen Liedon kaupungin ympäristöterveyspalveluiden toimiala vastaa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti alueen kuntien lakisääteisestä terveysvalvonnasta ja eläinlääkintähuollon palveluista. Sopijakunnilla on jokaisella yksi edustaja lautakunnassa.

Ympäristöterveydenhuolto hoitaa lakisääteiset terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon tehtävät eli terveydensuojelu-, elintarvike-, tupakka-, lääke-, eläinlääkintä-, eläintauti- ja eläinsuojelulain edellyttämät valvonta-, neuvonta- ja tarkastustehtävät. Säännöllistä valvontaa tehdään ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman mukaisesti.

Ympäristöterveydenhuolto on toimintaa, jonka avulla kunta pyrkii turvaamaan asukkailleen terveellisen elinympäristön. Terveyspalveluiden mukaan ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelu- ja tupakkalain lisäksi elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto. Kuluttajaturvallisuuslain valvonta siirtyi kunnilta Tukesille 1.5.2016.

Ympäristöterveydenhuollon valvonta on pääsääntöisesti suunnitelmallista ja maksullista, mutta mahdollisista epidemian selvityskustannuksista vastaa kuitenkin kunta. .

Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta (410/2009) edellyttää, että kuntien on järjestettävä ympäristöterveydenhuolto sellaisessa yksikössä, jossa ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamiseen on käytettävissä vähintään 10 henkilötyövuoden resurssit. Kaikki ympäristöterveydenhuoltoon kuuluva lainsäädäntö on keskitettävä samalle toimielimelle.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Terveydensuojelulain kokonaisuudistuksen valmistelu on aloitettu 2024. Lakia on muutettu vuosien saatossa useita kertoja. Muutosten seurauksena lain rakenne ja sisältö ovat muuttuneet hajanaiseksi, eivätkä laki ja siihen perustuva valvonta enää kaikilta osin vastaa nykyisiä tarpeita. Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa "Vahva ja välittävä Suomi" on häiriö- ja kriisitilanteiden kokonaistarkastelua koskeva kirjaus, jota myös terveydensuojelulain uudistuksessa on tarkasteltu. Terveydensuojelulain uudistuksen tavoitteena astua voimaan 1.1.2027.

Kokonaisuutena ympäristöterveydenhuollon valvontapalveluiden tavoitteena on elinympäristön terveyden korkea taso, jota osaltaan valvonnan keinoin edistetään tehokkaasti ja oikea-aikaisesti. Asetuksen mukaisesti virallista valvontaa suoritetaan säännöllisesti, riskien mukaan ja sopivalla tiheydellä.

Kunnan maksuosuus lasketaan 20% asukasluvun ja 80% suoritteiden perusteella edellisen vuoden toteutuneen kuntalaskutuksen osuuksien mukaisesti.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Ympäristöterveyslautakunnan vuoden 2026 ja taloussuunnitelmakauden tavoitteiden asettelussa lähtökoh- tana on Liedon kuntastrategia. Vision 2026 mukaan Liedon tulevaisuutta rakennetaan avoimella ja oivalta- valla otteella siten, että kulut pidetään kurissa ja asiat tehdään kerralla kuntoon. Tuloksena on elinvoimai- nen kaupunki sekä hyvinvoiva ja onnellinen asukas ja yrittäjä, jolle luonteenomaisia piirteitä ovat aktiivisuus ja yhteisöllisyys.

Eläinlääkäripalvelujen osalta merkittävimmät muutokset tulevat olemaan lakimuutoksista johtuvia. Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) astuu voimaan 1.1.2026. Uusi eläinlääkintähuoltolaki tarkentaa kuntien velvoitteita eläinlääkäripalvelujen järjestämisessä luetteloimalla järjestämisvelvoitteen piiriin kuuluvat pal- velut. Lain myötä kunnan tulee periä asiakasmaksuja, joilla kuntien on oikeus kattaa laajasti palveluiden tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista, kuten eläinlääkärin palkkauskuluja. Jos kunta tuottaa muita kuin lakisääteisiä eläinlääkäripalveluja kilpailutilanteessa, palvelut on hinnoiteltava markkinaperusteisesti.

Turun kaupunki selvitti mahdollisuuksia kilpailuttaa hyötyeläinpäivystys- ja -praktiikka Varsinais-Suomen alueella 2023, mutta markkinavuoropuhelu osoitti, että palvelulle ei löydy tuottajia. Turun ja Liedon kau- punkien välinen sopimus Turun kaupungin lakisääteisen hyötyeläinpraktiikan osalta on voimassa 31.12.2026 asti.

Maakunnallinen pieneläinpäivystyssopimus yksityisen palveluntuottajan kanssa loppui syksyllä 2023. Varsi- nais-Suomen valvontayksiköt tekivät kukin kyseisen palveluntuottajan kanssa määräaikaisen sopimuksen pieneläinpäivystyksen toteutuksesta ajalla 1.9.2023 - 31.12.2024. Turun kaupunki kilpailutti pieneläinpäivys- tyksen kesällä 2024. Kilpailutuksen tuloksena pieneläinpäivystys on toteutettu 1.1.2025 alkaen uuden palve- luntuottajan (Papuvet Oy) väliaikaisena palveluna siihen asti, kunnes asiaan saadaan ratkaisu (valituspro- sessi meneillään). Maakunnallisen pieneläinpäivystyksen lainvoimainen toteutus oli näin ollen kesken 2026 talousarviota laadittaessa.

Ympäristöterveyslautakunnan alaisuudessa on yksi tulosalue, ympäristöterveydenhuolto.

Ympäristöterveyshuollon tavoite ”Kohtelemme toiminnanharjoittajia tasapuolisesti, annamme asiantunte- vaa neuvontaa ja ohjausta sekä palvelemme sujuvasti ilmoitus- ja lupa-asioissa. Henkilöstölle on asetettu selkeät vuosittaiset tavoitteet ja vastualueet. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan säännölli- sesti ja henkilöstöresurssia suhteutetaan toimintaympäristön ja tehtävien muutoksiin. Liedon ympäristö- terveyspalvelut keskittyy suunnitelmakaudella hoitamaan lainsäädännön mukaiset kunnan ympäristöter- veydenhuollon tehtävät kuntastrategian edellyttämällä tavalla: tarpeenmukaisesti, kustannustehokkaasti, yritysmuotoisesti ja laadukkaasti.”

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Työn virtaa
1) Vaikuttava, riskiperusteinen ja asiantunteva valvonta
2) Asiakaspalaute säilyy korkealla tasolla tuottamistavasta riippumatta.
3) Yhteistoimintasopimuksen ja valvontasuunnitelman mukaisen palvelun toteuttaminen
Tiedon virtaa
4) Valvontasuunnitelman seuranta

Painopiste ja tavoite

Terveystien virtaa

5) Ympäristöterveydenhuollon toiminta

6) Valvontasuunnitelman kohteiden tarkistus

Talouden virtaa

7) Kustannustehokkuus, toiminta hoidetaan kustannuksiltaan vertailukelpoisesti huomioiden eläinlääkintähuollon palvelurakenne. Kuntien kustannukset eivät kasva taloussuunnitelmakaudella. Resurssi sopeutetaan toimintaympäristön muutoksiin, toimitilojen käyttöä tehostetaan ja käytetään ostopalvelua oman työn rinnalla.

8) Hyödynnetään valvonta-asetuksen mahdollistamaa valvontapalvelun tuottamista osin ostopalveluna

9) Yhteistyösopimuksen noudattaminen ja kustannustehokas toiminta

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01-12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Ympäristöterveys, terveysvalvonnan suoritteet		50	50	50	50
Eläinlääkintähuolto		250	250	250	250

2.5.11. Turvallisuus ja varautuminen

TILIVELVOLLINEN JA TULOSVASTUULLINEN

Kunnanjohtaja

TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Kunnalla on valmiudet toimia poikkeuksellisissa olosuhteissa ja tilanteissa.

YLEISET KEHITTÄMISTAVOITTEET JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Varautuminen ja turvallisuustyö on kautta julkisen hallinnon noussut prioriteettilistojen tärkeimpiin kehitettäviin asioihin. Valtion viranomaiset ovat ministeriötasoa myöten ymmärtäneet kuntien keskeisen roolin osana viranomaisten yhteistyöverkostoa ja yhteistyön kehittäminen on valtion agendalla. Yhteinen tilannekuva ja välineet sen jakamiseen on tarpeen saada kuntoon eri organisaatioissa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA YKSILÖIDYT TAVOITTEET

Selvitetään mahdollisuutta yhteisen seudullisen turvallisuusresurssin hankkimiseen valtakunnallisen suosituksen mukaisesti. Ylläpidetään johtoryhmän tiivistä yhteydenpitoa.

3. TULOSLASKELMAOSA

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 105 984	1 047 350	1 069 650	1 088 650	1 088 650	1 088 650
Maksutuotot	147 304	134 000	142 200	149 200	149 200	149 200
Tuet ja avustukset	145 160	133 900	110 243	108 743	108 743	108 743
Vuokratuotot	1 168 449	1 154 705	412 950	412 950	412 950	412 950
Muut toimintatuotot	75 799	396 000	131 000	236 000	236 000	236 000
Toimintatuotot yht.	2 642 697	2 865 955	1 866 043	1 995 543	1 995 543	1 995 543
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-6 465 094	-6 586 411	-6 911 846	-6 787 291	-6 787 291	-6 787 291
Palvelujen ostot	-3 283 525	-3 640 600	-3 773 771	-3 635 281	-3 635 281	-3 635 281
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-982 721	-1 000 220	-943 500	-942 700	-942 700	-942 700
Avustukset	-1 389 568	-1 448 500	-1 411 700	-1 363 100	-1 363 100	-1 363 100
Vuokratulot	-879 934	-892 630	-305 810	-295 810	-295 810	-295 810
Muut toimintakulut	-53 688	-48 220	-36 370	-36 670	-36 670	-36 670
Toimintakulut yht.	-13 054 530	-13 616 581	-13 382 996	-13 060 852	-13 060 852	-13 060 852
Toimintakate	-10 411 833	-10 750 626	-11 516 953	-11 065 309	-11 065 309	-11 065 309
Verotulot	8 821 370	9 178 000	9 637 000	9 777 000	9 777 000	9 777 000
Valtionosuudet	2 068 738	2 187 023	2 240 000	2 240 000	2 240 000	2 240 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	0	0	0	6 000	6 000	6 000
Muut rahoitustuotot	51 572	12 000	13 500	13 500	13 500	13 500
Korkokulut	-175 787	-170 000	-168 400	-174 400	-157 000	-140 000
Muut rahoituskulut	-1 062	-2 000	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-125 276	-160 000	-156 000	-156 000	-138 600	-121 600
Vuosikate	352 999	454 397	204 047	795 691	813 091	830 091
Poistot ja arvonalentumiset	-1 050 269	-1 034 297	-1 057 144	-1 057 144	-1 057 144	-1 057 144
Satunnaiset erät						
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-697 270	-579 900	-853 097	-261 453	-244 053	-227 053
Tilikauden yli-/alijäämä	-697 270	-579 900	-853 097	-261 453	-244 053	-227 053

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	HK 2026	KH 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot/toimintakulut	20 %	21 %	14 %	15 %	15 %	15 %
Vuosikate/poistot	34 %	44 %	19 %	75 %	77 %	79 %
Vuosikate, euroa/asukas	89	0	0	200	204	208
Asukasluku	3 965	0	0	3 970	3 980	3 985

4. INVESTOINTIOSA

Investointiohjelmassa on huomioitu talouden tasapainottamisohjelma. Investointiohjelman bruttomenot vuodelle 2026 ovat 801 000 euroa. Maanhankintaan on varauduttu vuoden 2026 osalta 80 000 eurolla. Investointituloja saadaan asunto-osakkeiden, tonttien ja teollisuushallin myynnistä. Talonrakennuksen peruskorjauksiin on budjetoitu 225 000 euroa. Teiden rakentamiseen ja siihen liittyvään infrastruktuuriin on varattu 145 000 euroa. Vesi- ja viemärlaitoksen investointeihin on varauduttu 150 000 eurolla ja hulevesijärjestelmiin 25 000 eurolla. Vuosien 2027 ja 2028 investointiohjelmat on laadittu syksyllä 2025 tiedossa olevien investointitarpeiden perusteella.

INVESTOINTIOHJELMAN PERUSTELUT

Kiinteistöjen perusparannukset: Pikku-Puukoulun, Kirkonkulmankoulun ja Kotimäen nuorisotalon julkisivujen peruskorjaamiset tulevat ajankohtaisiksi tulevina vuosina. Vanhan jätevedenpuhdistamon rakennuksia on muokattu teknisen toimen käyttöön soveltuviksi. Lisäksi suunnitelmissa on uusi hiekoitussepelivarasto vanhaan vedenpuhdistamorakennukseen.

Kiinteistöstrategian mukaisesti rakennuksille tehdään kuntoarvioita, PTS ja huolto-ohjelmia. PTS-ohjelman mukaisesti vuosittain tehdään pieniä korjauksia akuutin tarpeen mukaan. Lisäksi varaudutaan lämpö- ja sähkökatkoihin. Kiinteistöjen energiankulutusta seurataan ja mittarointia lisätään.

Tiealueet: Investointiohjelmassa on varattu erillinen määräraha asfalttipäällysteiden ja katuvalojen hankintaan. Tekninen lautakunta käsittelee ja päättää kohteet, erillisen ohjelman mukaisesti. Kävely- ja pyöräilyreitit kehitetään edistämishojelman mukaisesti.

Ulkoilualueet: Liikunta- ja ulkoilualueilla on varauduttu kirkonkulman matonpesupaikan kunnostamiseen. Leikkipuistojen välineitä uusitaan vuosittain kuntoarvioiden ja turvallisuuspuutteiden mukaan. Suurin osa taajama-alueen hulevesistä kulkee avo-ojissa. Ojat ovat rehevöitymässä umpeen ja eivät vedä kunnolla, ojiin pitää tehdä perkausta.

Vesihuolto: Vesihuoltolaitoksen investointiohjelmassa on varauduttu Horsmanalueen vesihuollon saneerauksen jatkamiseen vaiheella 5. Aluetta ei saa kokonaan tehtyä, koska säästöohjelman vuoksi hankinnan määrärahasta on vuoden 2026 osalta vähennetty 30 %. Etäluettavien vesimittareiden asennustyötä jatketaan 15 vuoden asennussuunnitelman mukaisesti. Viemäriin vuotovesien selvitykseen ja korjaamiseen on varattu erillinen määräraha, samoin pumppaamoiden saneeraukseen. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella ollaan jatkamassa Kirkkotien suuntaan ja siirtoviemäriin kannustetaan liittymään. Uutena hankintana investointiohjelmassa on nostettu Simolan pumppaamo. Pumppaamolla tavoitellaan kirkonkulman koulun lähellä asuvia liittymään viemäriin.

YHTEENVETO INVESTOINNEISTA

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnanhallitus			
Investointitulot	10	10	0
Investointimenot	80	100	130
Nettoinvestoinnit	-70	-90	-130
Sivistyslautakunta			
Investointitulot	0	0	0
Investointimenot	40	45	0
Nettoinvestoinnit	-40	-45	0
Tekninen lautakunta			
Investointitulot	5	10	15
Investointimenot	446	563	903
Nettoinvestoinnit	-441	-553	-888
Sadevesiviemäröinti			
Investointitulot	0	0	0
Investointimenot	50	60	40
Nettoinvestoinnit	-50	-60	-40
Vesilaitos			
Investointitulot	0	0	0
Investointimenot	95	217	87
Nettoinvestoinnit	-95	-217	-87
Viemärlaitos			
Investointitulot	0	0	0
Investointimenot	90	115	185
Nettoinvestoinnit	-90	-115	-185
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	15	20	15
Investointimenot yhteensä	-801	-1 100	-1 345
Nettoinvestoinnit	-786	-1 080	-1 330

INVESTOINTIHANKKEET, KUNNANHALLITUS

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kiinteä omaisuus			
Maanhankinta	-80	-100	-100
Maan myynnit	10	10	0
Kiinteä omaisuus yht.	-70	-90	-100
Aineelliset hyödykkeet			
Sähköinen arkisto	0	0	-30
Aineelliset hyödykkeet yht.	0	0	-30
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	10	10	0
Investointimenot yhteensä	80	100	130
Nettoinvestoinnit	-70	-90	-130

INVESTOINTIHANKKEET, SIVISTYSLAUTAKUNTA

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Aineelliset hyödykkeet			
Liikk.ohj.seur.ja vaik.arv.	0	-5	0
Yhtenäiskoulu,kalusto	0	-40	0
Päiväkoti/kalusto	-40	0	0
Aineelliset hyödykkeet yht.	-40	-45	0
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	0	0	0
Investointimenot yhteensä	40	45	0
Nettoinvestoinnit	-40	-45	0

INVESTOINTIHANKKEET, TEKNINEN LAUTAKUNTA

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Aineelliset hyödykkeet			
Rak.rek.ja kiint.veroselv.	-15	-15	-10
Kiinteistöhuoltoauto	0	-40	0
Kiint.selv.kuntotutkimukset	-10	-10	-10
Aineelliset hyödykkeet yht.	-25	-65	-20
Talonrakennus			
Lähijunaseisake	0	0	-500
Yhtenäiskoulu/Laaj.suunn.	-80	0	0
Kirkonkulman koulu	0	0	-45
Muut peruskorj. PTS	-20	-20	-20
Pääskynpesän Päiväkoti	-30	0	0
Pikku-Puukoulu	0	-150	0
Cafesco,julkisivusaneeraus	0	0	-35
Aitojen peruskorjaus	-10	0	0
Hiekoitusepin varasto	0	-50	0
Varavoima/varautuminen	-10	-10	0
Energiansäästömen.-ja mittarit	-10	-10	0
Sisävalojen uusiminen	-70	0	0
Hoivakoti ja Puukoulu, katot	-25	-50	0
Talonrakennus yht.	-255	-290	-600
Liikunta- ja ulkoilualueet			
Matonpesupaikka Aura kk	-6	0	0
Liikuntapaikat,perushankinta	0	-10	0
-Tulot:	0	10	0
-Menot:	0	-20	0
Aurajoen paran.ja maisemapolku	5	0	-15
-Tulot:	5	0	15
-Menot:	0	0	-30
Maisemapelto, polut ja puut	0	-10	-10
Leikkipuisto,välineiden uusim.	-15	-15	-15
Metsähalava, leikkipuisto	0	0	-20
Liikunta- ja ulkoilualueet yht.	-16	-35	-60
Teiden rakentaminen			
Horsmanalue, teiden rak.	-45	-63	-63
Meijerikuja, kev.liik.väylä	0	0	-30
Kävelyn ja pyör.ed.hanke (MAL)	-10	-10	-10
Teiden rakentaminen yht.	-55	-73	-103

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tievalaistus			
Kaavatiet	-70	-70	-85
Kaavatiet,uudet katuvalot	-20	-20	-20
Tievalaistus yht.	-90	-90	-105
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	5	10	15
Investointimenot yhteensä	446	563	903
Nettoinvestoinnit	-441	-553	-888

INVESTOINTIHANKKEET, SADEVESIVIEMÄRÖINTI

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Hulevesi			
Horsmanalue,vesih.san.sadevesi	-25	-40	-40
SRK ympärist.sadevesiviemärit	0	-10	0
Lahnojan viivytysallas	-10	0	0
Sadevesiviemäröinti	-15	-10	0
Hulevesi yht.	-50	-60	-40
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	0	0	0
Investointimenot yhteensä	50	60	40
Nettoinvestoinnit	-50	-60	-40

INVESTOINTIHANKKEET, VESILAITOS

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Vesilaitos			
Kirkonkulman mitta-asema	0	-25	0
Horsmanalue, vesih.saneeraus	-30	-37	-37
Sillankorvantie, vesij. san.	0	-40	0
Pöytyä-Aura runkolinjan saneer	-35	-35	-35
Vesijohtoverk.suun.+keh.ohj.	0	-20	0
Yhdistelmäkaivo (ilma,kloor,mi	0	-30	0
Rajakaivot	-15	-15	0
Muut vesilaitosinvestoinnit	-15	-15	-15
Vesilaitos yht.	-95	-217	-87
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	0	0	0
Investointimenot yhteensä	95	217	87
Nettoinvestoinnit	-95	-217	-87

INVESTOINTIHANKKEET, VIEMÄRILAITOS

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Viemärlaitos			
VT-g alitus	0	0	-50
Pumppaamot,saneeraus	-15	-15	-15
Jätevesiviemäri,suunnittelu	-10	-10	0
Jätevesiviemäri,saneeraus	-10	-10	-10
Horsmanalue,vesih.san.viem.	-55	-80	-80
Kirkkotien pumppaamo	0	0	-30
Viemärlaitos yht.	-90	-115	-185

80

INVESTOINTIOSA

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	0	0	0
Investointimenot yhteensä	90	115	185
Nettoinvestoinnit	-90	-115	-185

5. RAHOITUSOSA

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	352 999	454 397	795 691	813 091	830 091
Tulorahoituksen korjauserät	-63 260	-390 000	-230 000	-230 000	-230 000
Toiminnan rahavirta yhteensä	289 739	64 397	565 691	583 091	600 091
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-952 391	-935 000	-801 000	-1 100 000	-1 345 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	54 615	50 000	5 000	10 000	15 000
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	169 181	549 000	240 000	240 000	230 000
Investointien rahavirta yhteensä	-728 595	-336 000	-556 000	-850 000	-1 100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-438 856	-271 603	9 691	-266 909	-499 909
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen muutokset yhteensä	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000	3 000 000	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 000 000	-1 600 000	-1 444 444	-1 444 444	-944 444
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-2 000 000	800 000	800 000	800 000
Lainakannan muutokset yhteensä	1 000 000	-600 000	-644 444	-644 444	-144 444
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-39 629	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	40	0	0	0	0
Saamisten muutos	213 338	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-97 210	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	76 540	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	1 076 540	-600 000	-644 444	-644 444	-144 444
Vaikutus maksuvalmiuteen	637 684	-871 603	-634 753	-911 353	-644 353

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	4 047 154	1 537 561	-120 373	-731 451	-1 467 585
Investointien tulorahoitus, %	39 %	51 %	100 %	75 %	62 %
Lainanhoitokate	0,4	0,4	0,6	0,6	0,9
Kassan riittävyys, pv	6	19	15	21	15
Asukasluku	3 965	0	3 970	3 980	3 985